

Jaarstukken 2021



Inhoudsopgave

INLEIDING

Financiële samenvatting

Jaarverslag

1. Wonen en leven in Molenlanden

2. Verkeer en vervoer in Molenlanden

3. Samenleven in Molenlanden

4. Beter omgaan met ons gebied

5. Werken en recreëren in Molenlanden

6. Dichtbij Molenlanden

Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien

Overhead

Paragrafen

Paragraaf: Lokale heffingen

Paragraaf: Weerstandvermogen en risicobeheersing

Paragraaf: Onderhoud kapitaalgoederen

1

6

7

7

21

26

39

46

56

67

71

73

74

80

90

Paragraaf Financiering

Paragraaf Bedrijfsvoering

Paragraaf: Grondbeleid

Jaarrekening

Balans per 31 december 2021

Overzicht van baten en lasten

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Toelichting op de balans per 31 december 2021

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Incidentele baten en lasten

Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT)

EMU-saldo

Overzicht van baten en lasten per taakveld

SISA-verantwoording

Investerings

Overzicht Programma's met taakvelden

Bijlage: Rapportage interbestuurlijk toezicht

101

105

122

126

126

129

130

134

160

163

176

180

181

184

200

209

210

Inleiding

Met het jaarverslag en de jaarrekening over 2021 leggen wij als college verantwoording af over het afgelopen jaar. Wij gaan daarbij in op de belangrijkste beleidsresultaten en de financiële resultaten. We leggen die naast onze plannen in de programmabegroting 2021.

Terugblik beleidsresultaten

2021 stond voor veel inwoners van Molenlanden opnieuw in het teken van de coronamaatregelen. Inwoners, ondernemers en het maatschappelijk middenveld leverden grote inspanning om te voorkomen dat mensen buiten de boot vielen. Voor de organisatie betekende dit veel schakelen en inspelen op steeds nieuwe ontwikkelingen. En dat in een jaar met een relatief hoog ziekteverzuim als gevolg van Covid-19.

2021 was ook het jaar waarin de organisatie startte met de consolidatiefase. De fase na de omvangrijke harmonisatie van beleid, waarin we het beleid verstevigen en aanscherpen. Er waren ambities op het gebied van dienstverlening en het ontzorgen van de samenleving. In alle beleidsvelden zijn stappen gezet. Denk aan het toewerken naar de juiste formatie, het projectmatig werken duurzaam opnemen in de manier van werken en het vergroten van de bereikbaarheid van medewerkers en Burgerzaken. Daarnaast bracht het tekort aan beschikbare medewerkers ook vertraging of zelfs uitstel van beleid. Dat leest u verderop in deze verantwoording.

In de Begroting 2021 stond woningbouw als speerpunt. De inzet hierop bracht een aantal successen, zo werden er 246 woningen toegevoegd aan het aantal woningen in Molenlanden. Er is overeenstemming bereikt met de provincie over hoe we verder gaan met de meest dringende woningbouwontwikkeling. Hiermee zetten we bijvoorbeeld volgende stappen op de locaties Bleskensgraaf West, Oud Alblas Zuid en Giessenburg 'Achter de Wetering'. In 2021 zijn ook de eerste vijf (van de tien) vergunningen verleend voor tiny houses en twaalf principeverzoeken behandeld. In het Sociaal Domein speelden de beperkingen door Covid-19 een duidelijke rol. Zo waren er bijna geen fysieke netwerkbijeenkomsten en ook de uitvoering van zorg kende beperkingen. Toch zijn er in 2021 stappen gezet. Er is extra ingezet op signalering en preventie: door uitbreiding van het jongerenwerk, sturingsoverleggen met partners, onderzoek naar behoefte ouders en het inzetten van Prézorg. We zien een voorzichtige daling van het aantal jongeren dat specialistische jeugdhulp heeft. Verder is het Actieplan Eenzaamheid samen met samenwerkingspartners opgesteld en voor drie jaar vastgesteld door de raad. Verder is het Preventieakkoord gesloten met 106 partijen.

In 2021 is steeds meer invulling gegeven aan de rol die onze gemeente wil spelen in de energietransitie en duurzaamheid. Zo zijn de Regionale Energiestrategie 1.0 (RES) Alblasserwaard, het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid en Klimaat en de Transitievisie Warmte Molenlanden 1.0 vastgesteld. Dit geldt ook voor de Regionale Aanpak Laadinfrastructuur Zuidwest (RAL), de Strategienota 2021-2025 afvalbeleid en de Lokale Adaptatie Strategie klimaat en bodemdaling (LAS) 'Op naar een klimaatbestendig Molenlanden in 2050'. Behalve beleidsmatig zijn er ook concrete acties op dit gebied te melden. Voorbeelden hiervan zijn de aanschaf van elektrische Opel Corsa's en het 'van het gas afhaken' van de warmwatervoorziening in sporthal De Spil in Bleskensgraaf. Daarnaast is de subsidieregeling 'groene daken' opgesteld om initiatieven voor groendaken te ondersteunen. Er zijn 37 subsidies verstrekt (en 23 voorlopige beschikkingen verstrekt).

Financieel resultaat

Financieel sluiten we 2021 af met een positief resultaat van € 6.759.744.

Het voordelige saldo dat is ontstaan wijkt erg af van de prognose in de Eindejaarsnota 2021 ad € 790.299. In tegenstelling tot andere jaren zijn dit niet alleen incidentele meevallers, maar ook een aantal structurele meevallers. Ook is bij het opstellen van de Eindejaarsnota 2021 te optimistisch gekeken naar werk of plannen die nog uitgevoerd zouden worden in 2021, maar uiteindelijk niet meer gerealiseerd zijn. Een gedeelte wordt uitgevoerd in 2022. Van deze posten wordt voorgesteld om deze over te hevelen naar 2022.

Onze incidentele financiële positie is solide. De algemene reserve is ruimschoots voldoende om als buffer te dienen voor de geïnventariseerde risico's. Als we uitgaan van de meest actuele cijfers komt de weerstandsratio uit op 5,9.

De accountant heeft de jaarstukken onderzocht. Voor de getrouwheid is een goedkeurende verklaring afgegeven. Voor het rechtmatigheidsaspect geeft de accountant een oordeel met beperking af. Deze beperking ziet toe op de naleving van de Europese aanbestedingswet.

Hieronder geven we een overzicht van de grootste mee- en tegenvallers om het saldo te verklaren.

Belangrijkste voor- en nadelen

In de Jaarrekening beschrijven we bij de programma's de afwijkingen. Ook mutaties in reserves lichten we daar toe. Het kan zijn dat een budget een directe relatie heeft met een reserve. Afwijkingen die worden verrekend met een reserve hebben daardoor geen effect op het jaarrekeningresultaat. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de afwijkingen op kapitaallasten.

Het resultaat is ook geanalyseerd op eventuele structurele budgettaire effecten. Deze zijn meegenomen bij de opstelling van de Zomernota 2022 en Kadernota 2023.

Het jaarrekeningresultaat is ten opzichte van het voorlopige saldo 2021 € 5.969.545 hoger. In de programma's worden de verschillen per taakveld toegelicht. In de onderstaande tabel zijn de belangrijkste verschillen hoger dan € 100k tussen de uitkomst van de jaarrekening en de Eindejaarsnota 2021 toegelicht (positief = voordeel negatief = nadeel, I = Incidenteel, S = Structureel).

Afwijking	Bedrag (x € 1.000)	I/S	Toelichting
Winstname Grondexploitatie	1.289	I	Het gaat hier om drie winstnames en 2 intrekkingen van verliezen op basis van de geactualiseerde grondexploitatie. Deze waren bij de Eindejaarsnota nog niet bekend.
Geëscaleerde zorg 18-	889	I	Van het Rijk zijn extra middelen ontvangen die als extra budget beschikbaar zijn gesteld, terwijl deze administratief als dekkingsmiddel hadden moeten worden opgenomen bij de Eindejaarsnota. Dit zorgt voor een voordeel van €889k.
Over te hevelen middelen	729	I	Er zijn niet bestede budgetten waarvan de realisatie plaatsvindt in 2022. Voor een deel is de overheveling al besloten bij de Eindejaarsnota. Voor het restant € 729k wordt voorgesteld om via resultaatbestemming beschikbaar te stellen voor 2022.
Bedrijfsvoering (Salarissen/ Overhead)	721	I/S	De salaris- en overheadkosten binnen Molenlanden vallen over 2021 lager uit. Voor een uitgebreide analyse verwijzen we hiervoor specifiek naar de afzonderlijke toelichting van de analyse rondom dit onderwerp binnen de paragraaf bedrijfsvoering.
Maatwerkdienstverlening 18-	555	I	De budgetten voor de SOJ zijn geraamd op basis van de initiële begroting van de SOJ en vervolgens aangepast op basis van inzichten die volgden uit de rapportages van de SOJ. De laatste bijstelling heeft bij de Eindejaarsnota plaatsgevonden op basis van de 1 ^e BURAP SOJ. Daarbij zijn echter de ontvangsten uit de afrekening over 2020 niet juist verwerkt, met een voordeel van € 697k tot gevolg. De gemeentelijke bijdrage voor Molenlanden is bij de jaarrekening SOJ en de 1 ^e BURAP SOJ uiteindelijk € 142k extra. Per saldo is het effect € 555k voordelig.
Leges omgevingsvergunningen	489	I	Er zijn in het laatste kwartaal van 2021 en vooral in december 2021 veel meer bouw aanvragen gedaan dan het jaar ervoor. Tijdens het opmaken van de Eindejaarsnota was dit nog niet bekend.
Verkeer en Vervoer	289	I	Voor klein en groot onderhoud aan wegen zijn minder kosten gemaakt in 2021 door het niet halen van de planning. De bijstelling ten aanzien van opleveringen in het vierde kwartaal had eerder gesignaleerd moeten worden. Daarnaast heeft de gemeente meer inkomsten ontvangen aan degeneratievergoedingen en zijn minder kosten gemaakt voor onkruidbestrijding en externe advieskosten.
Omgevingswet	235	I	Met de Eindejaarsnota hebben wij gemeld dat wij verwachtten in ieder geval € 900k over te houden en deze daarom te bestemmen voor de Reserve Omgevingswet. Dit hele bedrag zal in de reserve gestort worden en zodoende beschikbaar blijven voor de komende jaren voor de verdere implementatie. Het

			resterende deel van het niet besteedde budget in 2021 van € 235k. valt vrij ten gunste van het saldo van deze jaarrekening.
Leges begraven	210	I	Als gevolg van COVID hebben ten opzichte van de prognoses meer sterfgevallen plaatsgevonden. Hierdoor zijn de inkomsten door uitgifte van met name particuliere graven gestegen.
Arbeidsparticipatie	164	I	Door coronabeperkingen zijn de uitgaven voor lokale participatieprojecten lager. Ook zijn de uitgaven voor Wachtlijstbanen Nieuw Beschut lager door kostendeling via de Gemeenschappelijke Regeling Avres en door een hogere rijksbijdrage.
Maatwerkdienstverlening 18+	157	I	De inhuur van extra capaciteit is aangevraagd in 2021 voor de duur van een jaar, de start van de inhuurkracht heeft echter vertraging opgelopen. Het in 2021 beschikbaar gestelde budget is derhalve in 2022 nodig om de inhuur te kunnen betalen. Voorgesteld wordt tot overheveling naar 2022 via resultaatbestemming.
Sportaccommodaties	136	I	De gevormde voorziening rondom eventueel terug te betalen BTW van sportaccommodaties is verlaagd omdat de inschatting is dat we meer hebben gereserveerd dan dat we dienen terug te betalen.
Onderwijs	-105	I	Het budget voor gymnastiekonderwijs was bij de Zomernota onjuist verwerkt, waardoor vervolgens bij de Eindejaarsnota te veel is afgeraamd.
Voorziening pensioenen voormalige wethouders, kosten voormalig personeel	-325	I	Aan deze voorziening is per saldo € 432k meer toegevoegd dan waar in de Eindejaarsnota rekening mee was gehouden. De exploitatielasten voor gepensioneerden vielen overigens € 86k lager uit dan begroot en de kosten van voormalig personeel zijn € 21k lager uitgevallen. Per saldo € 325k.
Vennootschapsbelasting (VpB)	-376	I	De hogere winstnemingen bij de grondexploitaties heeft tot gevolg dat er meer gereserveerd wordt voor te betalen vennootschapsbelasting.
Som van de overige voor- en nadelen kleiner dan € 100k.	907	I/S	Dit is het saldo van alle kleinere voor- en nadelen.
Totaal voor- en nadelen	5.964		

Leeswijzer

De jaarstukken bestaan uit het *jaarverslag* en de *jaarrekening*. De indeling van de jaarstukken is gelijk aan die van de begroting 2021.

Het jaarverslag bestaat uit de programmaverantwoording en de verantwoording van de verplichte paragrafen. In de paragrafen presenteren we dwarsdoorsnedes op een aantal onderwerpen, waaronder de bedrijfsvoering. Via de programmaverantwoording en de paragrafen leggen we verantwoording af over de uitvoering van het voorgenomen het beleid uit de begroting 2021.

In het jaarverslag rapporteren we over de programma's zoals die in de begroting zijn vastgesteld:

1. Wonen en leven in Molenlanden
2. Verkeer en vervoer in Molenlanden
3. Samenleven in Molenlanden
4. Beter omgaan met ons gebied
5. Werken en recreëren in Molenlanden
6. Dichtbij Molenlanden

Vervolgens is de jaarrekening aan de orde. Deze bestaat uit de balans per 31 december 2021, een overzicht van de baten en lasten, de grondslagen en toelichtingen van de jaarrekening en de SISA-verantwoording. Tot slot volgen er vier bijlagen, het overzicht van incidentele baten en lasten, de investeringen, de Rapportage Interbestuurlijk Toezicht en het overzicht van de programma's met de taakvelden. De Rapportage Interbestuurlijk Toezicht is een overzicht waarin de gemeente voor een aantal domeinen verantwoording aflegt. Deze wordt aangeboden aan de provincie en opgenomen in de jaarrekening. Daarmee wordt voldaan aan de Wet Revitalisering Generiek Toezicht.

Financiële samenvatting

Het financieel resultaat

Het jaar 2021 sluiten we af met een voordelig resultaat van € 6.759.844. Samengevat ziet het resultaat over 2021 er als volgt uit:

Resultaat 2021	Saldo	
Saldo Begroting 2021 (voor besluit Zomernota)	123.930	Voordelig
Saldo Zomernota 2021	459.150	Voordelig
Saldo Eindejaarsnota 2021	207.219	Voordelig
Voorlopig saldo 2021	790.299	Voordelig
Saldo mutaties na Eindejaarsnota 2021	5.969.544	Voordelig
Gerealiseerd resultaat	6.759.844	Voordelig

Het voorlopige positieve saldo 2021 na de verwerking van de Eindejaarsnota 2021 bedroeg € 790.299. Dit voorlopige saldo is niet tussentijds toegevoegd aan de algemene reserve en valt daardoor in het resultaat van 2021. De financiële mutaties na de Eindejaarsnota leiden in deze jaarrekening tot een voordeel van € 5.969.544. Uit de hiervoor opgenomen toelichting blijkt dat na het opstellen van de Eindejaarsnota 2021 zich meevallers hebben voorgedaan zoals een aantal winstnemingen in grondexploitaties en positieve verschillen bij open einde regelingen. Maar ook waren een aantal budgetonderschrijdingen nog niet onderkend en is te optimistisch gekeken naar de uitvoering van plannen/investeringen.

Jaarverslag

1. Wonen en leven in Molenlanden

Missie

We zetten in op een optimale leefomgeving waar mensen graag (willen) wonen, verblijven, samenleven en zich veilig voelen.



Doel is gerealiseerd



Doel is deels gerealiseerd



Doel is niet gerealiseerd



Beleidsonderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Realisatie	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Wonen	Het woningaanbod is op peil. Het aanbod is afgestemd op de vraag, waarbij rekening is gehouden met de kwaliteiten van ons gebied. (A.1.1)	 	<u>(A.1.1) Uitvoeren van voorgestelde acties in de woonvisie.</u> Het actieplan (looptijd 2020-2024) is ook in 2021 uitgevoerd. Een belangrijk onderdeel van het plan is om bij plannen vanaf 10 woningen, 40% in de sociale sector te bouwen. Daarover zijn met de corporaties (prestatie)afspraken gemaakt. Het college neemt dit daarom als uitgangspunt op in (anterieure) overeenkomsten met ontwikkelaars. In 2021 zijn 246 nieuwe woningen gebouwd, wat een voortzetting is van de stijgende lijn in de woningbouw . <u>(A.1.2) Versnellen van de woningbouw. Naast het investeren in het contact met partners, zoals de provincie, werken we verder aan het verbeteren van (interne) processen. We blijven actief in het aanjagen van projecten, zowel gemeentelijke als particuliere.</u> De inzet binnen dit programma heeft geleid tot een aantal successen. Zo is voor de meest urgente woningbouwontwikkeling overeenstemming bereikt met de provincie over het vervolgen zetten we volgende stappen op de locaties Bleskensgraaf West, Oud Alblas Zuid en Giessenburg “Achter de Wetering”. Ook vervolgden we de verkenning voor de woningbouw in Molenaarsgraaf-Brandwijk. We deden we een beroep op de Vliegende Brigade, waardoor we met subsidie van de provincie de eerste stappen richting ontwikkeling van onze 3-hectarelocaties Kooikerspad en De

		Boomgaard kunnen zetten. Daarnaast jagen we actief de woningbouwontwikkelingen aan, die een grote bijdrage leveren aan onze woningbouwambitie. Zowel binnen bestaande projecten (zoals Langerak-Zuid) als bij nieuwe ontwikkelingen, waarin de gemeente een faciliterende rol heeft (zoals de de Rietveld locatie in Noordeloos en “Achter de Wetering” in Giessenburg).
		<u>(A.1.3) Maken van prestatieafspraken. Op basis van de woonvisie maken we afspraken met de corporaties en de huurdersorganisaties over hun bijdrage aan het gemeentelijk woonbeleid.</u> De (meerjarige) prestatieafspraken zijn gemaakt en in december 2021 ondertekend door alle partijen.
		<u>(A.1.4) Uitvoeren pilot tiny houses/small houses.</u> In 2021 zijn de eerste vijf vergunningen voor in totaal tien tiny houses verleend en zijn twaalf principeverzoeken behandeld. Er is een enquête uitgevoerd via TipMolenlanden, waaruit blijkt dat er naast tiny houses ook behoefte is aan small houses. Een aantal principeverzoeken gaat ook over deze woonvorm. Op gemeentegronden blijven we zoeken naar mogelijkheden.
		<u>(A.1.5) Onderzoek marktinitiatief Oud-Alblas. Verkennen van de mogelijkheden van het marktinitiatief voor woningbouw en verbetering van de ontsluiting in Oud-Alblas onderzoeken.</u> De locatie: In 2021 is veelvuldig overleg geweest met de provincie over deze locatie. We hebben aangetoond dat uitbreiding binnen de kern niet kan voldoen aan de behoefte aan woningen door het gebrek aan ruimte. De provincie is nu ook overtuigd dat de zuidzijde buiten de kern de meest logische locatie is voor woninguitbreiding waardoor we een doorstart kunnen maken met de verdere ontwikkeling van deze locatie. Ontsluiting: Het rapport van 2019 is geactualiseerd. Hierbij is aanvullend onderzoek verricht en modelmatig gekeken naar de knelpunten in verkeersafwikkeling. Nieuwe ontwikkelingen zoals de verbreding van de A15 en het nieuwe aansluiting N3/N214/A15 zijn hierin meegenomen.

			<u>(A.1.6) Uitvoering beleidsnotitie Huisvesting arbeidsmigranten.</u> De keuze is gemaakt om uitsluitend regels te stellen via het bestemmingsplan. Het paraplu-bestemmingsplan is vastgesteld door de raad. In september is een intentieovereenkomst gesloten met een aantal in Molenlanden opererende partijen. De regionale samenwerking is voortgezet. De evaluatie is in voorbereiding en wordt in 2022 aan de raad voorgelegd. De raad is daarover in december geïnformeerd.
			<u>(A.1.7) Uitbreiding woonwagenlocatie Arkel met minimaal drie standplaatsen.</u> De voorbereidende werkzaamheden voor de uitbreiding zijn uitgevoerd. De overeenkomst met KleurrijkWonen is voorbereid en wordt in 2022 ondertekend. Het bestemmingsplan is voorbereid en wordt in 2022 vastgesteld. Realisatie is voorzien vanaf 2e helft 2022.
			<u>(A.1.8) Aandacht voor kwetsbare groepen. We faciliteren waar mogelijk huisvesting voor kwetsbare groepen en sluiten hiermee aan bij de samenleving.</u> Voor dit onderdeel en het onderdeel Veiligheid verwijzen we hierbij naar Programma Samenleven in Molenlanden (1.3).



			hiermee onderdeel van de planvorming. Een verdere uitwerking en verfijning van de implementatie hiervan vindt in 2022 plaats.
		😊	<u>(C. 1.3) Toepassen van inrichtingsmaterialen die minder belastend zijn voor het milieu. In de in 2021 op te leveren LIOR (Leidraad Inrichting Openbare Ruimte) wordt dit verder uitgewerkt en specifieker gemaakt. De LIOR is in 2021 vastgesteld, waarbij de geformuleerde uitgangspunten de input vormen bij de voorbereiding van nieuwe projecten.</u>
		😊	<u>(C.1.4) Betrekken van duurzaamheid, klimaatadaptatie en biodiversiteit bij ingrepen in de buitenruimte.</u> Bij inrichtings- en beheermaatregelen wordt hierbij o.a. de link gelegd met het vastgestelde uitvoeringsprogramma Duurzaamheid .
		😊	<u>(C.1.5) Opstellen en uitvoeren van het integraal beheerplan Buitenruimte 2021-2025.</u> Het integraal beheerplan is vastgesteld en zijn voorbereidingen getroffen voor de uitvoering hiervan. Over de uitvoering ervan verwachten we in 2022 in te zetten op de aanleg van natuurontwikkelingslocaties, aanplant van meer bomen in Buitenruimte (en in tuinen), project ‘aanplant 2021 bomen’, inrichting en beheer toegespitst op klimaatadaptatie en biodiversiteit, meer aandacht voor zettingsproblematiek en de uitvoering van het baggerplan watergangen.
		😊	<u>(C.1.6) Scan van beschikbare (over)capaciteit in de mechanische riolering. Inzichtelijk maken waar bij nieuwbouwinitiatieven mogelijk problemen ontstaan op het gebied van met name de mechanische riolering. Inzicht vooraf maakt dat tijdig kan worden afgewogen of de beoogde nieuwbouwlocatie geschikt is of welke aanpassingen nodig zijn.</u> De scan is inmiddels uitgevoerd. Deze geeft enigszins inzicht in de problematiek. Op dit moment wordt er een verdere verdieping uitgevoerd om in detail (per streng) meer te weten te komen van zowel de riolering als de bouwbehoefte om gericht oplossingen te kunnen aandragen. Begin 2022 heeft verder verdiepend onderzoek plaatsgevonden en de raad is in april 2022 hierover geïnformeerd.

Beleidsonderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Realisatie	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Sport	Iedereen in Molenlanden kan sport en bewegen beleven (D.1).	☹️	(D.1.1) Uitvoeren van het lokale sportakkoord Molenlanden, in lijn met de vastgestelde motie "Sportparel van het Groene Hart" met de onderdelen: - Sportief en Gezond opgroeien in Molenlanden (16 speerpunten) - Samen meedoen in Molenlanden (12 speerpunten) - Vitaal verenigen in Molenlanden (17 speerpunten). De uitrol van het sportakkoord is anders verlopen, vanwege het vrijwel volledig digitaal werken in 2021. Sport en sportbeoefening was in 2021 beperkt mogelijk/toegestaan i.v.m. corona. Toch zijn de werkgroepen onder begeleiding van GIGA Molenlanden wel bij elkaar geweest (digitaal) en zijn speerpunten in gang gezet. Voorbeelden hiervan zijn onder andere de cursus "vertrouwenspersoon", de ondersteuning van sport-projecten (aanvragen om een bijdrage), het onderzoek naar de zwemvaardigheid van de Molenlanders.
Beleidsonderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Realisatie	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Openbare orde en veiligheid	- Een betere preparatie van de regionale crisisorganisatie op de onderwerpen 'langdurige stroomuitval' en 'digitale verstoring' (E.1). - Een nadere preparatie op het onderwerp overstroming/ hoogwater in de Alblasserwaard (E.2).	☺️ ☺️ ☺️	(E.1.1) Bijdragen aan het opstellen van het nieuwe beleidsplan VRZHZ, waarin de onderwerpen 'langdurige stroomuitval' en 'digitale verstoring' worden geborgd. Het beleidsplan VRZHZ is opgesteld en vastgesteld. Hierbij is input door Molenlanden geleverd onder andere via consultering van de gemeenteraad. De onderwerpen "langdurige stroomuitval" en "digitale verstoring" zijn mede op aangeven van Molenlanden opgenomen in het plan. (E.1.2) Bijdragen aan het opstellen van beleid over de onderwerpen 'langdurige stroomuitval' en 'digitale verstoring' middels deelname aan de regionale werkgroep beleid. Beide onderwerpen zijn geborgd in het nieuwe beleidsplan. Gedurende de beleidsplanperiode worden deze waar nodig verder opgepakt en uitgewerkt. (E.2.1) Doorvertalen van de uitkomsten van de impactanalyse Alblasserwaard naar verdere (lokale) voorbereidingen.

	• Behoud van het veiligheidsniveau (E.3).		Regionale planvorming ten aanzien van het onderwerp ‘hoogwater en evacueren’ is geactualiseerd. (lokale) Handelingsperspectieven maken hier onderdeel vanuit. <u>(E.3.1) Opstellen en uitvoeren van het veiligheidsplan, ter besluitvorming door de gemeenteraad.</u> Het Veiligheidsplan is in oktober vastgesteld en wordt uitgevoerd. Bij de voorbereiding is samengewerkt met een raads werkgroep. Diverse activiteiten zijn uitgevoerd op het tegengaan van ondermijning (voorlichting aan diverse doelgroepen, integrale controles, sluiting panden e.d., vaststellen aanvullende beleidsregels drugs), voor ondernemers is het project ‘Cyberbuddies’ aangeboden en diverse webinars over het onderwerp. Op diverse dossiers van personen met verward gedrag is vol ingezet, met intensieve samenwerking met diverse partijen en daarbij een regierol vanuit gemeente. Ook heeft er een wapeninzamelactie plaatsgevonden.
	• Een eenduidig beleid en uitvoering op het gebied van de regels en voorwaarden voor winkeltijden en evenementen voor Molenlanden (E.4).		<u>(E.4.1) Vaststellen en uitvoeren van de Molenlandse Winkeltijdenverordening en vaststellen en uitvoeren van het nieuwe evenementenbeleid.</u> Beide stukken zijn vastgesteld en worden uitgevoerd.
	• Minder overlast door jongeren (E.5).		<u>(E.5.1) Meer preventief uitvoeren van werkzaamheden op het gebied van jongerenoverlast, waarvoor in 2020 extra budget is toegekend aan het jongerenwerk.</u>
	• Naleving van regels op het gebied van veiligheid, vergunningverlening en handhaving binnen ruimtelijke ordening, bouw- en woningtoezicht, APV & bijzondere wetten om zo ruimtelijke kwaliteit te verbeteren en overlast te beperken (E.6).		<u>(E.6.1) Handhaven binnen de gestelde kaders en prioriteiten. We controleren meer op constructieve veiligheid bij evenementen.</u> De werkwijze is klaar, er zijn afspraken gemaakt met OZHZ om meer constructieve controles te kunnen gaan uitvoeren. De aanpak is dus gereed. We hebben dit in 2021 echter niet kunnen uitvoeren omdat erdoor de corona regels weinig evenementen konden doorgaan

			- 7 trainingen uitgezet – planning was 2021 uitgesteld naar 2022 door corona. - Training cultuurcoaches - Er zijn 2 trainingen geweest in 2021. doel behaald. <u>(G.1.4) Tot stand brengen van samenwerking tussen scholen en amateurkunst- en historische verenigingen.</u> - 'IkToon' is in 2021, als gevolg van corona, ingezet op het opbouwen van een netwerk met culturele verenigingen. - De nieuwsbrief: 'MC Forte onderwijs doorontwikkelen' is afgerond en is verschenen met een frequentie van 6 tot 8 weken.
--	--	--	--



Effect/resultaatindicatoren

Indicator	Realisatie 2021	Streefwaarde 2023	Bron
Aantal nieuwe woningen	246	150/pj	CBS (streefwaarde formeel niet vastgesteld)
Tevredenheid inwoners over de openbare ruimte	Goed (2020)	Goed	'Leefbarometer' van het ministerie van BZK 2020
Veiligheidsbeleving inwoners (1x per 2 jaar)	8,0 (2019)	8,2	Veiligheidsmonitor
% inwoners dat voldoet aan de beweegrichtlijnen	48% (2020)	52%	Gezondheidsraad
% inwoners dat wekelijks sport	45% (2020)	51%	Gezondheidsraad

BBV – indicatoren

Indicator	Berekend	MLL	NL
Verwijzingen Halt	per 1000 jongeren 2020 (12-18 jr)	7	11
Winkeldiefstallen	per 1000 inw 2021	0,13	1,75
Geweldsmisdrijven	per 1000 inw 2021	4,71	10,99
Diefstal uit woningen	per 1000 inw 2021	0,06	0,41
Vernieling	per 1000 inw 2021	2,01	4,11
Percentage niet sporters	Inw. ouder dan 18 jaar 2020	55,2	49,3
Nieuwe woningen	per 1000 woningen 2020	8,8	8,9
Demografische druk	Perc. 0-20 jr en 65+ tov 20-65 jr 2021	80,7	70,1
Gemiddelde WOZ-waarde	Woningen 2021	308	290
Gemeentel. Woonlasten eenpersoonshuishouden	Euro 2021 (Coelo)	637	733
Gemeentel. Woonlasten meerpersoonshuishouden	Euro 2021 (Coelo)	800	810

De verwijzingen naar Halt zijn afgenomen in 2020 t.o.v. het landelijke gemiddelde. In 2019 lag het aantal nog hoger dan het landelijk gemiddelde doordat er meer is ingezet op handhaving. 2020 zijn de meest recente cijfers.

Wat heeft het gekost

Bedragen x € 1.000	Begroting voor wijz.	Begroting Na wijz.	Realisatie 2021
A. Lasten	25.640	34.395	33.401
B. Baten	12.602	14.993	18.185
C. Mutaties reserves	1.037	6.216	5.324
Totaal Programma 1	12.000	13.186	9.893

Analyse op hoofdlijnen tussen begroting 2021 na wijziging en de realisatie

Het voordelig saldo op dit programma bedraagt € 3.293k. Hieronder lichten we de belangrijkste afwijkingen toe die hebben geleid tot dit saldo.

Saldo	Incidenteel of structureel	Toelichting
T03 Beheer overige gebouwen en gronden € 68k voordelig	incidenteel	Het in de begroting geraamde budget voor salarissen en sociale lasten op dit taakveld is in de realisatie circa €52k lager dan geraamd. Deze lagere toerekening is het gevolg van vacatures.
T51 Sportbeleid en activering € 491k voordelig	incidenteel	Vanaf 2019 is het niet meer mogelijk om BTW voor sport terug te vragen. Er is een subsidie ingesteld waar gemeenten hun nadeel (grotendeels) kunnen compenseren. Het was onduidelijk hoe de situatie is voor Optisport en Sportfondsen. Uiteindelijk heeft de belastingdienst pas in 2021 aangegeven dat de mogelijkheid om BTW terug te vragen voor hen nog van toepassing is. Dit heeft gevolgen voor ons. Omdat de belastingdienst niet eerder duidelijkheid gaf hebben we in 2019 en 2020 de BTW teruggevraagd en een subsidie aangevraagd. Vervolgens hebben we in de voorziening een inschatting opgenomen van het bedrag wat we moeten terugbetalen als er duidelijkheid is. Nu het zover is hebben we meer gereserveerd dan wat terugbetaald moet worden. Dit geeft een positief verschil van € 136k.
	incidenteel	De gemeenteraad heeft € 60k beschikbaar gesteld voor de "Pilot Activiteitsubsidie". Dit budget is in 2021 nog niet besteed maar dient wel beschikbaar te blijven voor uitgaven in 2022. Het verzoek is om deze post alsnog over te hevelen naar 2022.
	incidenteel	Bij de vaststelling van het actuele vastgoed-/subsidie-/tarievenbeleid in 2021 is op dit taakveld een budget beschikbaar gesteld voor de harmonisatie van het beleid tot een bedrag van € 205k. Hiervan is in 2021 € 63K besteed. De niet-bestede middelen ad. € 142k moeten beschikbaar blijven voor uitgaven in 2022. Het verzoek is om deze post alsnog over te hevelen naar 2022.
	incidenteel	Op dit taakveld is een voordelig verschil ontstaan van € 67k in verband met ontvangen uitkeringen van het rijk voor het "Sport- en preventieakkoord" en een "corona-

	incidenteel	compensatie" voor o.a. zwembaden. Deze uitkeringen zijn niet geraamd en veroorzaken daarom een voordelig effect. Verzoek is om deze alsnog over te hevelen naar 2022.
	incidenteel	Een voordeel van € 44K op het budget voor aan verenigingen te verstrekken subsidies is het gevolg van niet aframen bij de Eindejaarsnota. Dit budget was reeds aangepast op het nieuwe subsidiebeleid, maar in 2021 zijn nog de 'bevroren' subsidies gelijk aan voorgaande jaren betaald.
	incidenteel	Het voordeel op salariskosten binnen dit taakveld is € 49K. Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering om de afwijkingen op concernniveau te kunnen zien.
T53 Cultuur € 57k voordelig	incidenteel	De subsidies voor cultuur zijn te ruim geraamd o.a. omdat een koor is gestopt (€ 5k voordelig). De overeenkomst met MC Forte is pas halverwege 2021 gestart waardoor een pro rata bijdrage is verstrekt (€ 19k voordelig). Verder is een niet geraamde bijdrage van de overheid voor kunsteducatie ontvangen (€ 14k) en zijn de salariskosten op dit taakveld lager dan geraamd (€ 19k). Deze ontwikkelingen zijn niet verwerkt in de Eindejaarsnota en daarom leidt dit tot de totale onderuitputting van € 57k.
T54 Oudheidkunde € 37k voordelig	incidenteel	Voordeel salariskosten € 37k. Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering om de afwijkingen op concernniveau te kunnen zien.
T55 Cultureel erfgoed € 72k voordelig	incidenteel	Voordeel salariskosten € 40k. Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering om de afwijkingen op concernniveau te kunnen zien.
	incidenteel	De meevallende uitgaven bij de kerktorens worden voor circa € 35k beïnvloed door voorgenomen kosten groot onderhoud welke nog niet zijn uitgevoerd.
	incidenteel	Bij het Werelderfgoed is er sprake van een onderschrijding vanwege meevallende afschrijvingslasten van € 17k. Hiertegenover staan binnen het taakveld cultureel erfgoed nadelen van kleinere omvang.

T56 Media € 75k voordelig	incidenteel	De 'Asscher gelden' werden ontvangen in 2019, 2020 en 2021 voor de Bibliotheek in Hoornaar. Deze is pas in 2020 gestart waardoor de uitgaven doorschuiven in de tijd. Daarom wordt verzocht om het resterende deel van € 66k over te hevelen naar 2022. Het resterende verschil bestaat voornamelijk uit onderbesteding op de salariskosten die op dit taakveld geraamd zijn. In de begroting worden de begrote salarissen verdeeld op basis van aannames over de taakvelden. De realisatie blijkt niet altijd overeen te komen met deze aannames waardoor zich afwijkingen voordoen.
T57 Openbaar groen en openluchtrecreatie € 77k voordelig	structureel	De opbrengsten van verkoop snippergroen valt hier met € 62k hoger uit. Met name veroorzaakt door de verkoop van een stukje grond op 1 december ter hoogte van € 41k. Dit was bij de Eindejaarsnota nog niet voorzien. Er is al een aantal jaren een trend te zien van meer inkomsten uit verkoop snippergroen. Dit punt wordt betrokken bij de voorbereiding van de begroting 2023.
	incidenteel	Op Openbaar Groen heeft een verkeerde boeking plaatsgevonden. Dit zorgt hier voor een verschil van € 58k. Dit verschil wordt echter geneutraliseerd binnen taakveld Wegen waar deze niet staan geboekt. Per saldo heeft dit geen effect op het exploitatiesaldo. Zie ook de toelichting bij T21.
T75 Begraafplaatsen € 282k voordelig	incidenteel / structureel	Helaas zijn er meer sterfgevallen geweest, mede door COVID-19. Hierdoor zijn extra inkomsten geweest door uitgifte van graven. Ook heeft het gewijzigde beleid de inkomsten beïnvloed.
T81 Ruimtelijke Ordening € 119k voordelig	incidenteel	Op het project van de Omgevingswet is afgelopen jaar totaal voor € 726K aan kosten gemaakt. De meeste kosten betreffen advies, inhuur van personeel, inzet van eigen medewerkers, communicatie en ICT gerelateerde kosten. Met de Eindejaarsnota hebben wij gemeld dat wij hadden verwacht in ieder geval €900K over te houden en deze daarom te bestemmen voor de Reserve Omgevingswet. Dit hele bedrag zal in de reserve gestort worden en zodoende beschikbaar blijven voor de komende 2/3 jaar en de periode van verdere implementatie. Het resterende deel van het totale beschikbare budget in 2021 van € 235k. valt vrij ten gunste van het saldo van deze jaarrekening.
	incidenteel	Op verschillende onderdelen binnen het RO-domein zijn onderbestedingen zoals bij de projecten rondom Tiny Houses, Inhuur voor kernprogramma's en ruimtelijk perspectief. Totaal telt dit op tot €57k.
	incidenteel	Salariskosten omgevingswet € 142k nadeel. Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering om de afwijkingen op concernniveau te kunnen zien.

T82 Grondexploitatie (niet bedrijventerrein) € 721k voordelig	incidenteel	Dit positieve effect is veroorzaakt door winstnamen en intrekkingen van verliezen (t.l.v. de verliesvoorziening NIEGG). Deze resultaten konden voor het eerst worden vastgesteld op basis van de jaarrekeningcijfers 2021
T83 Wonen en bouwen € 931k voordelig	incidenteel / structureel	Met het opstellen van de Eindejaarsnota was op 1 oktober nog niet goed aan te geven hoeveel leges er zouden binnenkomen, op dat moment lagen de inkomsten zelfs nog in lijn met de begrotingsraming. Zoals bijna elk jaar worden veel aanvragen gedaan in het laatste kwartaal van het jaar en dan vooral de laatste maand. In 2021 zijn de legesinkomsten hoger dan begroot, totaal gaat het om € 489k. Hier staan wel hogere loonkosten tegenover waar aan het begin van 2021 extra geld voor is aangevraagd.
	incidenteel	Voor de post van inhuur is halverwege het voorjaar een budgetwijziging aangevraagd. De uiteindelijke inhuur is iets lager uitgevallen dan aanvankelijk werd aangenomen: € 777k in plaats van € 834k. Totaal € 57k voordelig.
	incidenteel	Voordeel salariskosten € 255k. Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering om de afwijkingen op concernniveau te kunnen zien.

2. Verkeer en vervoer in Molenlanden

Missie

We houden Molenlanden via weg, water en spoor goed bereikbaar.
Ook waarborgen we de verkeersveiligheid binnen en buiten de kernen.



Doel is gerealiseerd



Doel is deels gerealiseerd



Doel is niet gerealiseerd



Beleidsonderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Realisatie	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Bereikbaarheid	Ons gebied veilig en bereikbaar houden via weg en water (A.1.).		<u>(A.1.1) Afspraken maken met de wegbeheerders van het Rijk, de provincie, het Waterschap en andere gemeenten over het ontwerp, de planning en de wijze van uitvoering van grote infrastructurele projecten.</u> Op netwerk- en projectniveau heeft overleg plaatsgevonden met de diverse wegbeheerders. Op projectniveau is o.a. gesproken over de verbreding A15 (en A27 (aanpalende maatregelen om overlast te voorkomen ten tijde van reconstructie) , groot onderhoud N214 inclusief kruising N214/N216 en aanpassing knooppunt A15/N3/N214.
			<u>(A.1.2) Vervaardigen van een wegenstructuurkaart, waarmee we zicht krijgen op knelpunten in het wegennet.</u> De knelpunten in het wegennetwerk zijn inzichtelijk gemaakt. Het eindproduct met oplossingsrichtingen (zie ook A.1.3.) zal medio 2022 aan college en raad worden aangeboden.
			<u>(A.1.3) Opstellen van een voorstel om knelpunten aan te pakken. Hierbij gebruiken we de wegenstructuurkaart, het opgesteld Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPVV) en de input uit het meldpunt Verkeersonveilige Situaties.</u>

	Het huidig niveau van openbaar vervoer in stand houden en uitbreiden van de ketenmobiliteit (A.2).		De vormtoets in het kader van het SPVV wordt voorjaar 2022 aan college en raad aangeboden. Nu de bouwstenen (SPVV en wegenstructuurkaart) gereed zijn kan in de tweede helft van 2022 gewerkt worden aan oplossingen voor verkeersknelpunten. <u>(A.2.1) Initiatief nemen voor een Minder Hinder propositie om de overlast van de verbreding A27 op en door het OV te beperken. Dit doen we samen met andere regiegemeenten.</u> De planvorming heeft plaatsgevonden. Begin 2022 zal bestuurlijke accordering plaats vinden. <u>(A.2.2) Onderzoeken mogelijkheden om ketenmobiliteit te verbeteren en waar mogelijk te faciliteren.</u> Vorbereidingen voor vernieuwing van de bushalte Jan van Nassauplein in Nieuw-Lekkerland zijn getroffen. Uitvoering start begin 2022. Voor de veerhalte in Nieuw-Lekkerland zijn plannen gemaakt voor uitbreiding en verbetering van stallingsmogelijkheden voor fietsen en auto's. Verbetering en uitbreiding van haltevoorzieningen is belangrijk voor de verbetering van ketenmobiliteit en is een terugkerend gespreksonderwerp met de provincie. Echter staat het OV onder druk als gevolg van de coronapandemie, waardoor de doorontwikkeling stil is komen te liggen. <u>(A.3.1.) Verbeteren veerhalte in Nieuw-Lekkerland, waarbij we de ponton en loopbrug vernieuwen en de parkeermogelijkheden uitbreiden.</u> In 2021 heeft aanbesteding plaatsgevonden, wat in bouwteamverband is uitgewerkt. In 2022 worden de parkeermogelijkheden voor fietsen en auto's bij de veerhalte in Nieuw-Lekkerland fors uitgebreid en zal een nieuwe ponton en loopbrug worden aangelegd. <u>(A.3.2) Overleggen met de provincie over het realiseren van een waterverbinding over de Lek tussen Ridderkerk en Streefkerk.</u> Samen met de gemeenten Ridderkerk en Krimpenerwaard is een offerte voor een haalbaarheidsonderzoek aangevraagd. Dat is de basis is voor verder overleg. <u>(A.4.1) Onderzoeken van de mogelijkheid van een Oost-Westverbinding aan de noordzijde van onze gemeente tussen Kinderdijk en Nieuwpoort.</u>
	Verbetering van vervoer over water (A.3).		
	Optimaliseren veilige doorstroming verkeer (A.4).		

		 	Eind 2021 is besloten tot een vervolgonderzoek Randweg Groot-Ambers. <u>(A.4.2) Harmoniseren verkeers- en vervoersbeleid door opstelling van een Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan.</u> De bouwstenen voor het harmoniseren van het gemeentelijk verkeer en vervoerbeleid waren nog niet allemaal beschikbaar (denk aan SPVV, wegenstructuurkaart), zodat nog niet is gestart met de beleidsontwikkeling. De start is nu voorzien voor medio 2022. <u>(A.4.3) Voorbereiden herinrichting Molenstraat Kinderdijk/Lekdijk om de doorstroming en veiligheid van de weggebruikers (waaronder inwoners en toeristen) te verbeteren.</u> In 2021 is gewerkt aan een stedenbouwkundige visie voor de entreezone van het molengebied. Afronding wordt in 2022 verwacht, waarna de voorbereidingen voor herinrichting van de Molenstraat kunnen worden gestart.
--	--	--	--

Beleidsonderwerp	Ambitie <i>(Wat wilden we bereiken?)</i>	Realisatie	Verantwoording <i>(Wat hebben we ervoor gedaan?)</i>
Verkeersveiligheid	• Een verkeersveilige woonomgeving (B.1)		<u>(B.1.1) Treffen van maatregelen die de verkeersveiligheid verbeteren bij groot onderhoud van verhardingen.</u> Ook in 2021 hebben we dit bij alle groot-onderhoudsprojecten gedaan.
			<u>(B.1.2) Onderzoeken van verkeersveiligheid van de schoolomgevingen en school-thuis-routes in alle kernen.</u> 2021 was geen gewoon schooljaar (corona) en daarom zijn geen van deze belevingsonderzoeken uitgevoerd. Wij willen het onderzoek nu in 2022 uitvoeren.
	• Verminderen van verkeersonveilig gedrag (B.2)		<u>(B.2.1) Uitvoeren programma verkeersveiligheid samen met de deelnemende gemeenten in regionaal verband.</u> Waar mogelijk is het programma verkeersveiligheid doorgegaan. Gedragscampagnes en enkele educatieve onderdelen konden niet doorgaan vanwege corona. In 2022 worden de mogelijkheden tot uitvoering van het gehele jaarlijkse programma opnieuw gezien.

Effect/resultaatindicatoren

Indicator	Uitkomst 2020		Uitkomst 2019		Bron
Verkeersongevallen	Alle wegen	Gemeentelijke wegen	Alle wegen	Gemeentelijke wegen	
Ongevallen	163	33	174	47	CBS
Gewonden	24	8	25	6	CBS
Doden	4	1	4	0	CBS

De cijfers over 2021 zijn nog niet beschikbaar.

Wat heeft het gekost

Bedragen x € 1.000 min bedragen zijn inkomsten	Begroting voor wijz.	Begroting Na wijz.	Realisatie 2021
A. Lasten	7.648	6.738	6.452
B. Baten	271	350	420
C. Mutaties reserves	725	1.378	1.435
Totaal Programma 2	8.102	7.766	7.467

Analyse op hoofdlijnen tussen begroting 2021 na wijziging en de realisatie

Het voordelig saldo op dit programma bedraagt € 299k. Hieronder lichten we de belangrijkste afwijkingen toe die hebben geleid tot dit saldo.

Saldo	Incidenteel of structureel	Toelichting
T21 Verkeer en vervoer € 289k voordelig	incidenteel	Op het onderdeel verkeersmaatregelen wegen zijn minder kosten gemaakt voor onder meer klein en groot onderhoud rondom verkeersmaatregelen en is de post voor inhuur (om dit uit te voeren) ook lager uitgevallen. Het gaat hier om een bedrag van €75k.
	incidenteel	Er heeft meer schadeverhaal plaatsgevonden van in totaal €18k. voor schade aan de openbare verlichting.
	incidenteel	De eerder opgevoerde budgetwijziging op energiekosten was te hoog ingeschat en is € 16k. lager uitgevallen. Op dit moment zijn de energiekosten lastig in te schatten. Reden hiervoor is dat er veel OVL projecten in omloop zijn i.v.m. met de vele reconstructies, uitbreiding en nieuwbouwprojecten en daardoor ook veel areaal uitbreiding van lichtmasten. Ook zijn we tegelijkertijd bezig met het energiezuiniger

		maken van de OVL installatie door te verledden en is de energiemarkt niet stabiel. Tot slot waren er minder uitgaven op schade, onderhoud en herstelwerkzaamheden. Totaal vallen de lasten hierdoor eenmalig met € 50k lager uit dan geraamd.
	incidenteel	Voor onkruidbestrijding is 10% minder uitgegeven dan begroot. De onkruiddruk was in 2021 relatief goed onder controle. Hierbij dient te worden opgemerkt dat elk jaar anders is als het gaat om onkruidgroei; de weersomstandigheden bepalen de te plegen inzet. Totaal voordeel € 25k.
	incidenteel	Voor advieskosten 'de Lekkende Lekdijk' was € 30k. via de Eindejaarsnota gevraagd n.a.v. een eerder genomen collegebesluit. Hier is € 5k. van uitgegeven. Het restant vloeit terug naar de algemene middelen. Totaal € 25k.
	structureel	In 2021 zijn veel ingravingen van nutsbedrijven geweest. Hierdoor zijn meer inkomsten uit degeneratievergoedingen ontvangen. Vooraf is dit lastig in te schatten wat er in een jaar door nutsbedrijven uitgevoerd gaat worden. Dit leverde een voordeel op van € 28k. Er lijkt hier wel een structurele component te zijn omdat dit nu al meerdere jaren het geval is. We betrekken dit punt bij het opstellen van de begroting 2023.
	incidenteel	Op dit onderdeel (wegen) is een verschil t.o.v. raming van € 58k ontstaan. Dit verschil wordt echter geneutraliseerd binnen taakveld groen waar deze staat geboekt. Per saldo heeft dit geen effect op de exploitatie. Zie ook de toelichting bij T57.

3. Samenleven in Molenlanden



Doel is gerealiseerd



Doel is deels gerealiseerd



Doel is niet gerealiseerd



Missie

“Gelijke kansen voor iedereen”. In onze samenleving zijn alle inwoners even belangrijk, telt iedereen mee en neemt iedereen naar eigen kunnen deel: een inclusieve samenleving.

Beleidsonderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Realisatie	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Opvoeden en Opgroeien	Inzetten van de juiste ondersteuning (preventief en op maat) voor jeugdigen op het gebied van hulp en onderwijs, waardoor minder zware jeugdhulp nodig is (A.1.).	  	2021 is het eerste jaar van de uitvoering van het plan ‘Onze kinderen nabij’. Ook is het Rekenkameronderzoek ‘Jeugdhulp in beeld’ uitgevoerd. In het voorjaar van 2022 wordt een uitgebreide tussenevaluatie opgeleverd. Ook wordt verantwoord via de projectverantwoording Molenlandse projecten. Voor het inzetten van de juiste ondersteuning, met als doel dat minder zware jeugdhulp nodig is, zijn de volgende belangrijke stappen gezet: <u>(A.1.1) Versterken van signalering en (A.1.2) Toevoegen van preventie voor hulp.</u> In 2021 is extra ingezet op signalering en preventie door uitbreiding van het jongerenwerk, sturingsoverleggen met partners, onderzoek naar behoefte ouders en het inzetten van Prézorg. Ook is het aantal uren vaste schakel jeugdprofessionals op de scholen, uitgebreid. <u>(A.1.3) Verscherpen indeling hulp in 1e en 2e lijn.</u> Het Sociaal Team is uitgebreid met drie jeugdprofessionals Jeugd & Gezin om jeugd- en opvoedhulp meer naar de voren te halen. Er is meer groepswerk ingezet en ook zijn de uren van de gedragswetenschapper uitgebreid. <u>(A.1.4) Ontwikkelen van een perspectiefplan per gezin.</u> In het Sociaal Team is het werken met een perspectiefplan per gezin geborgd.

		 	<u>(B.3.2) Oprichten van een laagdrempelig steunpunt mantelzorg.</u> Januari 2021 is het Steunpunt mantelzorg opgericht. In de loop van 2021 is dit steeds meer in positie gebracht. <u>(B.3.3) Aanbieden van training omgaan en herkennen van dementie.</u> Trainingen hebben in 2021, vanwege de corona beperkingen, nauwelijks plaatsgevonden. Trainingen worden in 2022 weer op locatie gegeven. Alzheimer Trefpunt vindt maandelijks digitaal plaats.
Beleidsonderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Realisatie	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Gezondheid & Veiligheid	Inwoners hebben een gezonde leefstijl. Belangrijke doelgroepen waar we op inzetten, zijn jongeren en inwoners met meer risico op gezondheidsachterstanden Hierin gaan programma 1 en 3 nauw samen (C.1).	    	<u>(C.1.1) Faciliteren van acties voor infectieziektebestrijding, in samenwerking met de GGD, voor doelgroepen inwoners en medewerkers in de thuiszorg.</u> Voorlichting over infectieziekten bestrijding is door het RIVM en de GGD uitgevoerd. Als gemeente hebben we hieraan actief bijgedragen door dit lokaal vorm te geven en te delen via diverse kanalen. <u>(C.1.2) Betrekken gezondheidsaspecten bij de uitvoering van de Omgevingswet.</u> Gezondheid is als vaste waarde opgenomen de in de voorbereiding van de Omgevingsagenda, in de pijlers Vitale kernen en Gezondheid en Milieu. <u>(C.1.3) Opstellen van een lokaal hitteplan conform de landelijke richtlijn.</u> Het maken van een lokaal hitteplan is in 2021 niet gebeurd. Dit vanwege de inzet voor de Covid-pandemie. In 2021 hebben we geen langdurige hitteperiode gehad waardoor het hitteplan niet werd gemist. Het plan staat nu op de agenda voor 2022. <u>(C.1.4) Verkennen met betrokken partners van de mogelijkheden voor het opstellen van een preventieakkoord ter bevordering van gezonde leefstijl en gezonde leefomgeving.</u> In september 2021 is het Preventieakkoord gesloten met 106 partijen. Het akkoord is gekoppeld aan het Sportakkoord Molenlanden. De uitvoering is direct daarna gestart. De thema's zijn Sportieve en gezonde jeugd, Samen meedoen en Vitaal verenigen. Het programma wordt gefinancierd uit de Rijksmiddelen. <u>(C.1.5) Initiëren van Gezonde Scholen en Sportkantes aanpak en in samenwerking met de ziektekostenverzekeraar inzetten op leefstijlprogramma's voor inwoners met meer risico op gezondheidsachterstanden.</u>

- Versterken preventie Jeugdgezondheidszorg en verhogen vaccinatiegraad (C.2).



Alle scholen, kinderopvang en gastouders in Molenlanden zijn benaderd over de Gezonde school en Gezonde start aanpak voor schooljaar 2021-2022. Vanuit het Sport- en Preventieakkoord zijn ook de sportverenigingen hiervoor benaderd. Er is interesse voor deelname, onder andere door acht scholen en de kinderopvang. Vanwege de Covid-pandemie hebben de scholen er weinig aandacht aan kunnen geven. In 2022 pakken we dit weer verder op.

In de zomer is het Regioakkoord Gezonde leefstijl gesloten. In Molenlanden bieden vanaf dit najaar twee fysiotherapie praktijken het gezonde leefstijl programma aan. Er is ondertussen een wachtlijst voor deelname.

(C.2.1) Opstellen van een nieuw Preventie- en Handhavingsplan Drank- en Horecawet, met gebruik van de GGD-matrix voor preventie van alcohol- en middelengebruik onder de 18 jaar.

Het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol- en Drugs 2022-2025 is vastgesteld. Het programma Helder op school voor de VO scholen is in het najaar al gestart. Het nalevingsonderzoek in de vorm van mysterie-shopping bij sportverenigingen is vanwege de coronamaatregelen in 2021 niet uitgevoerd. We gaan ervan uit dat dit in 2022 wel weer kan.

(C.2.2) Opstellen van plan van aanpak met betrokken partners om te komen tot een Rookvrije generatie in 2040.

Vanuit het Preventieakkoord is een uitvoeringsplan Rookvrije generatie 2021-2024 opgesteld. Er lopen ondertussen verschillende acties met speeltuin- en sportverenigingen. Alle schoolterreinen en kinderopvanglocaties zijn in 2021 Rookvrij geworden, dit was een verplichting voor dit jaar. Als gemeente en GGD hebben we de Rookvrij borden gefaciliteerd.

(C.2.3) Inzetten op depressiepreventie gericht op jongeren. Hiervoor verkennen we de tool 'Rondom Jong'.

Uitkomst van de verkenning is dat aandacht voor depressiepreventie als onderwerp 'Mentale weerbaarheid' is opgenomen in het Preventieakkoord. Ook is het onderdeel van de Gezonde school aanpak, in het thema Welbevinden waar in 2021 acht scholen aandacht aan gaven.

(C.2.4) Faciliteren toegankelijke consultatiebureaus waar aandacht is voor het belang van vaccineren en prenatale voorlichting. Hiervoor benaderen we lokale ketenpartners: huisartsen, verloskundigen, kerken, kinderopvang, scholen.

Beleidsonderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Realisatie	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Participatie & Integratie	Minder armoede en laaggeletterdheid door het vergroten van de basisvaardigheden van inwoners (D.1).		<u>(D.1.1) Aansluiten bij en faciliteren van inwonersinitiatieven, zoals de Rijdende Ruimte (mobiele ruimte voor gesprek, informatie en verwijzing).</u> De Rijdende Ruimte is uiteindelijk niet van de grond gekomen. De verschillen in ambities en mogelijkheden tussen de samenwerkingspartners en de onzekere situatie vanwege corona, speelden dit project parten. In plaats daarvan heeft Stichting Welzijn Molenlanden met steun van de gemeente als alternatief een 'pop up' tent ontwikkeld, waarin op locatie in de kernen inwoners informatie kunnen krijgen over alle relevante diensten. Daarmee is alsnog dit doel gehaald, zij het in aangepaste vorm. Regionaal en Lokaal actieplan Laaggeletterdheid zijn opgesteld. Taalhuis is gestart in Groot-Ammers. Mensen die hun Nederlands willen verbeteren kunnen via Taalhuis doorverwezen worden naar juiste opleiding. Via Bibliotheek Aanzet worden activiteiten aangeboden om de basisvaardigheden te vergroten. Er is een start gemaakt met de uitrol van Bibliotheek op school in vmlg. Molenwaard; wordt in 2022 afgerond. Implementatie en training LOGO3000 op 18 basisscholen is uitgevoerd. Inzet NT2 docent en/of Onderwijsassistent op 24 basisscholen is gebeurd. Uitrol ouderbetrokkenheid in de kinderopvang is begonnen. De bibliotheek in Giessenburg is vernieuwd en uitgebreid. Arkel volgt in 2022.
			<u>(D.1.2) Vergroten bereik van en deelname aan lokaal participatieproject "Jij bent in beeld" in samenwerking met Avres en verbeteren samenwerking met UWV.</u> Door corona is de groepsaanpak van 'Jij bent in Beeld' noodgedwongen afgebouwd en is er meer sprake geweest van individuele begeleiding. Dat maakt dat het aantal deelnemers beperkter is geweest, maar met maximale inzet binnen de beperktere mogelijkheden zijn alsnog goede resultaten behaald.
			<u>(D.1.3) Versterken basisvaardigheden en bestrijden laaggeletterdheid (lezen, schrijven, rekenen, opvoeden, digitaal) onder andere via aandeel in regionaal Taalpact.</u> Vanuit de gelden voor de Wet Educatie Beroepsonderwijs worden nu ook via Prago (Onderwijsinstelling voor mensen met een beperking) lessen aangeboden aan mensen met een beperking. Dit is onderdeel van het Regionaal plan Laaggeletterdheid.

	Een passend aanbod aan minimabeleid en schuldhulpverlening (D.2).	   	<u>(D.1.4) Aanbesteden nieuwe regionale volwasseneneducatie met centrumgemeente Gorinchem.</u> Nieuwe aanbesteding Wet Educatie Beroepsonderwijs is gegund aan het bedrijf IVIO. <u>(D.1.5) Implementeren Wet Inburgering.</u> Vorbereiding voor de implementatie van de wet zijn getroffen samen met Avres en Vluchtelingenwerk en de samenwerking is geformaliseerd. <u>(D.2.1) Versterken lokaal armoedenetwerk en met partners uitvoeren actieplan Samen tegen armoede.</u> Door corona is er nog geen fysieke bijeenkomst geweest. Wel zijn er samen met Avres extra activiteiten geweest vooral in verband met corona om inwoners of zelfstandigen in de financiële problemen te ondersteunen (ToZo, TONK, Bbz enz.) Er is een Geldkrant huis-aan-huis bezorgd bij alle huishoudens. Avres heeft de vroegsignalering versterkt op grond van de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening. Er is samen met Avres en de gemeenten Gorinchem en Vijfheerenlanden een onderzoek gestart naar verbeteringsmogelijkheden van maatregelen ter verzachting van armoede. <u>(D.3.1) Verkennen en besluiten of de pilot van Avres 'bijstaanders' van toevoegde waarde is.</u> Het bestuur van Avres heeft eind 2021 besloten het project bijstaanders niet verder te ontwikkelen. Dit gaat om betaalde banen voor werkloze inwoners om andere inwoners praktisch te ondersteunen. Het initiatief is teruggedraaid bij de gemeenten en de lokale welzijnsinstellingen.
--	---	--	---

Beleidsonderwerp	Ambitie (Wat wilde we bereiken?)	Realisatie	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Thema Inclusief & Wonen	- Een toegankelijke gemeente op fysiek (zowel openbare ruimte als gebouwen) en digitaal gebied voor mensen met een beperking (E.1). - Inwoners kunnen zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen in een passende woonruimte. Wanneer dat niet meer kan, zijn er opvangmogelijkheden, bij voorkeur lokaal en binnen de eigen sociale omgeving (E.2).	  	<u>(E.1.1) Implementeren van het VN-verdrag mensen met een handicap en dit verder uitdragen.</u> De concept Inclusie-agenda is opgesteld en in februari 2022 vastgesteld door de gemeenteraad. <u>(E.2.1) Ondersteunen en faciliteren van nieuwe wooninitiatieven, zoals Knarrenhof en woonvormen voor doelgroepen als dak- en thuislozen en mensen met een verslaving.</u> In de praktijk blijkt het lastig om geschikte locaties te vinden. We staan in goed contact met verschillende partijen zowel particulier, commercieel en de woningbouwverenigingen. Er is nog geen initiatief van de grond gekomen. <u>(E.2.2) Afspraken maken met centrumgemeente Dordrecht, regiogemeenten en woningbouwcorporaties over ons aandeel in het regionale plan van aanpak dak- en thuisloosheid en huisvesting van en voorzieningen voor doelgroepen als dak- en thuislozen en mensen met een verslaving.</u> Er is een lokale projectgroep opgestart waarin de corporaties, gemeente en het Sociaal team zijn vertegenwoordigd. De doelgroep is met elkaar verkend en vastgesteld. Daarop is een bod gedaan aan centrumgemeente Dordrecht voor het vaststellen van de te bereiken aantallen voorzieningen in de gemeente Molenlanden. Een aantal voorzieningen worden lokaal opgepakt en een aantal regionaal. Door middel van onderzoek naar locaties en het ondersteunen van lokale initiatieven, voorzien we in de behoefte binnen onze gemeente op het gebied van huisvesting voor kwetsbare groepen.

Effect/resultaatindicatoren

Indicator	Realisatie 2021	Streefwaarde 2023	Bron
Aantal mensen met ervaren eenzaamheid	40%(2020)	27%	Gezondheidsmonitor
Aantal verwijzingen vanuit de huisarts naar specifieke Jeugdhulp	493 (2020)	400 (afhankelijk van totaal)	Service organisatie Zuid-Holland Zuid
Verhouding aantal verwijzingen naar spec. Jeugdhulp	Van totaal: 52 % medisch verwijzers (2020) 26% jeugdteam (2020)	Van totaal: 37 % medisch verwijzers 37% jeugdteam	Service organisatie Zuid-Holland Zuid
Overbelasting mantelzorger neemt af	13,1% (2020)	12 %	Gezondheidsmonitor
Aantal gerealiseerde woon-zorg initiatieven	0	1	Intern
Deelnemers participatieprojecten ervaren een vergroting van hun participatiemogelijkheden en basisvaardigheden.	respondenten groepstraining: 87% zeer positief, 13% positief. respondenten individuele begeleiding: 100% zeer positief.	*)	Kwalitatief onderzoek start in 2020

*) Wordt nog nader bepaald.

BBV-indicatoren

Indicator	Hoe berekend	MLL	NL
Absoluut verzuim	Per 1000 inw. 5-18 jr. 2020	0,7	2,7
Relatief verzuim	Per 1000 inw. 5-18 jr. 2019	7	26
Vroegtijdige schoolverlaters. VO/MBO zonder startkwalificatie	Percentage leerlingen 12-23 jr. 2020	1,0	1,7
Kinderen in uitkeringsgezin	Percentage kinderen tot 18 jaar 2020	2	6
Werkloze jongeren	Percentage 2020 jongeren 16-22 jaar	1	2
Personen met een bijstandsuitkering	Per 10.000 inw 18 jr en ouder 1 ^e helft 2021	144,7	431,2
Lopende re-integratie-voorziening	Per 10.000 inw 15-65 1e helft 2020	105,2	202,0

Jongeren met jeugdhulp	Percentage alle jongeren tot 18jr 1 ^e helft 2021	10,5	10,5
Jongeren met jeugdbescherming	Percentage alle jongeren tot 18 jr 1 ^e helft 2021	1,3	1,1
Jongeren met delict voor de rechter	Percentage jongeren 12-21 jarigen 2020	0	1
Jongeren met jeugdreclassering	Percentage jongeren 12-21 jr. 1 ^e helft 2021	N.B	0,4
Cliënten met maatwerk-arrangement WMO	Per 10.000 inwoners 1 ^e helft 2021	500	649

Wat heeft het gekost

Bedragen x € 1.000 min bedragen zijn inkomsten	Begroting voor wijz.	Begroting Na wijz.	Realisatie 2021
A. Lasten	40.235	43.134	42.899
B. Baten	8.096	9.645	10.808
C. Mutaties reserves	1.955	2.022	2.193
Totaal Programma 3	30.184	31.467	29.898

Analyse op hoofdlijnen tussen begroting 2021 na wijziging en de realisatie

Het voordelig saldo op dit programma bedraagt € 1.569k. Hieronder lichten we de belangrijkste afwijkingen toe die hebben geleid tot dit saldo.

Saldo	Incidenteel of structureel	Toelichting
T42 Onderwijshuisvesting € 160k nadelig	incidenteel	Het budget voor gymnastiekonderwijs was bij de Zomernota onjuist verwerkt, waardoor vervolgens bij de Eindejaarsnota te veel is afgeraamd (€ 105K nadelig).
	incidenteel	De hogere advieskosten (€ 11k. nadelig) houden voornamelijk verband met advisering over het Integraal Huisvestings Plan primair onderwijs, dit budget is bij de Zomer- en Eindejaarsnota niet bijgesteld.
	incidenteel	De overige verschillen binnen dit taakveld betreffen een hogere bijdrage aan de brede school Nieuw Lekkerland (€ 28K) als gevolg van de uitkomsten van de jaarrekening, hogere schoonmaakkosten (€ 14K), hogere onderhoudskosten (€ 14) en een lagere bijdrage van Londo Vergoeding (€ 29K).
	incidenteel	Daar tegenover staan hogere huuropbrengsten (€ 33K) en minder kosten voor duurzaamheidsprojecten (€ 19K).

		De budgetten in 2021 waren veelal nog gebaseerd op aannames uit het verleden. In 2022 zal worden nagegaan in hoeverre de budgetten aanpassing behoeven.
T43 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken € 22k nadelig	incidenteel	De budgetten voor leerlingenvervoer zijn in de loop van 2021 afgeraamd maar er is vanwege Corona nog wel een tegemoetkoming aan de vervoerder betaald.
T61 Samenkracht en burgerparticipatie € 289k voordelig	incidenteel	Aanvragen voor een eenmalige bijdrage kunnen doorlopend worden ingediend. In het vierde kwartaal van 2021 zijn de uitgaven hoger dan voorzien door o.a. bijdragen aan Het Wiegje van Beatrijs en voorstellingen Dag Mama. Daardoor ontstaat een nadeel van € 28k.
	incidenteel	De wet Inburgering wordt in 2022 ingevoerd, daarom wordt verzocht om middels resultaatbestemming het resterende budget van € 38k voor inburgering over te hevelen naar 2022.
	incidenteel	Salariskosten € 273k voordeel. Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering om de afwijkingen op concernniveau te kunnen zien.
T62 Wijkteams € 201k voordelig	incidenteel	Salariskosten € 240k voordeel. Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering om de afwijkingen op concernniveau te kunnen zien.
T63 Inkomensregelingen € 88k nadelig	incidenteel	€ 81k van het genoemde nadelige effect volgt uit de uitvoeringskosten die Avres heeft gemaakt bij de uitvoering van de TOZO regeling. Deze uitvoeringskosten hiervoor waren niet geraamd.
T65 Arbeidsparticipatie € 164k voordelig	incidenteel	Door coronabeperkingen zijn de uitgaven lokale participatieprojecten meegevallen en de uitgaven Wachtlijstbanen Nieuw Beschut zijn lager door kostendeling via de Gemeenschappelijke Regeling Avres en door hogere rijksbijdrage.
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO) € 17k voordelig	incidenteel	Het inschatten van de kosten voor woningaanpassingen altijd lastig en tegelijkertijd hebben wij te maken met de stijgende kosten voor bouwkundige aanpassingen. Mogelijk bijkomend aspect is dat er eerder woningaanpassingen toegekend gaan worden omdat de druk op de woningmarkt groot is waardoor mensen minder snel kunnen verhuizen naar een andere adequate woning. Per saldo leveren de diverse maatwerkvoorzieningen WMO een nadelig effect van € 40k op.
	incidenteel	Door onderuitputting op de budgetten voor salariskosten (€ 31k + € 7k V) en ingeleend personeel (€ 21k. V) ontstaat voor dit taakveld toch een voordelig saldo.
T671 Maatwerkdienstverlening 18+ € 176k nadelig	Incidenteel	Inhuur van extra capaciteit is aangevraagd in 2021 voor de duur van een jaar, de start van de inhuurkracht heeft echter vertraging opgelopen. Het in 2021 beschikbaar

	incidenteel	gestelde budget is derhalve in 2022 nodig om de inhuur te kunnen betalen. Verzoek tot overheveling via resultaatbestemming (€ 158k V). Salariskosten € 331k nadeel. Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering om de afwijkingen op concernniveau te kunnen zien.
T672 Maatwerkdienstverlening 18- € 501k voordelig	incidenteel	De budgetten voor de SOJ zijn geraamd op basis van de initiële begroting van de SOJ en vervolgens aangepast op basis van inzichten die volgden uit de rapportages van de SOJ. De laatste bijstelling heeft bij de Eindejaarsnota plaatsgevonden op basis van de 1 ^e BURAP SOJ. Daarbij zijn echter de ontvangsten uit de afrekening over 2020 niet juist verwerkt, met een voordeel van € 697k tot gevolg. De gemeentelijke bijdrage voor Molenlanden is bij de jaarrekening SOJ en de 1 ^e BURAP SOJ uiteindelijk € 142k extra. Per saldo is het effect € 555k waarvan het grootste gedeelte op taakveld 672 terecht komt. Een beperkt effect land in taakvelden 620 en 682.
T681 Geëscaleerde zorg 18+ € 84k voordelig	incidenteel	Het aandeel in het overschot van centrumgemeente Dordrecht voor beschermd wonen is hoger dan geraamd (€ 31k V). De subsidie aan De Sociale Basis is hoger geraamd dan daadwerkelijk is beschikt (€ 17k V). Op de budgetten voor de GGZ blijft € 34k over door een afrekening over 2020 van € 21k die, net als de andere genoemde onderdelen niet gecorrigeerd is bij de Eindejaarsnota. De overige onderuitputting is te verklaren door minder inzet GGD als gevolg van Corona en het Zorg en Veiligheidshuis heeft minder uitvoeringskosten gemaakt voor WvGGZ.
T682 Geëscaleerde zorg 18- € 825k voordelig	incidenteel	Het voordelige saldo wordt voornamelijk verklaard van het Rijk ontvangen middelen als extra budget beschikbaar zijn gesteld, terwijl deze administratief als dekkingsmiddel hadden moeten worden opgenomen (€ 889k).
	Incidenteel	De onderdelen van de SOJ die op dit taakveld worden verantwoord kennen een nadelig resultaat van € 32k. Het gaat hier met name over specialistische hulp.
	incidenteel	Salarissen: € 32k nadelig. Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering om de afwijkingen op concernniveau te kunnen zien.
T71 Volksgezondheid € 52k nadelig	Incidenteel	Op dit taakveld zijn 2 bedragen administratief foutief geraamd en vervolgens niet gecorrigeerd. Dit heeft een voordelig effect van € 79k tot gevolg.
	incidenteel	De salariskosten leiden tot een negatief saldo op dit taakveld. Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering om de afwijkingen op concernniveau te kunnen zien.

4. Beter omgaan met ons gebied

Missie

Een energieneutraal, circulair en een klimaat robuust Molenlanden. Behoud (en verrijking) van ons landschap. Een voedzame bodem als basis voor een eerlijke voedselketen.



Doel is gerealiseerd



Doel is deels gerealiseerd



Doel is niet gerealiseerd



Beleidsonderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Realisatie	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Energietransitie	In 2030 willen we 20% energie besparen in Molenlanden. 35% van het totale energiegebruik komt van nieuwe bronnen. In 2050 is de gemeente CO2-neutraal en aardgasvrij (A.1).	  	<u>(A.1.1) Opstellen en vaststellen van de Regionale Energiestrategie Alblasserwaard, inclusief uitvoeringsprogramma en samenwerkingsovereenkomst (per 1 juli 2021).</u> De gemeenteraden van Gorinchem en Molenlanden hebben op 13 april 2021 de Regionale Energiestrategie 1.0 (RES) Alblasserwaard vastgesteld. Het uitvoeringsprogramma voor de RES is opgenomen in het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid en Klimaat, dat de raad op 21 december 2021 heeft vastgesteld. <u>(A.1.2) Concrete afspraken maken in de vast te stellen Transitievisie Warmte (medio 2021). Samen met de stakeholders stellen we de Transitievisie Warmte op.</u> De Transitievisie Warmte Molenlanden 1.0 is op 23 november 2021 vastgesteld. In het op 21 december 2021 vastgestelde Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid en Klimaat staan de doelen en activiteiten voor de warmtetransitie aangegeven, voor de periode 2022-2024. <u>(A.1.3) Bepalen van onze rol in de verschillende energie opgaven en fases van de energietransitie (gereed 1e kwartaal 2021).</u> Om helder te krijgen welke rol voor Molenlanden geschikt kan zijn per onderwerp is de notitie 'Rol gemeente Molenlanden in de energietransitie' opgesteld en aan de raad gepresenteerd (niet vastgesteld). In deze notitie hebben we een toetsingskader opgenomen aan de hand waarvan we per casus en project kunnen afwegen en bepalen welke rol we als gemeente kiezen. En daarnaast is er in het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid en Klimaat meer duidelijkheid gekomen over de rol van de gemeente in de verschillende lopende thema's

		Bij het invullen van een bepaalde rol hoort ook het in beeld hebben welke acties en financiële instrumenten daarbij horen. In 2021 hebben we daarom een notitie 'Financiële instrumenten energietransitie' aan de raad gepresenteerd. In 2022 zal deze notitie verder worden uitgewerkt naar voor Molenlanden passende mogelijkheden.
	😊	<u>(A.1.4) Verduurzamen van (bestaand) gemeentelijk vastgoed.</u> In 2021 is een fonds gevormd met een omvang van circa € 3,5 miljoen. De prioriteit ligt bij het vastgoed met het hoogste energieverbruik. De kaders waarbinnen de verduurzaming plaatsvindt zijn beschreven in het Vastgoed- en Accommodatiebeleid dat op 20 april 2021 door de gemeenteraad is vastgesteld. Waar dat mogelijk is worden incidenteel duurzaamheidsmaatregelen getroffen. Zo is recentelijk de warmwatervoorziening van sportzaal De Spil in Bleskensgraaf 'van het gas af gehaald' en vervangen door een boiler die werkt op een warmtepomp. Voor de nieuwe gemeentelijke huisvesting is besloten om de nieuwbouw energieneutraal te realiseren. In 2021 heeft de aanbesteding dienstauto's plaatsgevonden en zijn we wat betreft het wagenpark overgestapt naar zes nieuwe elektrische Opel Corsa's. Deze zijn verdeeld over de twee BackOfficelocaties.
	😊	<u>(A.1.5) Faciliteren van lokale initiatieven van inwoners/partners, zonder daarbij de rol van de initiatiefnemer over te nemen.</u> In tijden van corona merken we dat het aantal initiatieven minder is dan daarvoor. Desondanks hebben we een aantal mooie initiatieven kunnen ondersteunen, zoals: insectenhôtels in park Doet, natuurontwikkeling Planetenlaan Nieuw-Lekkerland, opstarten Stichting Duurzaam Molenlanden. Daarnaast is de subsidieregeling 'Groene daken' opgesteld om initiatieven voor groendaken te ondersteunen. Er zijn 37 subsidies verstrekt (en 23 voorlopige beschikkingen verstrekt).
	😊	<u>(A.1.6) Faciliteren van de verduurzaming van woningen door: aanbieden en verstrekken van verduurzamingsleningen (voorheen duurzaamheidsleningen); blijven aanbieden van (gratis en persoonlijke) adviesgesprekken over energiebesparing met een wooncoach; organiseren van informatiemarkten en collectieve inkoopacties; mee doen aan de energiereductie regelingen van het Rijk, zoals de cadeaubonnen-actie voor kleine energiebesparende maatregelen die in 2020 heeft plaatsgevonden.</u> De Verordening Verduurzamingsleningen is geactualiseerd en verbreed. Er zijn in 2021 24 verduurzamingsleningen verstrekt. In 2021 is het project Reductie Regeling Energieverbruik (RRE) afgerond, 4.000 woningeigenaren hebben via dit project een cadeaubon voor energiebesparende maatregelen aangevraagd en verzilverd, meegedaan

		met collectieve inkoopacties voor woningisolatie, deelgenomen aan online energiecafés en gebruik gemaakt van adviezen van wooncoaches en warmtescans. In 2021 zijn Reductie Regeling Energieverbruik Woningen-subsidie (RREW) ontvangen, als vervolg op de RRE-regeling. Voor het RREW-project zijn er 2680 verduurzamingsbonnen beschikbaar voor woningeigenaren en huurders.
	😊	<u>(A.1.7) Ontwikkelen van een duurzaamheidsvisie die als handvat gebruikt wordt bij (gebieds)ontwikkelingen.</u> Het handboek 'Duurzaamheid bij gebiedsontwikkelingen' is in september in gebruik genomen. Het handboek brengt de ambities vanuit de Lokale adaptatiestrategie, de energietransitie, mobiliteit en circulariteit bij elkaar met praktische voorbeelden. Het handboek wordt in eerste instantie bij wijze van pilot intern gebruikt en zal na ca. 1,5 jaar geëvalueerd worden.
	😐	<u>(A.1.8) Opstellen visie laadinfrastructuur op gemeentelijk en regionaal niveau voor alle vormen van laden en alle verschillende vormen van elektrische voertuigen, inclusief plaatsingsbeleid voor publieke laadinfrastructuur.</u> In 2021 is de regionale Aanpak Laadinfrastructuur Zuidwest (RAL) vastgesteld.

Beleidsonderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Realisatie	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Afval en Circulariteit	De hoeveelheid niet herbruikbaar restafval van huishoudens terugdringen, samen met Waardlanden, onder het motto 'van afval naar grondstof' (VANG) (B.1). Doel is het aantal restafval kilo's terug te brengen en het aantal kilo's van direct recyclebare stromen (onder andere PMD, GFT, papier) te verhogen. In het restafval zit nog 45 % GFT, dit is een recyclebare stroom afval die hergebruikt kan worden. Er is een analyse gemaakt van de stand van zaken van het huidige afvalbeleid. Hieruit zijn tien aandachtspunten gekomen die een negatieve invloed hebben op de kwaliteit van afvalinzameling, het aantal herbruikbare kilo's afval, kosten en service van afvalinzameling. De kosten voor de afvalverwerking voor onze inwoners houden we zo laag mogelijk (einddoel van de lange termijn is een circulaire economie, waarbij afval niet meer bestaat en grondstoffen niet verloren gaan). (B.1.)		(B.1.1) Uitvoeren van de eind 2020 aan de raad aangeboden Strategienotitie. De 'Strategienota 2021-2025 afvalbeleid' is op 1 juni 2021 in de raad vastgesteld. Waardlanden is in 2021 gestart met stap 1 uit de Strategienota. Er is een projectleider aangesteld die samen met de contactambtenaren de projectgroep vormt en o.a. de voortgang van de implementatie Diftar bewaakt. De aanbestedingsprocedure ombouw ondergrondse containers en aanschaf GFT-behuizingen is afgerond. Waardlanden heeft in 2021 toegezegd om de Raad te blijven informeren over de voortgang. De laatste jaren is de hoeveelheid ingezameld huishoudelijk restafval in het Waardlanden gebied, met name veroorzaakt door Corona van 205 kg per inwoner in 2019 toegenomen naar 221 kg per inwoner in 2021. De maatregelen die in de Strategienota zijn benoemd in combinatie met de invoering van Diftar moeten ervoor gaan zorgen dat de hoeveelheid huishoudelijk restafval gaat afnemen.

Beleidsonderwerp	Ambitie <i>(Wat wilden we bereiken?)</i>	Realisatie	Verantwoording <i>(Wat hebben we ervoor gedaan?)</i>
Klimaatadaptatie	Klimaatbewust handelen binnen gemeente Molenlanden, wat leidt tot het behoud van het aantrekkelijke woon- en leefklimaat. Rekening houdend met de invloeden die de klimaatveranderingen met zich meebrengen (C.1).	  	<u>(C.1.1) Opstellen Regionale Adaptatie Strategie (RAS) met uitvoeringsagenda.</u> In 2021 is de Regionale Adaptatie Strategie opgesteld in samenwerking met gebiedspartners. Na de zomer is deze ook door alle deelnemende overheden vastgesteld. Deze uitvoeringsagenda is halverwege 2022 klaar waarmee we gebruik gaan maken van tijdelijke impuls gelden van het Rijk die vanaf 2021 tot 2023 in te zetten zijn. Gemeente Molenlanden is penvoerder van dit project. <u>(C.1.2) Uitvoering pilotproject Drukdrainage in Alblasserwaard-Vijfheerenlanden.</u> Dit project wordt uitgevoerd vanuit de RMA-opgave 'Toekomstige Landbouw'. Gemeente Molenlanden heeft hierin de rol als opdrachtgever en beheert het budget. De pilot wordt uitgevoerd door de Stichting Blauwzaam in samenwerking met 3 boeren. De pilot loopt nog 2 jaar door. In 2021 is kennis opgedaan over het effect van waterinfiltratiesystemen op bodemdaling, duurzame veehouderij en natuurwaarden. <u>(C.1.3) Uitwerken resultaat lokale verkenning klimaatadaptatie en bodemdaling.</u> In 2021 is de Lokale Adaptatie Strategie klimaat en bodemdaling (LAS) 'Op naar een klimaatbestendig Molenlanden in 2050' vastgesteld. De LAS vormt het lokale beleid voor klimaatadaptatie. Via de LAS geven we input in het regionale klimaatadaptatie beleid (RAS) en visa versa. De LAS valt onder het uitvoeringsprogramma Duurzaamheid zoals dat in december 2021 is vastgesteld. In de LAS zijn (streef)doelen benoemd waarover we in gesprek gaan met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en samenwerkingspartners, zoals het waterschap. Van 2022 tot en met 2024 worden deze doelen uitgevoerd.

Beleidsonderwerp	Ambitie (Wat wilde we bereiken?)	Realisatie	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Landschap	Het behouden van de kernkwaliteiten van het karakteristieke open veenweidelandschap (D.1).	☹️	(D.1.1) Uitvoeren van de RMA Opgave Landschapsontwikkeling. In 2021 zijn stappen gezet om te inventariseren welke partijen geïnteresseerd zijn om aan één of meer van de projecten en activiteiten deel te nemen. Op basis van deze inventarisatie is 'Gebiedsdeal 5' uitgewerkt. In 2021 is verder gewerkt aan de uitvoering van Gebiedsdeal 4 die in 2022 wordt afgerond. Eind 2021 is een functieomschrijving voor een Regisseur Landschap- en Gebiedsopgaven opgesteld en aangesteld, die deze functie vanaf 2022 zal vervullen.

Effect/resultaatindicatoren

Indicator	Realisatie 2021	Streef-waarde	Bron
Totaal bekend energieverbruik Molenlanden	4.112 (TJ) (in 2019 2% reductie t.o.v. 2018)	2947 TJ in 2030 (20% t.o.v. 2018 (2030))	Klimaatmonitor
Percentage hernieuwbare energie Molenlanden	6,7% (2019)	35% in 2030	klimaatmonitor
Waardering landschap door inwoners en recreanten	Nog niet beschikbaar	8,0 (waarderingcijfer)	enquête

*1 GJ is gelijk aan 32 m3 aardgas, 1 TJ is 1.000 GJ

*7,5 is gemiddelde uit Nationale Landschapsenquête

BBV-indicatoren

Indicator	Berekend	MLL	NL
Omvang huishoudelijk restafval	Kg per inwoner 2021(MLL) 2020(NL)	221	180
Hernieuwbare elektriciteit	Percentage in 2019	16,4	20,1

De indicator omvang huishoudelijk afval is in onze gemeente erg hoog. De BBV indicator is 221 over 2021 (208 over 2020 en 200 in 2019). Met de invoering van het nieuwe afvalbeleidsplan en een pasjessysteem gaan we ervan uit dat deze indicator zal teruglopen.

Wat heeft het gekost

Bedragen x € 1.000 min bedragen zijn inkomsten	Begroting voor wijz.	Begroting Na wijz.	Realisatie 2021
A. Lasten	9.313	11.010	11.698
B. Baten	9.446	10.535	11.354
C. Mutaties reserves	4.516	475	327
Totaal Programma 4	4.649	1	17

Analyse op hoofdlijnen tussen begroting 2021 na wijziging en de realisatie

Het nadelig saldo op dit programma bedraagt € 17k. Hieronder lichten we de belangrijkste afwijkingen toe die hebben geleid tot dit saldo.

Saldo	Incidenteel of structureel	Toelichting
T72 Riolering € 90k nadelig	incidenteel	De hogere toevoeging aan de voorziening Riolerings is het saldo van gerealiseerde lasten en baten, maar wordt vooral veroorzaakt door een lagere toerekening van loonkosten en BTW.
T73 Afval € 57k nadelig	Incidenteel	De hogere toevoeging aan de voorziening Afvalstoffen is het saldo van gerealiseerde lasten en baten, maar wordt vooral veroorzaakt door meer toe te rekenen BTW, een bijdrage van GR Waardlanden uit de reserves van die GR over het resultaat uit 2020 en de verrekening van de afvalverwerkingskosten over 2021 die 184K voordeliger uitpakt. Dit positieve saldo dienen we toe toevoegen aan de afvalstoffenvoorziening en die was hoger dan geraamd. Dit zorgt voor een nadeel binnen dit taakveld.
T74 Milieubeheer € 130k voordelig	incidenteel incidenteel	Na analyse op de niet bestede middelen voor de uitvoering van Drukdrainage en de nog te verwachten middelen zal hier op het budgettaire gedeelte ruim € 70k overblijven. Dit is niet alleen budget uit 2021 maar ook vrijval uit 2020. De kosten vallen ook lager uit omdat we minder ambtelijke uren hebben kunnen toerekenen. Milieubeheer: Door Dordrecht is een SPUK aanvraag gedaan en gehonoreerd en vanuit die gelden worden deze kosten betaald (€ 64k voordelig).

5. Werken en recreëren in Molenlanden

Missie

In de gemeente Molenlanden is volop ruimte voor innovatie en ondernemen. We benutten recreatieve potenties waarbij behoud van leefbaarheid alle aandacht heeft. Het bedrijfsleven en de recreatieve sector krijgen de ruimte. De identiteit en de leefbaarheid in de gemeente staan daarbij voorop. We verbinden, initiëren en geven kaders waar nodig.

-  Doel is gerealiseerd
-  Doel is deels gerealiseerd
-  Doel is niet gerealiseerd



Beleidsonderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Realisatie	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Economie	Ruimte voor innovatie en ondernemen ook in deze Coronatijd, waarbij ondernemers elkaar weten te vinden en zich gesterkt weten door een goede aansluiting van onderwijs op hun behoefte aan arbeidskrachten (A.1).		<u>(A.1.1) Meebewegen met initiatieven en vragen die gesteld worden en passen binnen het beleid van de gemeente.</u> Vanwege de coronacrisis zijn er minder persoonlijke ontmoetingen geweest met ondernemers en andere ketenpartners. Vragen en initiatieven komen binnen via het bestaande sterke netwerk. We denken actief mee met ondernemers, juist met de ondernemers die al langere tijd te maken hebben met beperkingen. Ook wordt actief meegewerkt aan het in positie brengen van nieuwe partners zoals 'AV werkt door'.
			<u>(A.1.2) Zorgen voor verbinding in het netwerk.</u> Ondernemers(verenigingen) hebben de voorkeur aan persoonlijke informele ontmoetingen. Voor zover deze hebben plaatsgevonden hebben we deze bijgewoond. Op de 'Dag van de Ondernemer' hebben we een fysiek ondernemersontbijt georganiseerd met 12 workshops en plenaire sessies. Dit moest op het laatste moment worden omgevormd tot een digitaal evenement. Dit gaan we in 2022 uitbreiden onder de noemer 'Molenlanden Onderneemt': een platform voor digitale bijeenkomsten en persoonlijke ontmoeting.
			<u>(A.1.3) Inzetten op lokaal maatwerk als het gaat om passende vestigingsvraagstukken en uitbreidingsvraagstukken van lokale bedrijvigheid.</u> Om bedrijven meer ruimte te bieden in de toekomst is in 2021 de concept visie bedrijventerreinen voorbereid. De gemeenteraad is daar op 28 oktober 2021 over

			geïnformeerd. Besluitvorming is voorzien in 2022.
			<u>(A.1.4) Uitvoering geven aan het vrachtwagenparkeerbeleid wat naar verwachting eind 2020 wordt vastgesteld.</u> De vrachtwagenparkeerplaatsen die er zijn worden goed benut en functioneren goed en voorzien in een behoefte voor lokale rijders. Het geplande onderzoek of er een extra parkeervoorziening nodig is, werd niet uitgevoerd vanwege de toename van werkzaamheden binnen de opgave agrarische economie, zoals de ontwikkeling van de Veenweidestrategie en het onderzoek om te komen tot een grondbank.
			<u>(A.1.5) Ondersteunen ondernemers waar nodig bij opgaven op het gebied van klimaatadaptatie en energietransitie.</u> In overleg met de Omgevingsdienst is ervoor gekozen om de informatie rond duurzaamheid niet aanvullend op onze eigen website te delen maar te blijven verwijzen naar OZHZ. In 2021 is er onder andere: • een (digitale) bijeenkomst geweest voor Industriepark Gelkenes over duurzaamheidskansen. • op Gelkenes een aantal energiescans uitgevoerd. • hebben we bedrijven aangedragen als 'koplopers'. • gestart met de voorbereiding van de duurzame bedrijvenroute in maart 2022. • veel aandacht geweest voor het verplichte energielabel van kantoren. • opnieuw een masterclass 'Waarde in de waarde' (circulair ondernemen) georganiseerd. • waren we actief partner van platform 'Groene Hart Werkt!' waar in 2021 o.a. een project voor circulaire gebiedsontwikkeling en bouwen is gestart.
			<u>(A.1.6) We zetten ons in voor een voorspoedig procedureverloop bij vergunningaanvragen van onze ondernemers en trajecten richting provincie Zuid-Holland.</u> Op diverse casussen en beleidstrajecten heeft het afgelopen jaar succesvolle afstemming plaatsgevonden met de provincie Zuid-Holland.
			<u>(A.1.7) Monitoren impact coronacrisis op lokale economie.</u> De impact van de coronacrisis is gemonitord aan de hand van data uit de coronamonitor Zuid Holland Zuid, rapportages van Avres over de diverse regelingen

	• Regie voeren op recreatie. Molenlanden wil sturen op recreatie om zowel de toename van het aantal (meerdaagse) recreanten te benutten als ook de leefbaarheid voor inwoners te beschermen (C.2).		<u>(C.2.1) Uitvoeren Toeristische Agenda Molenlanden.</u> Er is gestart met de uitvoering van het programma, onderdelen daarvan zijn: - Uitwerken drie aansprekende verhaallijnen (gereed voorjaar 2022). - Oprichten van multifunctionele Agrifood campus (gemeente adviseert en verbindt). - Opstellen beleid verblijfsrecreatie (gereed voorjaar 2022). - Verbetering recreatieve routestructuren (uitvoeringsprogramma gereed, uitvoering vanaf 2022). - Inwonersonderzoek Toerisme en Leefbaarheid, uitgevoerd, rapportage gereed voorjaar 2022. <u>(C.3.1) Ondersteunen van initiatieven voor het realiseren van (kleinschalige) verblijfsrecreatie, die aansluit op de vraag zoals het benutten van vrijkomende agrarische bebouwing.</u> Ondanks corona zijn er talrijke initiatieven voor verblijfsrecreatie. Op deze initiatieven wordt actief geadviseerd en ondersteund. <u>(C.4.1) Aansluiten bij lokale, regionale, provinciale en nationale marketing-initiatieven.</u> Op het gebied van marketing is in 2021 de samenwerking met Den Haneker (Bezoek Gerrit) uitgebreid, hebben we een actieve samenwerking met Het Groene Hart Verbindt en zijn we aangesloten bij de campagne van het Nederlands bureau voor Toerisme en Congressen (NBTC) Nederland Waterland (via de coalitie Waterdriehoek). Ook zijn er binnen de gemeente meerdere VVV-tourist information points gerealiseerd.
	• Groei van kleinschalige (verblijf)recreatie die verspreid aanwezig is om te voldoen aan de vraag (C.3).		
	• Herstel van (inter)nationaal bezoek om te komen tot meer toeristische bestedingen en een duurzaam herstel van de Molenlandse vrijetijdseconomie (C.4).		

Beleidsonderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Realisatie	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Vrijetijdseconomie Kinderdijk	• Het icoon Kinderdijk vertelt een aansprekend verhaal (D.1).		<u>(D.1.1) Kiezen van het hoofdscenario van het verhaal wat we de bezoekers willen vertellen en dit uitwerken.</u> Het hoofdscenario is gekozen en uitgewerkt. Het definitieve verhaal zal in het eerste kwartaal van 2022 worden opgeleverd.
			<u>(D.1.2) Opleveren draagvlakonderzoek 2020, over authenticiteit van het gebied en leefbaarheid. Dit gaat een belangrijke richtlijn geven over hoeveel bezoekers het gebied aankan, zonder dat deze waarden in het geding komen.</u> Het draagvlak onderzoek is in concept gereed en zal in het eerste kwartaal van 2022 worden opgeleverd.
	• Het dorp Kinderdijk kan zich in de luwte van de toeristenstroom blijvend ontwikkelen (D.2).		<u>(D.2.1) Uitwerken van een omgevingsplan Kinderdijk /herinrichting entreezone.</u> De entreezone zal in het eerste kwartaal van 2022 aan de raad worden voorgelegd. Daarna kan het omgevingsplan verder worden uitgewerkt.
			<u>(D.2.2) Starten met voorbereiding/participatie herinrichting Molenstraat.</u> Een deel van de Molenstraat is betrokken bij de entreezone. Nadat de plannen voor de entreezone akkoord zijn zal verder worden gewerkt aan het aansluitende deel van de Molenstraat tot de Veerdam.
			<u>(D.2.3) Opstellen en opleveren Toekomstvisie “Kinderdijk dorp in de luwte”.</u> Het opstellen van de toekomstvisie is een taak voor het dorp. De gemeente faciliteert. De visie is in concept gereed en wordt eind april 2022 verwacht.
	• Vergroten grip op alle bezoekersstromen naar het Werelderfgoed over weg en water (D.3).		<u>(D.3.1) Opleveren en in gebruik nemen van parkeerterrein Westrand Nieuw Lekkerland.</u> Als gevolg van flora en fauna wetgeving is de aanleg vertraagd en zal oplevering en ingebruikname pas in 2023 plaatsvinden.
			<u>(D.3.2) Onderzoeken van en adviseren over de mogelijkheden voor de beperking van de toegankelijkheid van het Molengebied.</u> De mogelijkheden zijn onderzocht het advies zal worden uitgebracht in 2022.

	• Behartiging van de belangen van onze inwoners bij de verdere ontwikkeling van Kinderdijk (D.4).	😊 <u>(D.3.3) Organiseren en optimaliseren van het last-mile vervoer naar Kinderdijk. Zoals het verkennen van de mogelijkheden van vervoer Alblasterdam-Kinderdijk over water en het combineren van regulier OV en Shuttledienst.</u> We zijn in gesprek met de waterbus en provincie over de inzet van de waterbus bij het last-mile vervoer. Daarnaast zijn er door de SWEK afspraken gemaakt voor de inzet van fietsen bij het last-mile vervoer. Als gevolg van de impact van corona op het OV-busvervoer is er nog geen zicht op de samenwerking met Q-buzz bij het last-mile vervoer. 😐 <u>(D.3.4) Opstellen van een integrale meerjarenbegroting voor het visitormanagement waarbij uitgangspunt is een gezonde exploitatie van het werelderfgoed en een dekking van kosten vanuit het werelderfgoed.</u> De regie van het bezoekersmanagement is overgedragen aan de SWEK. In samenwerking met betrokkenen zal de SWEK deze begroting opstellen. 😐 <u>(D.4.1) Afronden van de gesprekken tussen Stichting Werelderfgoed Kinderdijk, gemeente en provincie in 2021 over de gewenste bestuursstructuur.</u> De gesprekken zijn in een afrondend stadium. Hoewel nog niet alles is vastgelegd en besloten is er een aanzienlijke vooruitgang geboekt. Met name met betrekking tot de verantwoordelijkheid/taak die de SWEK heeft. In de dagelijkse praktijk komt dit inmiddels ook tot uiting.
--	---	---

Beleidsonderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Realisatie	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Arbeidsmarkt	Verbetering evenwicht vraag en aanbod van arbeidskrachten. Steeds weer moeten we ervoor zorgen dat de vraag vanuit bedrijven helder is en het onderwijs daar goed op aansluit. Ook een goede samenwerking met partners als Avres en het werkgeversservicepunt zijn daarbij van belang (E.1).		<u>(E.1.1) Informeren van bedrijven over de diverse organisaties en hulpstructuren op het gebied van om- en bijscholing van personeel. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om het werkgeversservicepunt, leerwerkkloket, ambachtsschool, WJII en diverse financiële regelingen voor bedrijven.</u> Deze informatie uitwisseling vond onder andere plaats via de maandelijkse Nieuwsbrief EZ, social media en de informatiepagina in Het Kontakt. Ook is er veel direct contact geweest met ondernemers. Partners als Wijij, AV werkt door en i lab namen ook deel aan het ondernemersontbijt in november.
			<u>(E.1.2) Informeren van bedrijven in de (maritieme) maakindustrie over en betrekken bij de doorlopende leerlijn maritieme techniek die in onze regio wordt opgezet.</u> Met betrekking tot deze specifieke doorlopende leerlijn zijn er geen ontwikkelingen geweest om te delen met bedrijven. Wel werden bedrijven geïnformeerd over en betrokken bij andere ontwikkelingen binnen het onderwijs, zoals de oprichting van i lab en nieuwe opleidingen bij HBO Drechtsteden.
			<u>(E.1.3) Organiseren activiteiten waar mogelijk op het gebied van Onderwijs & Arbeidsmarkt.</u> Er is steeds gezocht naar momenten en mogelijkheden om activiteiten alsnog te kunnen organiseren maar helaas hebben de meeste niet plaats kunnen vinden door de coronamaatregelen. Deze activiteiten draaien om persoonlijke ontmoeting en het 'echt doen'.
			<u>(E.1.4) Actief bijdragen aan de arbeidsmarktregio Gorinchem.</u> De korte lijnen tussen de verschillende partners in de regionale arbeidsmarktregio hebben er onder andere toe geleid dat het Regionaal Mobiliteitsteam (AV werkt door) snel operationeel was en ontschotte dienstverlening geboden kan worden aan werkgevers en werknemers.
	Meer werkgelegenheid in de vrijetijdsector (E.2).		<u>(E.2.1) Uitvoering geven aan de richting en de acties die aan de arbeidsmarkt gekoppeld zijn van de Toeristische Agenda Molenlanden (TAM) waaronder concreet werken met een nieuw toetsingskader voor (ondernemers)initiatieven waarin werkgelegenheid en educatie deel van uitmaken.</u>

Binnenkomende toeristisch, recreatieve initiatieven zijn getoetst aan de uitgangspunten die geformuleerd zijn in de TAM. Werkgelegenheid inclusief kennis en educatie is daar één van. Er is getoetst of initiatiefnemer heeft gedacht aan samenwerking met scholen (stageplekken, opdrachten). Omdat het vaak om kleinschalige initiatieven gaat en de eigenaren zelf het personeel vormen, is het creëren van werkgelegenheid meestal niet aan de orde. Dit was echter wel het geval bij Vakantiepark Molenwaard, inmiddels een grote en groeiende werkgever binnen Molenlanden waar veel inwoners van de gemeente werk vonden.

Prestatie indicatoren

Indicator	Realisatie 2021	Streefbaar de 2023	Bron
Werkloosheidspercentage	2,8% (2020)	3,4%	Waar staat je gemeente
Netto arbeidsparticipatie	71,7% (2020)	68,4%	CBS
Aandeel gereserveerde bezoekers t.o.v. totaal	80%	95%	SWEK (Realisatiecijfers 2020)
Aantal toeristische overnachtingen	30.094	32.300 (+7%)	Eigen administratie (realisatiecijfers 2020)

BBV- indicatoren

Indicator	Berekend	MLL	NL
Functiemenging	Verhouding tussen banen en woningen 2020	52,6	53,2
Bedrijfsvestigingen	Per 1000 inw 15-65 jr 2020	157	158
Banen	Per 1000 inw 15-65 jr 2020	692	796

Wat heeft het gekost

Bedragen x € 1.000 min bedragen zijn inkomsten	Begroting voor wijz.	Begroting Na wijz.	Realisatie 2021
A. Lasten	1.852	3.454	2.613
B. Baten	819	2.308	2.237
C. Mutaties reserves	152	250	225
Totaal Programma 5	881	895	151

Analyse op hoofdlijnen tussen begroting 2021 na wijziging en de realisatie

Het voordelig saldo op dit programma bedraagt € 744k. Hieronder lichten we de belangrijkste afwijkingen toet die hebben geleid tot dit saldo.

Saldo	Incidenteel of structureel	Toelichting
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur € 538k voordelig	incidenteel	Dit positieve saldo is veroorzaakt door winstnamen voor de bedrijventerreinen Melkweg 1 ^e fase Bleskensgraaf en Gelkenes Groot-Ammers. Eerst op basis van de jaarrekeningcijfers 2021 kon deze winst worden vastgesteld op respectievelijk € 237k en € 302k.
T33 Bedrijfsloket en -regelingen € 92k voordelig	structureel	Binnen de opgave toekomstbestendige landbouw speelt veel zoals de ontwikkeling van een grondbank en een gebiedsplan voor de besteding van de impuls gelden vanuit het Klimaat akkoord. Wij voeren hier op verzoek van de provincie Zuid-Holland de regie over. In het afgelopen jaar hebben wij gewerkt aan een gebiedsplan. De rekening voor het gebiedsplan werd betaald door de provincie. Zodoende hebben wij dit eigen budget niet aangesproken. We laten dit vervallen in het jaarrekeningsaldo. Het verschil bedraagt € 85k voordelig. Naar verwachting zit hier een structurele component in die we in onderzoek hebben.
T34 Economische promotie € 105k voordelig	incidenteel	In 2021 heeft een verkeerde wijziging plaatsgevonden binnen dit taakveld. In plaats van het te wijzigen bedrag in te voeren is het totaalbedrag gewijzigd (€ 20k).
	incidenteel	Voor het Visitorsmanagement Kinderdijk zijn meer kosten toe te rekenen aan de investering voor het gebied van Kinderdijk. Doordat we deze lasten activeren valt het geraamde saldo als eenmalig geraamde kosten vrij in de exploitatie (€ 40k).
	incidenteel	Tot slot zijn de geraamde kapitaallasten binnen dit taakveld € 46k lager dan aanvankelijk was begroot.

6. Dichtbij Molenlanden

Missie

De gemeente is een toegankelijke en nabije partner die afstemt welke rol helpend is in het verder ontwikkelen van Molenlanden.



Doel is gerealiseerd



Doel is deels gerealiseerd



Doel is niet gerealiseerd



Beleidsonderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Realisatie	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Dienstverlening	Bieden van gemak, persoonlijke benadering en een gezamenlijke aanpak (samen doen). We staan goed in contact met onze (ondernemende) inwoners; fysiek, telefonisch en steeds meer digitaal. Het contact is proactief waar mogelijk omdat we aanwezig zijn in de dorpen. En uiteraard beschikbaar wanneer nodig. Inwoners moeten snel de juiste medewerker kunnen bereiken. Medewerkers die hun afspraken nakomen, duidelijk zijn en goed informeren over processen en procedures. En mocht onze dienstverlening niet prettig ervaren worden, dan stellen wij onze processen ter discussie. Alles voor de 'oh zo kan het dus ook' beleving (A.1).	  	<u>(A.1.1) Scholen van alle medewerkers in het voeren van een goede dialoog.</u> Vrijwel alle medewerkers hebben de dialoogtraining afgerond. Een paar groepen halen nog in door uitstel vanwege corona. We blijven nieuwe medewerkers deze basis doorgeven. <u>(A.1.2) Bieden van meer gemak aan inwoners, doordat inwoners meer producten en diensten volledig digitaal kunnen aanvragen en afhandelen.</u> Het digitale productenaanbod bij Burgerzaken is uitgebreid (bv het verwerken van verhuizingen, geboorteaangiftes, huwelijken en uittreksels). De verbeterslag bij de huidige webformulieren, toevoegen van authenticatie en betaalmogelijkheid, loopt achter op schema in verband met de technische complexiteit en grote drukte bij leveranciers. De realisatie van de vernieuwde webformulieren staat gepland voor juni/juli 2022. <u>(A.1.3) Verbeteren van onze (telefonische) bereikbaarheid, betere directe bereikbaarheid van medewerkers, kortere wachttijden (aan de telefoon) en terugbellen binnen twee werkdagen. We gaan dit monitoren en laten jaarlijks onderzoek doen naar de stand van zaken.</u> Begin 2021 is er een nieuw onderzoek gedaan naar onze bereikbaarheid. Belangrijkste conclusies: We bellen sneller terug bij een terugbelverzoek. Wel is de directe bereikbaarheid van medewerkers iets achteruit gegaan ten opzichte van het vorige onderzoek. Inmiddels zijn diverse vooral praktische acties ondernomen om bereikbaarheid bij medewerkers onder de aandacht te brengen. (Raadsinformatiebrief 28-10-21)

			<u>(A.1.4) Trainen medewerkers in begrijpelijk schrijven.</u> Er zijn inmiddels ruim 100 medewerkers getraind in het schrijven van brieven en e-mails in Klare Taal. Het gaat dan om medewerkers die veel contact hebben met inwoners. Ook zijn er interne taalcoaches. Het doel is dat zoveel mogelijk medewerkers van Molenlanden training krijgen in het schrijven in Klare taal. Daarom is het schrijven in Klare taal opgenomen in het organisatiecurriculum van trainingen en opleidingen.
			<u>(A.1.5) Verbeteren van onze processen en we staan goed in contact met initiatiefnemers en aanvragers van vergunningen zodat duidelijk is wat er nodig is om de aanvraag effectief af te kunnen handelen. Mocht er een kink in de kabel zitten informeren wij hier eerlijk over.</u> Binnen het hele ruimtelijke ordeningsdomein zijn nieuwe interne werkafspraken gemaakt. Dit heeft positieve gevolgen voor processen en onze dienstverlening aan inwoners. Zo wordt er gewerkt met casemanagers zodat er één contactpersoon is bij een aanvraag. De casemanager bewaakt ook de termijnen. Er wordt sneller teruggebeld. Ondernemers in het ruimtelijk domein worden op de hoogte gehouden en betrokken bij nieuwe ontwikkelingen zoals de komst van de Omgevingswet.

Beleidsonderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Realisatie	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Regionale Samenwerking	Goed contact met onze buur- en regiogemeenten en medeoverheden en flexibele samenwerking aan gezamenlijke opgaven (B.1).		<u>(B.1.1) Intensiveren (college)ontmoetingen met buur- en regiogemeenten en medeoverheden.</u> Als gevolg van corona hebben de (college) ontmoetingen met buur- en regiogemeenten en medeoverheden maar beperkt plaatsgevonden. Wel hebben op inhoudelijke thema's ontmoetingen plaatsgevonden. Met name rondom de opgave uit de Regionaal Maatschappelijke Agenda (RMA) en in kader van NOVI Groene Hart.
			<u>(B.1.2) Participatie in opgaven (onder andere onderwijs) in kader van samenwerking functionele regio Gorinchem.</u> In 2021 is door Molenlanden actief geparticipeerd in de ontwikkeling van I-lab (onderwijs-campus Gorinchem en omgeving) zoals opgenomen in de Regiodeal. Verder is er geparticipeerd in de opgave 'Zorg', waarbij met name aandacht is besteed aan het behoud van de spoedeisende hulp.
			<u>(B.1.3) Herijken van de Regionaal Maatschappelijk Agenda en optimaliseren van de governance en financiering daarvan.</u> De Regionaal Maatschappelijke Agenda (RMA) is geactualiseerd waarbij het aantal opgaven is teruggebracht, de opgaven zijn geconcretiseerd en er zijn concrete projecten aan gekoppeld. De geactualiseerde RMA is in november 2021 vastgesteld.
			<u>(B.1.4) Deelname aan onderzoek naar toekomstige invulling Arbeidsmarktregio.</u> Dit onderzoek is een initiatief van de gemeente Vijfheerenlanden. Enkele oriënterende gesprekken hebben plaatsgevonden maar het onderzoek heeft vooralsnog geen concrete invulling / vervolg gekregen.
	Een bepalende speler zijn in de regio waarbij we inzetten op samenwerking op die opgaven waar dat meerwaarde heeft. Opgaven en taken die we alleen beter kunnen, doen we zelf (B.2).		<u>(B.2.1) Invullen (bestuurlijk) trekkerschap Regionaal Maatschappelijke Agenda.</u> Burgemeester Segers is trekker van de RMA. Naast de reguliere invulling hiervan is extra aandacht besteed aan de mogelijkheden tot samenwerking en verbinding met de gemeente Altena. Verder is veel inzet gepleegd, gekoppeld aan de rol van trekker van de RMA, aan de rol van ambassadeur in kader van de NOVI-Groene Hart samenwerking. <u>(B.2.2) Bepalen prioriteiten en strategie voor regionale samenwerking vanuit de lokale belangen en beleidsdoelstellingen.</u>

Goed functionerende verbonden partijen vanuit het oogpunt van dienstverlening, governance en kosten (B.3).		Interne gesprekken (ambtelijke en bestuurlijk) hebben plaatsgevonden over de huidige inzet, koers en strategie ten aanzien van regionale samenwerking. Dit heeft geresulteerd in een netwerkkaart en een duiding zoals verwoord in de opgeleverde raadsinformatiebrief. Suggesties voor prioritering en inzet voor de komende collegeperiode zullen in de overdracht aan het nieuwe college worden opgenomen. <u>(B.2.3) Versterken lobbyvaardigheden door onder andere trainingen en intervisie.</u> Begin 2021 heeft een training (gezamenlijk met de gemeente Vijfheerenlanden) plaatsgevonden. Bij concrete vraagstukken is het onderdeel lobby bewuster aan de orde gesteld. <u>(B.3.1) Opstellen van en besluitvorming over Nota Verbonden Partijen.</u> De Nota Verbonden Partijen is in maart 2021 vastgesteld door de gemeenteraad. Zie de paragraaf verbonden partijen voor verdere toelichting. <u>(B.3.2) Uitvoeren van de Nota Verbonden Partijen met als prioriteit het invloed uitoefenen op de te prioriteren gemeenschappelijke regelingen.</u> De uitvoering en implementatie is opgepakt. Zie de paragraaf verbonden partijen voor verdere toelichting. <u>(B.3.3) Initiëren van het gesprek en besluitvorming over het realiseren van bezuinigingen bij gemeenschappelijke regelingen.</u> In vervolg op de zienswijze op de Begrotingen 2021 van de GR'en is hier inzet op gepleegd en zijn opties verkend. Concrete vragen hiertoe zijn voorgelegd aan de gemeenschappelijke regelingen. In de zienswijze voorstellen bij de begrotingen 2022 is hierop ingegaan. <u>(B.3.4) Heroriëntatie samenwerking Jeugdhulp.</u> Deze actie is niet separaat ingevuld, wel is in het kader van de Notitie Onze Kinderen Nabij dit vraagstuk opgepakt en heeft er ook besluitvorming plaatsgevonden door de gemeenteraad over positionering van de Serviceorganisatie Jeugd.
		
		
		
		
		

Beleidsonderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Realisatie	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Samenlevingsprogramma	Een Samenlevingsprogramma dat een beeld geeft van de vraagstukken op de strategische thema's en wat er speelt in de dorpen en stad. Hiermee stemmen we de bestuurlijke ambities af op de krachten die er al zijn in de dorpen en de stad. De inhoud van het Samenlevingsprogramma is wendbaar en door deze in 2021 te actualiseren, blijven we als samenleving (en gemeente als onderdeel daarvan) in wisselwerking met elkaar, zodat we blijven investeren in de dingen die echt van waarde zijn in en voor Molenlanden (C.1).		<u>(C.1.1) Benoemen van ons 'deel' van de inspanningen in de eigen begroting. Per programma in de begroting wordt deze activiteiten benoemd. Via de P&C-cyclus vindt verantwoording plaats.</u> De opgaven van de pittige themakaarten en van andere onderdelen van het Samenlevingsprogramma, waar wij als gemeente zelf primair voor aan de lat staan, zijn geland in de gemeentelijke begroting. Monitoring daarvan vindt plaats via de P&C-cyclus.
			<u>(C.1.2) Samen met ons netwerk in de dorpen, de stad en (regio) gemeenten vindt een actualisatie plaats van de dorps- en stadskaarten.</u> In 2021 vond de actualisatie van de dorps- en stadskaarten plaats. Dit heeft geresulteerd in de publicatie van updates van alle dorps- en stadskaarten in de zomer van 2021. Bij het opstellen en samenwerken hebben we te maken gehad met beperkingen vanwege corona. Er hebben zodoende wel 'koffie-speciaal momenten' plaatsgevonden voor alle dorpen en de stad, maar allemaal digitaal.

Beleidsonderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Realisatie	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Toekomstvisie 2030	Een aansprekende toekomstvisie voor Molenlanden hoe we wonen, werken en (samen)leven in Molenlanden in 2030. Het geeft tevens antwoord op de vraag hoe we deze ambities door middel van onder andere positionering, rolneming en inwonersparticipatie samen met en in ons netwerk willen realiseren. De inhoudelijke programma's, onze positionering, doorontwikkeling van ons dienstverleningsconcept en inwonersparticipatie zullen hierin naadloos op elkaar aansluiten. Dit geeft een helder beeld waar we met elkaar naar toe werken (D.1).	☹️	<u>(D.1.1) Uitwerken van de ambities die eind 2020 op basis van bestaande visies – en waar nodig verrijkt – in bestaande overlegstructuren met onze netwerkpartners- zijn geformuleerd. Waar nodig en gewenst, worden gesprekken gevoerd met de samenleving over deze ambities. Dit doen we in aansluiting met lopende processen en vraagstukken, zoals Samenlevingsprogramma, Omgevingswet en Participatiebeleid.</u> In september 2021 is door de raad de Toekomstvisie 2030 vastgesteld. Het stuk heeft vorm gekregen door aan te sluiten bij de participatietrajecten van het Samenlevingsprogramma en het participatiebeleid van de gemeente Molenlanden. Daarnaast is er ook gebruik gemaakt van uitkomsten van andere recente participatietrajecten, om zo met inzichten uit de samenleving de ambities aan te vullen. Bij het Samenlevingsprogramma zijn ook jongeren en kinderen betrokken. Een specifiek participatietraject is voor de Toekomstvisie niet doorlopen. Daarom is bij de vaststelling van de visie door de raad besloten om de visie in 2022 terug leggen bij de inwoner wanneer de nieuwe raad is aangesteld.
Beleidsonderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Realisatie	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Doorontwikkeling stads- en dorpsgericht werken	Een herkenbare manier van werken waarbij de stad en dorpen het uitgangspunt zijn in het handelen van medewerkers. De visie op stads- en dorpsgericht werken (kerngericht werken) is gebaseerd op dezelfde speerpunten als de dienstverlening in het algemeen: maatwerk (persoonlijke benadering), gemak bieden en samen doen. Die natuurlijke samenhang draagt bij aan het verinnerlijken van het Molenlandse DNA in onze organisatie (E.1).	☺️ ☺️	<u>(E.1.1) Versterken van de nauwe samenwerking met dorpsoverleggen en initiatiefnemers.</u> In 2021 heeft er, ondanks corona, nauwe samenwerking plaatsgevonden met dorpsoverleggen en initiatiefnemers. Anders dan normaal waren het veelal online samenwerkingen, maar is het contact gebleven. Om initiatieven mogelijk te maken van inwoners is in 2021 de initiatievenpot benut. Vanwege corona hebben we in 2021 bij kunnen dragen aan een lager aantal inwonersinitiatieven. Er is voor de dorpsraden ingezet dat zij één jaar langer de tijd hebben om hun reserves uit te geven en hiermee respijt hebben verkregen. <u>(E.1.2) Geven van inzicht en overzicht door de verschillende activiteiten en plannen van de gemeente per kern in beeld te brengen en deze af te stemmen met initiatieven en thema's die daar spelen.</u>

			Per kern is bijgedragen om overzicht te creëren. Dit heeft in samenwerking met het Samenlevingsprogramma plaatsgevonden in 2021. Met het opleveren van de dorps- en stadskaarten is inzichtelijk geworden welke thema's en concrete energie er leven in iedere kern.
		😊	<u>(E.1.3) Opstellen en vaststellen van participatiebeleid.</u> Op 20 april 2021 heeft de gemeenteraad het participatiebeleid gemeente Molenlanden vastgesteld. Daarnaast heeft de gemeenteraad op 21 december 2021 ingestemd met het overkoepelend document op participatie. Het participatiebeleid is gemaakt samen met de inwoners van de gemeente Molenlanden.
		😞	<u>(E.1.4) Verrijken van het aanbod in onze Leertuin met workshops en trainingen ter ondersteuning van het dorps- en stadsgericht werken.</u> In 2021 zijn een nieuwe workshop en trainingen uitgewerkt. Door de coronamaatregelen is het in 2021 niet gelukt deze tot uitvoering te brengen. Dit gaat in 2022 gebeuren.
		😐	<u>(E.1.5) Inrichten van onze bedrijfsvoeringsprocessen volgens de speerpunten maatwerk, gemak bieden en samen doen. Zodat dorps- en stadsgericht werken ook in de interne processen tot uiting komt.</u> Door het maken van werkafspraken in de organisatie, die aansluiten op de uitgangspunten van dorps- en stadsgericht werken, worden processen meer ingericht in het kader van dit gedachtegoed. Een voorbeeld hiervan is een participatieleidraad voor het ruimtelijk domein waarin duidelijk wordt wie welke rol heeft en wat van iedereen verwacht wordt.

Beleidsonderwerp	Ambitie (Wat wilden we bereiken?)	Realisatie	Verantwoording (Wat hebben we ervoor gedaan?)
Gemeenteraad	Actief blijven zoeken naar (nieuwe) mogelijkheden om flexibel en wendbaar de verbinding en communicatie met inwoners en gemeenschappen te continueren (F.1).		<u>(F.1.1) Deelnemen aan regionaal en landelijk overleg, bouwen aan extern netwerk en volgen van opleidingen om nieuwe ontwikkelingen naar Molenlanden te kunnen halen.</u> We participeerden in diverse regionale en landelijke werkgroepen en netwerken zoals een regionaal en landelijk overleg van griffiers en diverse opleidingen. Ook ondersteunen we raadsleden in een regionale werkgroep jeugd.
			<u>(F.1.2) Deelnemen aan pilots indien inpasbaar qua tijd en geld.</u> Er waren geen landelijke pilots die voor Molenlanden geschikt waren. We hebben wel volop geëxperimenteerd met digitaal vergaderen.
			<u>(F.1.3) Actief werken aan de zichtbaarheid en bereikbaarheid van de raad en de raadsleden door de inzet van diverse communicatiemiddelen.</u> We introduceerden een externe nieuwsflits en lanceren 2-wekelijks een vlog over een raadslid.
	Aanbrengen van verbeteringen in het vergadermodel en in de kwaliteit van bestuurlijke besluitvorming (F.2).		<u>(F.2.1) Ervaring op doen met het aangepaste vergadermodel en dit in september/oktober 2021 evalueren met als doel om in december 2021 eventuele aanpassingen aan de raad voor te leggen.</u> De evaluatie heeft plaatsgevonden en leidt tot een aangepast Reglement van Orde dat aan de nieuwe raad ter besluitvorming wordt voorgelegd.
			<u>(F.2.2) Introduceren eind 2020/begin 2021 van een nieuw format voor raadsvoorstellen en daar in 2021 samen met de raad en de ambtelijke organisatie ervaring mee op doen.</u> Het nieuwe format is geïntroduceerd, er is ervaring opgedaan en de eerste ervaringen zijn ook meegenomen in bovenstaande evaluatie.
	Vergroten van de toegankelijkheid van de besluitvorming voor alle belangstellenden (F.3).		<u>(F.3.1) Voorbereiden van de verhuizing van de raad naar de Spil en daarbij specifieke aandacht hebben voor digitale en fysieke toegankelijkheid.</u> We participeren in relevante werkgroepen en hebben een klankbordgroep bestaande uit raadsleden opgericht voor dit doel.

		 	<u>(F.3.2) Uitvoeren eind 2020/begin 2021 van een aanbesteding over de audiovisuele middelen met als doel om dit tegelijk met de verhuizing naar de Spil te implementeren.</u> De aanbesteding is afgerond en gegund. <u>(F.3.3) We onderzoeken welke vergaderwijzigingen als gevolg van de coronaperiode wenselijk zijn om structureel te behouden..</u> Met alle opgedane ervaring is de verwachting dat digitale/hybride beeldvorming en commissies structureel als optie blijven. Besluitvorming hopen we weer fysiek te kunnen gaan doen.
--	--	--	--

Effect/resultaatindicatoren

Indicator	Realisatie 2021	Streef-waarde 2023	Bron
Tevredenheid inwoners dienstverlening (servicepuntenonderzoek 2020)	8,4	Boven de 8	Periodiek tevredenheidsonderzoek
Bereikbaarheid gemeente inwoners (november 2019)	5,2	Minimaal 8	Onderzoek extern bureau.
Afhandeling vergunning aanvragen en initiatieven	93%	90% aanvragen / initiatieven op tijd afhandelen	Eigen monitoring en onderzoek. De streefwaarde voor 2023 is nu al bereikt.

Wat heeft het gekost

Bedragen x € 1.000 min bedragen zijn inkomsten	Begroting voor wijz.	Begroting Na wijz.	Realisatie 2021
A. Lasten	3.666	4.786	5.193
B. Baten	474	1.438	1.715
C. Mutaties reserves	0	7	7
Totaal Programma 6	3.192	3.341	3.471

Analyse op hoofdlijnen tussen begroting 2021 na wijziging en de realisatie

Het nadelig saldo op dit programma bedraagt € 130k. Hieronder lichten we de belangrijkste afwijkingen toe die hebben geleid tot dit saldo.

Saldo	Incidenteel of structureel	Toelichting
Taakveld 01 Bestuur € 301k nadelig	incidenteel	In maart 2022 heeft de gemeente de Gemeente Molenlanden een extern onderzoek uit laten voeren naar financiering van de wethouderspensioenen. Kern van de opdracht was het uitvoeren van een actuariële controle op de APPA verplichtingen (Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers). Nu nog wordt een groep gepensioneerd (22) gefinancierd vanuit de begroting en is geen voorziening in eigen beheer gevormd. Naar verwachting zal de APPA regeling binnen een aantal jaren (1-1-2027) gelijk worden getrokken met het ABP. In de jaarrekening 2021 is daarom voorzien dat vanaf 2022 ook voor deze groep gepensioneerd een voorziening is gevormd en de kosten niet meer ten laste van de begroting komen. Dit betekent een positief structureel effect. Aan de voorziening is per saldo € 432k meer toegevoegd dan waar in de Eindejaarsnota rekening mee is gehouden. De exploitatielast voor de groep gepensioneerd was € 86k lager dan aanvankelijk geraamd. Er werd minder uitgegeven aan kosten representatie € 32k en opleidingen € 18k als gevolg van coronabepalende maatregelen.
T02 Burgerzaken € 171k voordelig	incidenteel incidenteel	De berekening van de prognose in de Eindejaarsnota was gebaseerd op de werkelijke ontvangsten per 1 oktober, echter bij de analyse bleek dat de inkomsten van augustus en september nog niet geboekt waren. Hierdoor werd de prognose voor de Eindejaarsnota ten onrechte naar beneden bijgesteld. In het vierde kwartaal zien we een toename van inkomsten waardoor de inkomsten hoger uitkomen dan aanvankelijk voorzien. Ten opzichte van de Eindejaarsnota is dit derhalve een voordeel van € 91k. Het Rijk heeft budget beschikbaar gesteld i.v.m. extra kosten corona voor het houden van de verkiezingen. Deze bijdrage is toegevoegd aan het budget. De kosten vielen echter circa € 30k mee.

	incidenteel	Daarnaast is € 43k minder salarissen en sociale lasten verantwoord op dit taakveld dan waar in de begroting rekening mee is gehouden. Verwezen wordt naar de uitgebreide toelichting op de salarissen die is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering om de afwijkingen op concernniveau te kunnen zien.
--	-------------	---

Algemene Dekkingsmiddelen en Onvoorzien

Algemene dekkingsmiddelen kennen in tegenstelling tot heffingen als het rioolrecht en de afvalstoffenheffing geen vooraf bepaald bestedingsdoel. De belangrijkste algemene dekkingsmiddelen zijn de algemene uitkering uit het gemeentefonds, de renteopbrengst, de onroerende zaakbelastingen en de precariobelasting.

Toelichting op de financiële realisatie

Op de algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien is een voordelig resultaat behaald van € 16k. Hieronder lichten we de belangrijkste afwijkingen toe die hebben geleid tot dit saldo.

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Begroting 2021 voor wijzigingen	Begroting 2021 na wijzigingen	Realisatie 2021	Saldo 2021
T05 Treasury	860	1.032	1.101	-69
T061 OZB woningen	5.188	5.258	5.261	-3
T062 OZB-niet woningen	2.800	2.899	2.908	-8
T064 Belastingen Overig	1.755	1.755	1.756	-2
T07 Alg uitkering en ov uitkering Gem fonds	58.041	61.310	61.401	-91
T08 Overige baten en lasten	0	0	94	-94
Baten	68.644	72.254	72.521	-267
T05 Treasury	-259	-295	-196	-98
T061 OZB woningen	276	268	242	26
T062 OZB-niet woningen	272	226	232	-6
T064 Belastingen Overig	93	100	114	-14
T07 Alg uitkering en ov uitkering Gem fonds	8	9	9	1
T08 Overige baten en lasten	1.064	5.786	6.626	-840
Lasten	1.454	6.094	7.027	-931
Mutaties reserves	4.433	-3.830	-4.510	680
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	62.757	69.990	70.004	-16

Saldo		Toelichting
T05 Treasury/Lasten € 29k nadelig	incidenteel	In 2021 zijn geen kasgeldleningen meer opgenomen. De gerealiseerde lasten zijn uitsluitend rentelasten die verband houden met de aanslagen/verrekening van BTW over afvaluitgaven 2016 t/m 2020. De verrekenende BTW is verantwoord op taakveld 730; de rente (conform BBV) op dit taakveld. Per saldo is dit een nadeel van €51k.
	incidenteel	De hogere renteontvangst van € 71k heeft betrekking op de Svn-leningen voor starters-/stimulerings-/duurzaamheidsleningen inclusief een verrekening over 2020.
	incidenteel	De dividendopbrengst van de preferente aandelen is verwerkt in 2021. Er is voor een volledig jaar dividend in de begroting opgenomen. Er is echter uitgekeerd vanaf het moment van uitgifte van deze aandelen. Dit geeft een nadeel van € 56k.
	incidenteel	Door de verkoop van aandelen van Giessenlandennet b.v. is een incidenteel voordeel ontstaan van € 53k.
T061 OZB woningen € 29k voordelig	Incidenteel	Er is minder uitgegeven, omdat ondanks veel bezwaarschiften er veel ongegrond zijn verklaard, waardoor er minder proceskosten zijn betaald.
T08 Overige lasten € 862k nadelig	incidenteel	Op dit onderdeel is de overheveling van de onderhouds reserves Gebouwen en Openbare Ruimte naar de (gelijknamige) onderhouds voorzieningen verantwoord. De bij de lasten verwerkte toevoeging aan de onderhoudsvoorzieningen is € 679k hoger dan op basis van de op 26 januari 2021 vastgestelde Nota Reserves & Voorzieningen was voorzien en geraamd omdat het onderhoud voor dat gedeelte in 2021 niet is uitgevoerd. Bij de lasten geeft dit een nadelig effect; bij de reservemutaties een positief effect. Daarnaast zijn op dit onderdeel voor € 88k uitgaven verantwoord in relatie tot schades. Tenslotte is aan de onderhoudsvoorziening Gebouwen voor toekomstige verplichtingen € 95k toegevoegd.
T08 Overige baten € 79k voordelig	incidenteel	Voor de hierboven vermelde schades zijn uitkeringen van verzekeraars ontvangen tot een bedrag van € 79k
Reservemutaties/toevoegingen € 320k nadelig	incidenteel	Dit verschil betreft een hogere overheveling van de reserve Noodfonds Corona naar de algemene reserve dan was voorzien in de Nota Reserves & Voorzieningen, de storting naar de Algemene reserve is hoger uitgevallen dan was geraamd in de Eindejaarsnota. Dit komt omdat er minder ten laste van het noodfonds is uitgegeven dan met de Eindejaarsnota van uitgegaan was.
Reservemutaties/onttrekkingen € 999k voordelig	incidenteel	Voor € 320k is een hoger bedrag onttrokken aan de reserve Noodfonds Corona i.v.m. het overbrengen van het saldo van deze reserve naar de algemene reserve.

	Een bedrag van € 679k is meer onttrokken aan de onderhoudsreserves i.v.m. het overbrengen van het saldo naar de onderhoudsvoorzieningen. Dit laatste op grond van de nota Reserves en voorzieningen.
--	--

Algemene uitkeringen

De verantwoorde algemene uitkering uit het gemeentefonds is gebaseerd op de decembercirculaire 2021.

Dividend

In 2021 is er een kapitaalstorting bij Stedin geweest ter hoogte van € 3,8 miljoen. Hiervoor zijn cumulatief preferente aandelen gekocht. Het dividend dat daarbij hoort is in 2021 al als opbrengst verwerkt. Vanwege het min of meer gegarandeerde karakter van dit dividend is deze opbrengst in tegenstelling tot andere dividendinkomsten al in 2021 opgenomen. Het reguliere dividend van Stedin wordt pas verwerkt zodra het besluit genomen is. Dat wil zeggen dat in 2021 de dividenduitkering over 2020 is verwerkt.

In 2020 zijn de aandelen van Eneco verkocht. Er is daarom in 2021 geen dividend meer van Eneco ontvangen.

De gemeente ontvangt daarnaast jaarlijks een dividenduitkering uit hoofde van haar aandelenbezit in de NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). In 2021 is in totaal € 436k aan dividendopbrengst gerealiseerd. Dit is conform de bij de Eindejaarsnota 2021 gewijzigde begroting. Deze inkomst is als volgt verdeeld:

- € 210k van Stedin (regulier dividend)
- € 116k van Stedin (preferente aandelen)
- € 110k van BNG

Rente

De langlopende geldleningen bij de Bank Nederlandse Gemeenten en Waterschapsbank zijn in 2020 vervroegd afgelost. Dit werd gedaan met de verkoopopbrengst van de aandelen van Eneco. De leningen zijn vervolgens opnieuw afgesloten tegen een lagere rente. Het agio dat hiervoor betaald is, is ten laste van deze verkoopopbrengst gebracht. Hierdoor is in 2021 een lagere rentelast gerealiseerd.

Daarnaast zijn er gelden belegd van de verkoopopbrengst van het woningbedrijf in 2008 door de voormalige gemeente Giessenlanden. Deze gelden zijn belegd binnen de mogelijkheden die voor de overheid gelden. De renteopbrengst van deze belegging van ongeveer drie procent is ingezet als dekkingsmiddel.

Onvoorzien

In de begroting 2021 is een bedrag van € 40k voor onvoorziene lasten opgenomen. Er is in 2021 € 30k ten laste van onvoorzien gebracht. € 5k is beschikbaar gesteld voor gedeeltelijke dekking van de uitgaven voor 'Jeugd en Politiek' en € 25k voor het project 'Lekkende Lekdijk'. Het restant ad. € 10k maakt onderdeel uit van het positieve jaarrekeningresultaat.

Belastingen

Voor de toelichting op de belastingen wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen.

Overhead

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) moeten de uitgaven zoveel mogelijk op de directe taakvelden worden verantwoord. Kosten voor meerdere taakvelden worden verantwoord op taakveld 04 Overhead. Het gaat om de zogenoemde PIOFACH kosten (Personeel Informatie Organisatie Financiën Automatisering Communicatie en Huisvesting).

De overhead bestaat uit de personeelskosten en andere kosten die niet direct aan de taakvelden kunnen worden toegerekend, omdat ze feitelijk voor meerdere taakvelden worden gemaakt. Het betreft de zogenaamde PIOFACH kosten (Personeel Informatie Organisatie Financiën Automatisering Communicatie en Huisvesting). Het BBV schrijft voor om deze kosten te verantwoorden op het taakveld 04 Overhead.

De overhead					N = nadeliger
Bedragen X € 1.000	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting na wijz 2021	Rekening 2021	Saldo 2021
Directe personeelskosten aan overhead	7.928	7.962	8.662	8.374	288 V
Indirecte personeelskosten	741	993	923	816	107 V
Huisvestingskosten	622	382	693	690	3 V
Aanpassing (en groot onderh.) gem.huis en werven	136	300	300	41	259 V
Storting in voorziening				276	-276 N
Facilitaire kosten	277	352	320	307	13 V
Automatisering ICT	1.846	1.971	2.038	2.032	6 V
Informatiebeheer	106	130	143	100	43 V
Materieel en vervoer	252	187	210	206	4 V
Doorontwikkeling bedrijfsv. (onderdeel overhead)		500	330	266	64 V
Overige kosten bedrijfsvoering	583	268	376	366	10 V
Afschrijving en rente	895	1.177	977	987	-10 N
Toerekening overh. aan investeringen	-410	-728	-608	-491	-117 N
A. Lasten	12.976	13.494	14.364	13.970	394 V
Bijdragen	0	-157	-127	-307	180 V
Totaal (lasten minus baten) Overhead	12.976	13.337	14.237	13.663	574 V
Reserve groot onderhoud huisvesting (overhead)		-300	-300	-41	-259 N
Overige reservemutaties taakveld overhead	-1.680	-837	-1.396	-1.651	255 V
Totaal overhead inclusief reservemutaties	11.296	12.200	12.541	11.971	570 V

Toelichting:

Direct personeelskosten en overhead: Budgetten tot een bedrag van €110k voor juridische ondersteuning bij het wegwerken van achterstanden handavingsdossiers en de inventarisatie van onregistreerd gebruik van gemeentegronen zijn niet besteed, realisatie vindt plaats in 2022.

De storting in de voorziening betreft het restantbudget dat eerder beschikbaar is gesteld voor aanpassingen aan het gemeentehuis van Hoornaar uit de reserve onderhoud gebouwen. Dit houdt verband met de overheveling van onderhoudsreserves naar voorzieningen zoals in de nota reserves en voorzieningen is bepaald.

Het budget voor doorontwikkeling bedrijfsvoering op het onderdeel overhead is voor € 64k niet uitgegeven door vertraging in de uitvoering, de prestaties worden in 2022 geleverd.

De inkomsten zijn € 180k hoger dan geraamd. Het betreft vooral incidentele baten zoals inkomsten zwangerschap, loonkostensubsidie, opbrengsten verkoop vervoermiddelen etc.

Overige

Een post die niet tot de overhead behoort maar wel moet worden verantwoord is de Vennootschapsbelasting (VpB) op Taakveld T09. Hierop is incidenteel een verschil ontstaan ten opzichte van de begroting van € 376k dat verband houdt met de winstnemingen bij de grondexploitaties.

Paragrafen

Naast de beheerprogramma's zijn er in de jaarstukken een zevental programma overstijgende paragrafen opgenomen. Deze paragrafen geven een dwarsdoorsnede van een aantal aspecten. U krijgt zo inzicht in de financiële positie van de gemeente, de beheersmatige aspecten en de risico's.

De volgende paragrafen zijn in deze jaarstukken opgenomen:

- A. Lokale heffingen
- B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- C. Onderhoud kapitaalgoederen
- D. Financiering
- E. Bedrijfsvoering
- F. Verbonden partijen
- G. Grondbeleid

Paragraaf: Lokale heffingen

De lokale heffingen vormen een belangrijk deel van de inkomsten van de gemeente Molenlanden en maken deel uit van het beleid van de gemeente. In deze paragraaf informeren wij u over de uitkomsten en het doel van de verschillende heffing.

De gemeente Molenlanden kent de volgende heffingen:

- a. (on-)roerende-zaakbelastingen (OZB/RZB)
- b. precariobelasting
- c. rechten
- d. rioolheffing
- e. afvalstoffenheffing
- f. toeristenbelasting

De genoemde belastingen onder a, b en f zijn voor het verkrijgen van algemene dekkingsmiddelen. De rechten, rioolheffing en de afvalstoffenheffing zijn een vergoeding voor de diensten van de gemeente en mogen maximaal kostendekkend zijn.

Het beleid gaat uit van kostendekkende tarieven voor de afvalstoffenheffing, rioolheffing en de rechten. Voor de begraafrechten wordt in de periode vanaf 2021 in drie jaar gestreefd naar een kostendekkingspercentage van 80%.

Geraamde en gerealiseerde heffingen

Gerealiseerde heffingen	Geraamd	Gerealiseerd
Afvalstoffenheffing	5.375.687	5.387.509
Rioolheffing	3.760.821	4.118.091
Begraafrechten	1.188.592	1.406.678
Leges omgevingsvergunningen	1.857.714	2.343.289
Secretarieleges	402.000	530.363
OZB niet-woning gebruik	1.250.835	1.253.267
OZB niet-woning eigenaar	1.648.447	1.654.285
OZB woning eigenaar	5.257.705	5.260.695
Toeristenbelasting	90.000	94.953
BIZ-heffing	14.000	13.500
Precariobelasting	1.728.000	1.728.090

Onroerende-zaakbelastingen

De 'onroerende-zaakbelastingen' worden geheven van de eigenaren en gebruikers van bedrijfspanden, overige gebouwen en niet-cultuurgronden. Daarnaast wordt 'onroerende-zaakbelasting' geheven van eigenaren van woningen. Deze belastingen worden geheven over de waarde van onroerende zaken.

De tarieven voor de onroerende-zaakbelastingen (OZB) zijn toegepast op de getaxeerde waarden. De herwaardering vindt jaarlijks plaats. De gehanteerde waarden voor 2021 (waardepeildatum 1-1-2020) waren ten opzichte van 2020 (waardepeildatum 1-1-2019) voor de woningen met 7,9 % gestegen. De waarden van niet-woningen zijn in deze periode met 1,6% gestegen.

De totale opbrengst uit de onroerende zaakbelastingen bedroeg in 2021 € 8.168.251.

Precariobelasting

De precariobelasting is in 2021 voor het laatst geheven. Door gewijzigde wetgeving mag die in 2022 niet meer worden geheven. De opbrengst van deze belasting bedroeg € 1.728.090.

Rechten - leges

Hieronder vallen onder meer de leges voor een paspoort of een omgevingsvergunning en de begraafrechten. Uitgangspunt in Molenlanden is dat de rechten kostendekkend zijn. Dit geldt niet voor evenementenvergunningen (Titel 3 van de Legesverordening). We hebben besloten om deze tarieven niet kostendekkend te laten zijn. Hiertoe is besloten vanwege de positieve invloed die evenementen hebben op de leefbaarheid van de gemeente.

Bij de verantwoording van de cijfers die hun grondslag vinden vanuit de legesverordening, hebben we een nieuwe werkwijze toegepast. Hierdoor wordt de kostendekkendheid nu per paragraaf vanuit de legesverordening weergegeven. De kostendekkendheid van de producten wordt hierdoor nog specifiek berekend. Deze werkwijze passen we ook toe bij de komende begroting. De kostendekkendheid van de producten reisdocumenten en rijbewijzen blijven niet kostendekkend. Dit komt door de wettelijke maximering van de tarieven en de relatief lage aantallen. De verwachting is dat vanaf 2024 de kostendekkendheid van deze paragrafen gaat toenemen.

De opbrengst van de secretarieleges zijn in 2021 hoger dan bij de eindejaarsnota verwacht. De berekening van de prognose in de eindejaarsnota was gebaseerd op de werkelijke ontvangsten per 1 oktober. Echter bij de analyse bleek dat de inkomsten van augustus en september nog niet geboekt waren. Hierdoor werd de prognose voor de eindejaarsnota ten onrechte naar beneden bijgesteld. In het vierde kwartaal zien we een toename van inkomsten. Daardoor komen de inkomsten hoger uit dan we dachten.

De opbrengst van de bouwleges is in 2021 fors hoger dan begroot. Dit heeft voornamelijk te maken met de grote hoeveelheid bouw aanvragen die is ingediend in de laatste maanden van het jaar. Deze worden wel als ontvangst verantwoord in de jaarrekening, maar de werkzaamheden voor de vergunningverlening zijn grotendeels in 2022.

Het totaaloverzicht van de leges in 2021 is als volgt:

Leges	Totale lasten	Totale baten	Kostendek-kendheid	Resultaat
1 Algemene dienstverlening				
1.1 Burgerlijke stand	74.870	53.088	71%	-21.782
1.2 Reisdocumenten	266.495	207.100	78%	-59.395
1.3 Rijbewijzen	283.843	193.382	68%	-90.461
1.4 Verstrekkingen uit de basisregistratie personen	24.175	12.502	52%	-11.673
1.9 Overige publiekszaken	14.496	9.988	69%	-4.508
1.10 Gemeentearchief	13.974	12.514	89	-1.460
1.12 Leegstandswet	3.899	1.983	51%	-1.916
1.17 Kabels en leidingen	74.275	88.624	119%	14.349
1.18 Verkeer en vervoer	25.538	11.377	45%	-14.161
1.19 Diversen	323	87	27%	-236
1.20 APV	539	145	27%	-394
2 Fysieke leefomgeving/ omgevingsvergunning				
2.2 Vooroverleg / beoordeling conceptaanvraag	28.620	23.345	82%	-5.275
2.3 Omgevingsvergunning	1.731.193	1.991.112	115%	259.919
2.7 Wijziging omgevingsvergunning	648	549	85%	-99
2.8 Bestemmingswijziging zonder activiteiten	107.188	117.275	109%	10.087
3 Europese dienstenrichtlijn				
3.1 Horeca	4.563	2.312	51%	2.251
3.2 Organiseren evenementen of markten	1.752	435	25%	1.317
Totaal	2.656.391	2.725.818	103%	69.427

Rechten – begraafrechten

De begraafrechten worden geheven voor begrafenissen en het onderhouden van de begraafplaatsen. Door Covid-19 waren er in 2021 meer begrafenissen ten opzichte van het gemiddelde van de afgelopen 5 jaar. Ook het aantal uitgaven van nieuwe particuliere graven was hierdoor hoger dan het gemiddelde. Dit geeft een fors hogere opbrengst dan begroot.

Afvalstoffenheffing en rioolheffing

Voor de afvalstoffenheffing geldt dat de baten niet hoger mogen zijn dan de lasten. Het kostendekkingspercentage voor de afvalstoffenheffing was in 2021 91%. Het lage dekkingspercentage is veroorzaakt door een forse naheffingsaanslag vanuit het BTW-compensatiefonds (BCF) die ten tijde van de tariefberekening nog niet bekend was. Deze houdt verband met het volgende: Doordat de belastingdienst in 2019 -met terugwerkende kracht tot 2016- aan de VNG kenbaar gemaakt dat het scheiden van restafval door Nedvang een ondernemersactiviteit is en geen overheidstaak en daarom is onderworpen aan de heffing van omzetbelasting. Dit betekent enerzijds dat er BTW aan het BCF moet worden terugbetaald en anderzijds dat er meer “ondernemers-BTW” kan worden teruggekregen. Dat verloopt in principe budgettair neutraal. Inmiddels zijn de afdrachten gecorrigeerd. Omdat de ondernemers-BTW met terugwerkende kracht is verrekend wordt door de Belastingdienst echter middels naheffingsaanslagen rente in rekening gebracht, terwijl vanuit het BCF geen rente wordt vergoed.

Iedere zelfstandige wooneenheid binnen de gemeente wordt aangeslagen voor deze belasting. Molenlanden hanteert tarieven voor één- en meerpersoonshuishoudens. Het al of niet gebruikmaken van de gemeentelijke ophaaldienst, is hiervoor niet relevant. Voor de recreatiewoningen in parken is een afwijkende regeling getroffen. Deze hebben een eigen contract met Waardlanden voor grote verzamelcontainers.

Afvalstoffenheffing

Lasten taakveld	4.865.669
Overhead	136.053
BCF BTW	892.050
Totale lasten	5.893.772
Afvalstoffenheffing	5.387.510
Overige inkomsten	-
Totale baten	5.387.510
Kostendekkendheid	91%
Resultaat	506.262

De gemeente Molenlanden heft zowel rioolheffing van de eigenaar als van de gebruiker van een op het riool aangesloten onroerende zaak. De gebruikersheffing wordt geheven door middel van een opslag per m³ waterverbruik. Het waterleidingbedrijf Oasen int dan ook deze heffing. Het kostendekkingspercentage voor de rioolheffing was in 2021 113%. Het resultaat is voornamelijk veroorzaakt door een gecorrigeerde afrekening met Oasen, de lagere toerekening van BTW en loonkosten. Het resultaat is toegevoegd aan de voorziening riolering.

Rioolheffing	
Lasten taakveld	2.859.705
Overhead	356.459
BCF BTW	419.608
Totale lasten	3.635.772
Rioolheffing	4.118.091
Overige inkomsten	-
Totale baten	4.118.091
Kostendekkendheid	113%
Resultaat	-/- 482.319

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting wordt geheven per persoon per nacht. De opbrengst van de toeristenbelasting is in 2021 toegenomen door de opening van Vakantiepark Molenwaard.

Ontwikkeling lokale lastendruk

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (Coelo), onderdeel van de Rijksuniversiteit Groningen, onderzoekt jaarlijks de ontwikkeling van de lokale lasten. De uitkomsten worden jaarlijks gepubliceerd in de Coelo-atlas.

De Coelo-Atlas over 2021 geeft aan dat de gemeente Molenlanden op plaats 147 staat van 374 gemeenten. Nummer 374 is daarbij de duurste gemeente. Uit de atlas blijkt dat het OZB-tarief van Molenlanden onder het gemiddelde van Nederland zit. De gemiddelde woningwaarde is net boven het gemiddelde van Nederland. Bij de milieuheffingen scoren de tarieven van de afvalstoffenheffing en de rioolheffing van Molenlanden net boven het landelijk gemiddelde.

Kwijtschelding

Inwoners van Molenlanden met de laagste inkomens kunnen kwijtschelding krijgen van de afvalstoffenheffing en de rioolafvoerheffing. Voor deze kwijtschelding moeten inwoners voldoen aan de eisen van de ministeriële regeling.

In 2021 kwamen 284 inwoners in aanmerking voor automatische kwijtschelding. Daarnaast zijn er 262 verzoeken binnengekomen. Van deze 262 verzoeken zijn er 180 geheel of gedeeltelijk toegewezen en 82 afgewezen of ingetrokken. Het totaalbedrag aan kwijtschelding bedroeg € 146.716.

Paragraaf: Weerstandvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Deze paragraaf gaat in op de volgende vraag: in welke mate is de gemeentelijke financiële positie toereikend om de financiële gevolgen van risico's op te kunnen vangen? Inzicht in de omvang van de risico's is een voorwaarde voor een gezonde bedrijfsvoering. Bij de besluitvorming kan hiermee rekening worden gehouden. De financiële inschatting van de risico's wordt gerelateerd aan de vermogenspositie van de gemeente. Binnen de organisatie is globaal geïnventariseerd welke risico's er bekend zijn. Op basis van de risico's is het weerstandvermogen berekend. Volgens artikel 20 van de Financiële verordening moet de gemeenteraad een nota 'Weerstandvermogen & risicobeheersing' vaststellen. Deze nota is in voorbereiding en zal medio dit jaar worden aangeboden. In deze nota worden de uitgangspunten voor de risicobeheersing en het risicobeheersingsproces vastgelegd.

Financiële kengetallen

In deze risicoparagraaf zijn aan het eind een aantal financiële kengetallen opgenomen. Deze getallen geven inzicht in de financiële positie van de gemeente.

Beleid en beschikbaarheid van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit ziet er als volgt uit:

Weerstandscapaciteit	Begroting 2022	Jaarstukken 2021
Algemene reserves (vrij aanwendbaar)	31.772.531	26.243.242
Begrotingssaldo / Jaarrekeningresultaat	414.421	7.220.652
Post onvoorzien	40.000	
Totale Weerstandscapaciteit	32.226.952	33.463.894

Voor de hoogte van de algemene reserve is uitgegaan van het saldo van de algemene reserve op de balansdatum inclusief de geplande onttrekkingen/toevoegingen.

Weerstandratio

De weerstandratio is de beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door de benodigde weerstandscapaciteit voor het afdekken van de geïnterpreteerde risico's.

Weerstandvermogen	2021
UITSTEKEND	5,9

Een ratio van >1,0 is noodzakelijk om alle risico's te kunnen opvangen. Een ratio onder de 1,0 is onwenselijk. Een ratio van >2,0 of hoger is uitstekend. Een ratio van 5,9 is uitzonderlijk goed.

Beleid met betrekking tot de risico's

Bij elk risico wordt een inschatting gemaakt: wat is de mate van waarschijnlijkheid dat het risico zich voordoet en wat zijn de financiële consequenties hiervan. Dit wordt uitgewerkt in een kans- en een gevolgwaarde.

Benadering van de risico's en de vertaling in kans en het effect

We kijken eerst naar de totale omvang van het te lopen risico, als deel van het totaalbedrag dat als last is opgenomen in de jaarrekening. Zo duiden we de risico's in omvang. Vervolgens wordt een inschatting gemaakt van de kans dat het risico zich voordoet.

Daarbij wordt de volgende indeling gehanteerd:

- Laag: Het gevolg van het risico wordt voor 25% meegenomen in het risicoprofiel.
- Gemiddeld: Het gevolg van het risico wordt voor 50% meegenomen in het risicoprofiel.
- Hoog: Het gevolg van het risico wordt voor 75% meegenomen in het risicoprofiel.
- Zeer hoog: Het is nagenoeg zeker dat het risico zich voordoet. Voor het gevolg van het risico wordt een voorziening getroffen of dit is financieel verwerkt in de begroting.

Van een risico zijn de geschatte (totale) kosten (kans x effect) gekwantificeerd en opgenomen in de tabel van risico's.

De financiële risico's die zich voordoen

In de tabel op de volgende pagina treft u de gekwantificeerde risico's aan. Het totaal aan risico's bedraagt € 5.660.737 (was € 4.547.539 in de begroting 2022). Deze stijging wordt veroorzaakt door hogere inschattingen van de risico's op de onderwerpen: rentestijging, de huidige



ontwikkelingen rondom de inflatie, de grondexploitaties en vastgoedprojecten vanwege de individuele risicoberekening per project, risico's rondom het gemeentefonds en de hogere loonsom door de nieuwe cao.

Aangekondigde ontwikkelingen/ onderzoeken met mogelijke uitgaven zijn niet te kwantificeren in financiële zin of omvang. Ze worden verderop in deze paragraaf wel onder de aandacht gebracht.

Coronacrisis

De coronacrisis heeft voor onze gemeente een veel lagere impact in financiële zin gehad, dan eerder werd gedacht. De steun- en compensatiemaatregelen vanuit het Rijk pakten voor onze gemeente in financiële zin positief uit. Van de ontvangen coronagelden die zijn ontvangen is nog een deel beschikbaar.

Omschrijving	Totale omvang van te lopen risico	Omvang risicogedeelte	Kans dat risico zich voordoet	Geschat risico (omvang x kans)
Grondexploitaties*				1.612.550
Garanties (fin. Lasten 1% over hoofdsom)	153.984.000	153.984	25%	38.500
Gemeentefonds	57.440.000	1.148.800	75%	861.600
BTW compensatiefonds overschrijding plafond	4.500.000	200.000	25%	50.000
Dividenden Stedin en BNG	453.000	226.500	50%	113.250
Bedrijfsvoering loonkosten en overhead	24.598.000	2.459.800	25%	615.000
Stijging rentelasten	35.000.000	350.000	50%	175.000
Leges bouwvergunningen	1.775.850	887.925	50%	443.962
Participatie	1.766.000	174.000	50%	87.000
Jeugdzorg	10.391.000	1.039.100	75%	779.325
WMO	6.637.000	663.700	50%	334.800
Leerlingenvervoer	973.000	99.500	50%	49.750
Exploitatie maatschappelijk vastgoed	2.000.000	200.000	25%	50.000
Claim Remu	3.000.000	300.000	25%	75.000
Prijsstijgingen t.g.v. Crises	10.000.000	500.000	75%	375.000
Totaal				5.660.737

*De opbouw van de risico's rondom dit onderwerp staan beschreven op de volgende pagina.

Toelichting risico's

Grondexploitaties en Vastgoed Projecten

Voor de risico's die zich voordoen binnen de grondexploitaties en vastgoedprojecten is uitgegaan van het risicoprofiel op individueel niveau en een recente doorrekening van alle grondexploitaties.

De risico's op grondexploitaties bedragen: € 1.113.600

De risico's op de overige grondgebonden projecten bedragen: € 498.950

Totaal € 1.612.550

Garanties en waarborgen

De gemeente staat garant voor tal van leningen en deelnemingen. De kans dat zich hierbij risico's voordoen, is erg klein. Het risico is bepaald op 0,1% van de hoofdsom, de kans daarop als klein, 25%. De mogelijke risico's als gevolg van extra te verlenen garanties in verband met de coronacrisis worden afgedekt door het Noodfonds.

Gemeentefonds

Het Kabinet is voornemens in 2026 de tijdelijk geschrapte 'opschalingsschorting' weer toe te passen. Dit zal een negatief effect op de ontwikkeling van het accres hebben. Daarnaast is van belang dat de minister van Binnenlandse Zaken er naar streeft 'om een stabielere financiering voor de medeoverheden te realiseren en hun autonomie te vergroten'. Daarvoor wordt in de komende jaren een nieuwe financieringssysteem voor de periode na 2025 uitgewerkt. Daarbij wordt de mogelijkheid voor een groter eigen belastinggebied betrokken. Daarbij worden ook alternatieven voor de onroerendezaakbelasting (OZB) en de motorrijtuigenbelasting (MRB) bekeken. Nadere uitwerking, in gesprek met medeoverheden, volgt nog. Waarschijnlijk komt er vóór de zomer een zgn. Contourennota. De integratie-uitkering Sociaal Domein/Voogdij 18+ vormt een mogelijk risico, omdat deze naar verwachting anders wordt verdeeld met ingang van 2022. De mogelijkheid bestaat dat er een gedeeltelijke compensatie komt. Het risico voor het gemeentefonds wordt ingeschat op 75%.

BTW-compensatiefonds

Gemeenten en provincies kunnen vanaf 2016 tot een vastgesteld maximum BTW declareren. Verschillen ten opzichte van het plafond worden aan gemeenten uitgekeerd. Praktijk is dat gemeenten steeds meer bij het BTW-compensatiefonds declareren en vervolgens via het gemeentefonds op de algemene uitkering worden gekort. Met een omvang van € 4.500.000 merken wij € 200.000 aan als risico.

Dividend Stedin en BNG

Jaarlijkse schommelingen van dividend kunnen een verschil van de raming betekenen in de begroting. De signalen die er waren in verband met de coronacrisis dat Stedin en BNG geen dividend zouden uitkeren, is inmiddels naar de achtergrond verdwenen. Ook zijn de aandelen van Stedin voor een deel preferente aandelen. Daarom merken wij dit nog steeds aan als 100% onzekerheid met een kans van 75%.

Bedrijfsvoering loonkosten en overhead

Het gaat om risico's van nog niet voorzienbare kosten in verband met wachtgeld van politieke ambtsdragers en ontslag van personeel. Ook zijn er risico's op het gebied van informatiebeveiliging en juridische aansprakelijkheid. Er zijn en worden diverse beheersmaatregelen getroffen om deze risico's zoveel mogelijk te beperken. Dit gebeurt op het terrein van informatiebeveiliging, back-up, uitwijkfaciliteiten en verzekeringen. Voor deze risico's hebben wij een inschatting gemaakt van 10% van de totale personeels- en bestuurskosten met een kans van 25%.

Stijging rentelasten

In de begroting 2022-2025 is rekening gehouden met de lage rentestand bij de raming van de rentelasten op nieuw aan te trekken leningen. Het huidige rentebeleid van de ECB blijft erop gericht de rente laag te houden. Wel moet de ontwikkeling van de inflatie scherp in de gaten gehouden worden. Als de gestegen inflatie langere tijd duurt, is een aanpassing in het rentebeleid noodzakelijk. Gezien de herfinanciering op oude leningen voor een langere periode lopen we geen risico. Het gaat alleen om nieuw aan te trekken leningen. Eind 2022 moet er waarschijnlijk wel een langlopende lening aangetrokken worden. We verwachten dat er geen sprake zal zijn van kortlopende financieringen. We houden vanaf 2023 al rekening met een hogere rentestand. We schatten de kans van een rentestijging in op gemiddeld.

Leges bouwvergunningen

De raming van de bouwleges vormt een risico. Met de komst van de Omgevingswet, die voor een jaar is uitgesteld naar 1 januari 2023, is het lastig om op voorhand te bepalen welke effecten dit zal hebben voor gemeenten. Komen er juist meer aanvragen na die datum en welke kosten hangen hiermee samen? Dit moet ook gezien worden in de bestuurlijke keuzes die nog gemaakt moeten worden in dit traject. Het risico van een lagere opbrengst wordt hoog ingeschat. Het risicobedrag is bepaald op de halve omvang met een kans van 50% aan lagere opbrengsten.

Participatie

De GR Avres voert de Participatiewet, Minimabeleid en de Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening uit voor onze gemeente. Hoewel het budget bij de uitvoering en het beleid door Avres leidend is, kan toch een tekort ontstaan. Avres heeft daarbij o.a. te maken met gevolgen van de coronacrisis, de energiecrisis en de leefgeldverstrekking aan opgevangen Oekrainers. Daardoor nemen ook de uitgaven voor minimavoorzieningen toe. De zittende medewerkers in de sociale werkvoorziening hebben loon- en baangarantie, terwijl de rijksvergoeding daalt. Avres speelt samen met de deelnemende gemeenten zo goed mogelijk in op deze ontwikkelingen. Het risico wordt op gemiddeld ingeschat.

Jeugdzorg (Dienst gezondheid en jeugd)

Jeugdzorg wordt door de serviceorganisatie jeugd (SOJ) uitgevoerd. Een nadelig exploitatieresultaat zal SOJ direct bij de deelnemende gemeenten op basis van een verdeelsleutel in rekening brengen. SOJ beschikt niet over reserves. Anderzijds wordt een voordelig verschil uitgekeerd. Qua sturing is het voortdurend zoeken naar een balans tussen zorgvraag en beschikbaar budget. Bij de beleidsplanning en het contracteren van zorgaanbieders is het beschikbare budget uitgangspunt.

Na vaststelling van de Begroting 2022 is gebleken dat de bijdrage aan de SOJ ca. 1,5 mln. hoger wordt de komende jaren. Dit wordt in de Kadernota 2023 verwerkt. In aanloop naar de zienswijzeprocedure geeft de SOJ aan dat de deelnemende gemeenten waarschijnlijk een groei van

de zorgkosten krijgen van 5% in 2022, 2,5% in 2023 en 0% voor de jaren erna. Dit staat nog los van reeds bekende stijgende zorgkosten en indexatie. Of de kosten voor de Gemeente Molenlanden daadwerkelijk zo sterk stijgen zal moeten worden gezien. De SOJ geeft aan dat dit sterk per gemeente verschilt. Op basis van de beschikbare sturingsinformatie wordt ingeschat dat de geschatte effecten een risico vormen voor de Gemeente Molenlanden. Als uitgangspunt nemen we 10% van de totale kosten op als risicogedeelte, waarbij we uitgaan van een hoge kans.

WMO

Aan de hand van ervaringscijfers wordt zo realistisch mogelijk geraamd. Dat neemt niet weg dat er risico's bestaan, zoals de toename van het aantal cliënten met een indicatie voor huishoudelijke ondersteuning en andere maatwerkvoorzieningen. Dit is het gevolg van de dubbele vergrijzing, langer thuis wonen en het door het Rijk ingevoerde vaste abonnementstarief. Een ander risico vormen de aanbestedingen van begeleiding, dagbesteding (met vervoer) en trapliften, de verhoging van tarieven (door de AMvB 'reële marktprijs', krapte op de arbeidsmarkt en de gestegen materiaalkosten) en het open-einde karakter van de Wmo. Er wordt ingeschat dat er een gemiddelde kans is op een afwijking van 10% met een risico van 50%.

Leerlingenvervoer

Leerlingenvervoer is een open-eind regeling. Het benodigde budget is vooral afhankelijk van de ontwikkeling van het aantal aanvragen. De kans is bepaald op 'gemiddeld'.

Exploitatie maatschappelijk vastgoed

De gemeente heeft met Sportfondsen en Optisport exploitatieovereenkomsten gesloten voor het beheer van de zwembaden in Nieuw-Lekkerland en Groot-Ammers, plus een aantal binnensportaccommodaties. In die overeenkomsten is vastgelegd dat de gemeente gehouden is de exploitatiebijdrage aan te passen evenredig met de geleden inkomstenderving ten opzichte van de exploitatiebegroting. Dit in het geval dat er zich calamiteiten voordoen die buiten de invloedssfeer van de exploitant liggen en haar ook niet verweten kunnen worden. Mogelijke aanspraken als gevolg van de coronacrisis worden afgedekt door het Noodfonds. Het resterende risico schatten we in als beperkt.

Claim REMU

REMU c.s. (de voormalige aandeelhouders van het elektriciteitsbedrijf REMU) is in cassatie gegaan tegen het hoger beroep vonnis van het Gerechtshof in de zaak tegen Eneco. De behandeling is op 9 april 2021 gestart. Een ingesteld cassatieberoep neemt gemiddeld één jaar in beslag. Het gaat om een claim van zo'n € 300 mln. tegen Eneco (lees: de 44 voormalige aandeelhouders van Eneco, waaronder Molenlanden). Aanleiding voor de claim: bij de splitsing van Eneco (in een netwerkbedrijf en een elektriciteitsbedrijf) is hen -zo stellen de voormalig REMU-aandeelhouders- een winstdeling onthouden. Tot nu toe is de rechter daar niet in meegegaan. Het maximale risico voor Molenlanden bedraagt € 3.000.000. Op basis van een juridische analyse van de advocaat van Eneco wordt de kans op een voor de aandeelhouders negatieve uitspraak klein geschat.

Prijsstijgingen t.g.v. Crises

Als gevolg van de wereldwijde coronapandemie en de recente oorlog in Oekraïne zijn de prijzen gestegen. In het geval van bepaalde grondstoffen zelfs met 100%. Dit heeft tot gevolg dat Molenlanden zeer waarschijnlijk te maken krijgt met hogere kosten die gerelateerd zijn aan de olieprijs en

de overige grondstofprijzen die aan ons doorberekend worden. Voor 2022 gaan we uit van een groot risico met een hoge kans. De prijsstijgingen zijn voor een deel meegenomen in de begroting. Dit is wel op basis van veel lagere uitgangspunten van inflatie dan die zich nu voordoen.

Ontwikkelingen

Een aantal ontwikkelingen laat zich nog niet financieel vertalen. Deze worden op een later tijdstip aan de gemeenteraad aangeboden . Dit is afhankelijk van nog uit te voeren onderzoeken. Als voorbeelden noemen we:

- Kinderdijk: ontwikkeling entreezone, tweede fase parkeervoorzieningen Westrand.
- Nadere invulling van het accommodatiebeleid, zoals het investeringsprogramma van € 10 mln.
- Integraal Huisvestingsplan primair onderwijs Molenlanden 2021-2032. Daarbij is besloten om separate besluiten te nemen over de exacte invulling en de financiële effecten van de projecten. De lasten die horen bij deze investeringen, die geschat zijn op 46 tot 52 mln. euro, zijn nog niet verwerkt in de meerjarenraming, maar worden na concretisering van de plannen opgenomen.
- Rondom de Energietransitie-Klimaatadaptatie opgave zijn kosten gemoeid voor de uitvoering van de energietransitie (RES en TVW) en de uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie. Deze zijn niet in de begroting 2022 opgenomen, maar worden in het vierde kwartaal van 2021 uitgewerkt en aan de raad voorgelegd. Daarbij komt dat het Rijk nog geen uitsluitsel geeft welke bijdragen gemeenten kunnen verwachten voor de uitvoering van deze opgaven.
- De invoering van de Omgevingswet is opnieuw uitgesteld naar 1 januari 2023. De structurele financiële gevolgen van de Omgevingswet zijn op dit moment nog onbekend en vormen een risico. Het gaat hier dan om de uitwerking van de personele consequenties, overhead etc. De specifieke risico's rondom de leges zijn opgenomen onder de leges bouwvergunningen.

Financiële kengetallen

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is een aantal financiële kengetallen opgenomen die inzicht geven in de financiële positie van de gemeente. In het onderstaande overzicht de uitkomsten:

	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Jaarrekening 2021
	%	%	%
Kengetallen:			
A. Netto Schuldquote	12,1%	45,8%	-1,6%
B. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-7,1%	38,6%	-8,1%
C. Solvabiliteitsratio	64,1%	61,8%	60,9%
D. Structurele exploitatieruimte	0,6%	0,7%	3,7%
E. Grondexploitatie	5,9%	3,9%	2,4%
F. Belastingcapaciteit	103,3%	108,6%	102,9%

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Een netto schuldquote tot 100% wordt algemeen beschouwd als goed. Dit kengetal wordt voor de gemeente Molenlanden daarom als redelijk beoordeeld. Er is een correctie op dit getal als we de verstrekte leningen hieruit filteren. Ten opzichte van de begroting is het kengetal fors lager omdat door achtergebleven investeringen minder geldleningen zijn aangetrokken dan waar bij de begroting vanuit gegaan was.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio verstaan we het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal. De ratio is hoog doordat er sprake is van een groot eigen vermogen. Een gezond percentage ligt in ieder geval boven de 20%. De gemeente Molenlanden komt ruimschoots uit boven deze ondergrens.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen. Of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Een positief percentage betekent dat de structurele baten



toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Dit kengetal laat zien dat er sprake is van een kleine ruimte in de structurele exploitatie van 2021.

Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. Het betreft hier de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond in exploitatie.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijke gemiddelde. De definitie van belastingcapaciteit is hier: woonlasten van een meerpersoonshuishouden, opgebouwd uit OZB, afvalstoffen- en rioolheffing. Algemeen wordt een belastingcapaciteit tot 100% als goed beoordeeld. De gemeente Molenlanden scoort vrijwel 100%, wat betekent dat de belastinglasten voor de inwoners van Molenlanden ongeveer gelijk zijn aan het landelijk gemiddelde.

Beoordeling onderlinge verhouding tussen kengetallen

De gemeente Molenlanden heeft een stevige financiële reservepositie en een materieel sluitende meerjarenbegroting. De solvabiliteitsratio is hoog. Tegenvallers kunnen opgevangen worden door aanwending van de reserves, wat ook blijkt uit de hoge weerstandsratio. Het beleid is erop gericht om structurele uitgaven te dekken door structurele inkomsten.

Paragraaf: Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

In deze paragraaf wordt ingegaan op wat er in 2021 is bereikt bij het beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen van de gemeente. We bekijken dit op basis van het geldende beleid en de daarbij beschikbaar gestelde financiële middelen. De belangrijkste onderdelen voor de instandhouding van de kapitaalgoederen zijn de hoofdgroepen wegen, riolering, water, verlichting, groen en gebouwen. Ook zijn een aantal kleine kapitaalgoederen opgenomen, die bijdragen aan het functioneren van de buitenruimte.

De kosten voor de instandhouding van de kapitaalgoederen zijn gebaseerd op de beheerplannen. De kapitaalgoederen maken een belangrijk deel van de begroting uit. Deze kosten hebben zowel een beleids- als een beheeraspect. Het beleidsaspect komt vooral tot uiting in de programma's, terwijl het beheeraspect bij het college ligt. De kapitaalgoederen bepalen in sterke mate de uitstraling, beleving, kwaliteit en ook de veiligheid van de openbare ruimte van de gemeente. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en de daarmee samenhangende lasten. Het belang van een goed beleid en beheer is dus groot.

Gemeente Molenlanden

Met de vorming van de gemeente Molenlanden zijn de kapitaalgoederen van de oorspronkelijke gemeenten samengevoegd. De beheerplannen van de voormalige gemeenten vormden daarbij de basis voor het onderhoud. Het onderhoud in 2021 is uitgevoerd volgens de planningen, zoals aangegeven in de bestaande beheerplannen.

In het kader van klimaatontwikkeling is een vervolg gegeven aan de diverse inspanningen die hiervoor nodig zijn.

Gelijktijdig is er in 2021 gewerkt aan een nieuw Integraal beheerplan Molenlanden die de basis vormt voor het beheer en onderhoud van kapitaalgoederen in de komende jaren.

Op grond van de Financiële verordening worden er voor de kapitaalgoederen door de raad kaders gesteld en worden er periodiek beheerplannen vastgesteld. Hierbij is er binnen de kaderstelling specifiek aandacht voor het beoogde onderhoudsniveau, de planning en de kosten van het onderhoud voor de diverse kapitaalgoederen. Dit wordt dan verder uitgewerkt en vertaald in de beheerplannen.

In 2020 is het Gemeentelijk Rioleringsplan 2020-2024 vastgesteld. In 2021 zijn de beheerplannen Buitenruimte geharmoniseerd. Als vertaling van het door de raad in juni 2021 vastgestelde visiedocument: 'Kaderstelling Integraal Beheerplan Buitenruimte Molenlanden' is het Integraal

Beheerplan Molenlanden 2022 - 2026 vastgesteld. Bij de totstandkoming van het integraal beheerplan zijn naast een harmonisatie en actualisatie, ook nadrukkelijk de raakvlakken met andere beleidsvelden verkend. Waar nodig zijn de raakvlakken vertaald naar uitvoeringsmaatregelen. Het beheerplan vormt de basis voor de meerjarenbegroting en de jaarrekening. Bovendien presenteert het een visie op het beheer, waarbij de vastgestelde kwaliteitsniveaus het uitgangspunt vormen.

Omvang Kapitaalgoederen

De totale oppervlakte van de gemeente Molenlanden is 19.160 ha. De kapitaalgoederen die de gemeente in beheer en onderhoud heeft, liggen voornamelijk binnen de bebouwde kom van de 20 kernen. Een uitzondering hierop vormen de onderdelen openbare verlichting, riolering, straatnaamborden en onderdelen van straatmeubilair. De volgende gegevens geven een indicatie in de omvang van de kapitaalgoederen in 2021:

- In totaal is ca. 175 km verhardingen in beheer, met een totale oppervlakte van 1.539.600 m². Hiervan is ca. 355.000 m² asfaltverharding, ca. 1.170.100 m² elementenverharding en ca. 14.500 m² overige verhardingen.
- Binnen de gemeente staan in totaal ca. 6.050 verkeers- en straatnaamborden. Verder staan er ca. 418 schrikhekken, 501 afvalbakken, 27abri's, 563 banken en picknicksets, 180 bloembakken, 4.590 m¹ hekwerken, 4.500 palen en 1.210 overige objecten.
- Het totaal aantal verlichtingsobjecten (lichtmasten en armaturen) bedraagt ca. 10.250 stuks.
- In de gemeente bevinden zich in totaal 290 grote civieltechnische kunstwerken bestaande uit 197 bruggen, 35 duikerbruggen en 58 overige objecten. Verder zijn er ca. 4.620 meter kleine duikers.
- De te beheren rioleringsvoorzieningen bestaan uit in totaal 431 km riolering, onderverdeeld in 205 km vrijval riool, 187 km druk- en vacuümriolering met 1.643 pompunits en 39 km persleidingen met 81 hoofdgemalen. Daarnaast zijn er nog 16 bergbezinkvoorzieningen en ruim 14.000 kolken.
- Het open water in de gemeente bestaat vooral uit kleine sloten, weteringen en plassen. De totale oppervlakte door de gemeente te onderhouden water is ca. 311.350 m².
- Langs de gemeentelijke watergangen staan ongeveer 30.900 meter oeverbeschermingen en liggen er ca. 12.400 meter natuurlijke oevers.
- De totale oppervlakte aan te onderhouden groenelementen binnen de gemeente bedraagt ongeveer 120 hectare en het aantal te onderhouden bomen is ongeveer 15.335 stuks.
- Er zijn in totaal 25 begraafplaatsen met daarop ca. 28.900 m² verhardingen, 41.250 m² groenelementen, 700 bomen, 39.200 m² grafvelden en 2 urnenmuren.
- In de gemeente zijn 132 speelplaatsen ingericht, met in totaal ca. 650 speel- en sporttoestellen en speelprikkels, ca. 1.100 m² hekwerken, 1.135 m¹ ballenvangers, 3.327 kunstgrasvelden en 5.384 m² veiligheidsondergronden.
- In de openbare ruimte van de gemeente Molenlanden bevinden zich 22 openbare kunstobjecten.
- Op dit moment heeft de gemeente 81 gebouwen in eigendom, waaronder: 17 kerktorens, 4 rouwcentra, 17 gebouwtjes op begraafplaatsen, 10 sportgebouwen, 3 dorpshuizen, 2 zwembaden, 1 stadhuis en een aantal overige gebouwen.

Wegen

De wegenstructuur vormt de ontsluiting van de 20 kernen, verspreid over het gebied. De gemeente is verantwoordelijk voor het wegbeheer binnen de bebouwde kom. De wegen vormen binnen de kernen een belangrijke bijdrage aan een goede, veilige en toegankelijke leefomgeving. Wanneer wegen of gebieden worden gereconstrueerd worden de mogelijkheden benut om de leefomgeving te verbeteren. Hieraan geven we, samen met inwoners, invulling bij herinrichtingsprojecten.. Door de aanpassingen die hiermee worden gerealiseerd verbeteren we de beleving en de gebruikswaarde. Maatregelen in het kader van klimaatontwikkelingen, zoals een robuust ontwerp voor wateroverlast, worden hierbij betrokken.

Het beheer van wegen richt zich op doelmatig onderhoud waarbij we werken met een duidelijke prioritering. Om de middelen effectief in te zetten wordt er binnen groot onderhoud en reconstructies zoveel mogelijk integraal gewerkt. Er is een directe afstemming met de rioolplanning en andere producten binnen de openbare ruimte. Dit is te zien in de uitvoeringsplannen wegen en riolering die jaarlijks worden opgesteld.



In 2021 is weer de jaarlijkse visuele inspectie van het wegenareaal uitgevoerd. Het onderhouds- en vervangingsprogramma wegen is waar nodig afgestemd op de resultaten van deze inspectie. De uitkomsten zijn verwerkt in het Integraal beheerplan 2022-2026. Op basis van het uitvoeringsplan wegen zijn in 2021 diverse wegen aangepakt. De uitvoeringsduur is veelal twee tot drie jaar. Er wordt zoveel mogelijk integraal gewerkt, waarbij er een directe afstemming is met de andere producten binnen de openbare ruimte. Een gedeelte van de werken is afgerond en met andere werken is een aanvang gemaakt. Voor het jaar 2021 is hiervan in tabel 1 een overzicht opgenomen.

Bij het onderhoud streven we ernaar om onderhoudsachterstand zoveel mogelijk te beperken en kapitaalvernietiging te voorkomen. Door zetting en droogte in de afgelopen jaren is gebleken dat de wegen meer (ongelijkmatige) zetting vertonen. Dit legt extra druk op het onderhoud. In 2021 zijn van de beschikbare budgetten onderhoudswerken aan asfalt- en elementenverhardingen uitgevoerd die voortvloeien uit meldingen en uit visuele weginspecties. Herstelwerkzaamheden aan de verhardingen als gevolg van werkzaamheden door nutsbedrijven zijn gedekt door inkomsten van de straatwerkvergoedingen.

De uitvoering van de gladheidsbestrijding heeft in 2021 weinig klachten opgeleverd. Door de weersomstandigheden is de frequentie van gladheidsbestrijding hoger geweest dan gemiddeld.

Het beeldkwaliteitsniveau voor onkruidbestrijding op onze verhardingen is volgens het integraal beheerplan Buitenruimte vastgesteld op A. Dit is het hoogste onderhoudsniveau conform de systematiek van beeldkwaliteit. Door het toepassen van chemievrije werkmethoden is er geen sprake meer van onkruidbestrijding maar van onkruidbeheersing. Met andere woorden: er zijn geen bestrijdingsmethoden voorhanden die voorkomen dat achterblijvende wortelresten en zaad zorgen voor een snelle nieuwe aanwas van onkruid. Veeg-/borstelbeheer wordt zo goed mogelijk afgestemd op de onkruidbestrijdingscyclus.

In 2018 heeft het Waterschap Rivierenland te kennen gegeven het onderhoud van wegen niet langer als één van haar kerntaken te zien. Het waterschap is een proces gestart om haar wegen over te dragen aan de betreffende gemeenten. Medio 2021 hebben de gemeenten Vijfheerenlanden en Molenlanden het waterschap laten weten niet in te gaan op het verzoek tot overname van de wegen buiten de bebouwde kom. Waterschap Rivierenland heeft vervolgens besloten om het proces tot overdracht van haar wegen aan de gemeenten te stoppen.

Objecten in de openbare ruimte

In de openbare ruimte van de gemeente staat een groot aantal objecten. Deze objecten zijn ook in 2021 planmatig onderhouden en vervangen, volgens de in de begroting opgenomen middelen.

Het gaat hierbij o.a. om verkeer- en straatmeubilair zoals verkeersborden, straatnaamborden,abri's, banken en afvalbakken. Ook bevinden zich 22 openbare kunstobjecten in de openbare ruimte van de gemeente Molenlanden.

Een deel van het jaarbudget voor deze objecten is uitgegeven aan incidentele schades, diefstal en vandalisme.

Civieltechnische kunstwerken

De civieltechnische kunstwerken (o.a. bruggen, keermuren, steigers) vormen een belangrijke schakel in het functioneren van de infrastructuur. Het is belangrijk dat deze verbindende constructies goed worden beheerd en onderhouden. Daarbij is het, vanuit maatschappelijk draagvlak, van belang dat de kunstwerken bij vervanging of wijziging hun eigen karakter en identiteit behouden. En niet alleen blijven voldoen aan hun infrastructurele functie. De civieltechnische kunstwerken worden regelmatig geïnventariseerd en geïnspecteerd. Op basis van deze inbreng wordt planmatig onderhoud gepleegd en worden vervangingen uitgevoerd. Van dure en risicovolle kunstwerken monitoren we de kwaliteit met tussentijdse instandhoudingsanalyses. Op basis van deze rapportages wordt snel ingespeeld op risicovolle situaties.

Op basis van de beheerplannen is het aantal en de kwaliteit in relatie tot de kosten in beeld gebracht. De kosten voor onderhoud en vervanging zijn opgenomen in de begroting. Bij het vervangen van de kunstwerken vormen onderhoudsarme duurzame materialen en constructies een belangrijk uitgangspunt binnen het nieuwe ontwerp.

Het afgelopen jaar zijn er diverse bruggen vervangen. Zo zijn onder meer de bruggen aan de beneden Tiendweg in Streefkerk en de brug op kruising Lage Giessen/Dorpsweg in Hoornaar vervangen. Er is gestart met de voorbereiding van de twee bruggen aan de B even in Ottoland en de brug Reigerstraat in Schelluinen.

Openbare verlichting

Het beheer en onderhoud van de openbare verlichting is gericht op het doelmatig in stand houden van de huidige verlichting voor de verkeersveiligheid en sociale veiligheid. Hierbij gebruiken we efficiënte en energiezuinige verlichtingsmiddelen.

Het aansturen van het dagelijks onderhoud aan de openbare verlichting is ondergebracht bij de gemeenschappelijk regeling Bureau OVL. Ook is het Bureau OVL een belangrijke schakel voor het taakveld openbare verlichting bij reconstructie projecten. Hierin verzorgen zij onder andere het lichtontwerp, de aansluitingen op het stroomnet en directievoering.

Naast het reguliere onderhoud is conform het SER-energieakkoord extra aandacht gegeven aan het vervangen van oude verlichting door duurzame energiezuinige ledverlichting. Om landelijk goed inzicht te krijgen in de energiebesparing doen wij mee met de OVL-monitor.

Voor een duurzame en toekomstbestendige buitenruimte bekijken we welke mogelijkheden de openbare verlichting hiervoor biedt en welke bijdrage wij hieraan kunnen leveren.

Het Bureau OVL heeft een doorstart gemaakt met een nieuwe algemeen manager. Er is veel inspanning gedaan voor het maken van een onderhoudsbestek en de voorbereiding van de Europese aanbesteding. Er is een remplace (groepsvervanging) geweest waarbij veel lichtmasten zijn vervangen en voorzien van ledverlichting. Dit betreft o.a. de oude kern van Giessenburg en locaties waar verlichting wordt aangepast bij de diverse reconstructiewerkzaamheden van wegen en riolering.



Spelen

Het beheer en onderhoud van de openbare speelvoorzieningen is gericht op het doelmatig in stand houden van de huidige voorzieningen en het waarborgen van de veiligheid van de spelende kinderen en toeziende volwassenen conform het Attractiebesluit.

De speeltoestellen worden jaarlijks een aantal keer geïnspecteerd en geschouwd. De uitkomsten nemen we mee in het beheerpakket. Op basis van deze inbreng wordt planmatig onderhoud en vervanging uitgevoerd aan de speeltoestellen. Deze werkzaamheden worden zo veel mogelijk integraal opgepakt bij herinrichtingsprojecten aan de openbare ruimte.

Belangrijk uitgangspunt bij het ontwerp van de speelplaatsen is een uitdagende en jaarrond speelomgeving. Hierbij is participatie van gebruikers en omwonenden tijdens ontwerp en advisering een bepalende en belangrijke factor. Zo leveren we maatwerk per locatie.

Het afgelopen jaar hebben we diverse speelplekken heringericht. Denk aan het trapveld in Brandwijk en het Eiberplantsoen in Groot Ammers. Ook zijn we gestart met de voorbereiding voor de herinrichting van het trapveld Hoogblokland en speelplekken op andere locaties.

Groen

Het onderhoud aan openbaar groen is erop gericht een acceptabel niveau te handhaven. Dit beeldkwaliteitsniveau is volgens het integraal beheerplan Buitenruimte vastgesteld op B. Gebieden met een hoogwaardige of afwijkende inrichting worden op A onderhouden.

Tijdens de harmonisatie van het boombeleid is het kapvergunningsstelsel afgeschaft. Als gemeente hebben we wel een waardevolle bomenlijst van particuliere bomen opgesteld. Op de lijst staan bomen die de gemeente vanwege diverse criteria heeft aangemerkt als waardevol. Bij een wens tot het kappen van bomen die op de lijst staan, gaan we als gemeente met de betreffende inwoner in gesprek. We bespreken dan mogelijkheden om de boom of bomen te behouden.

We willen de instandhouding van een gezond en duurzaam gemeentelijk bomenbestand borgen. Daarom zijn uitgangspunten geformuleerd hoe we omgaan met maatregelen om en nabij bomen, maar ook wat we doen in diverse overlastsituaties die bomen soms veroorzaken.

In het kader van klimaatadaptatie (wateroverlast, hittestress) speelt de soort en de hoeveelheid groen een belangrijke rol. In (her)inrichtingsplannen wordt hiermee rekening gehouden door waar mogelijk meer ruimte voor groen en water te 'reserveren'. Bij de voorbereiding is het hierbij wel zoeken naar voldoende ruimte gezien de ruimteclaims van andere functies in de buitenruimte (o.a. parkeren).

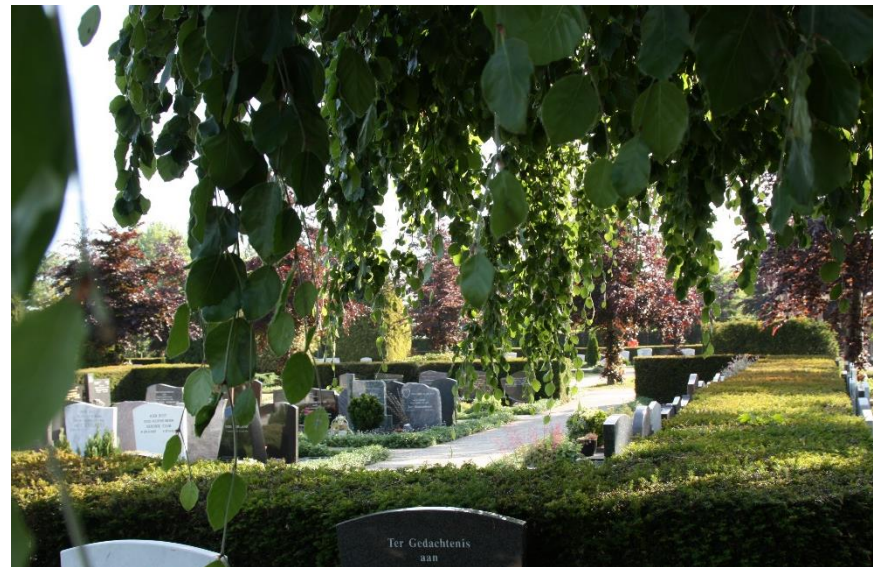
Om de biodiversiteit te verhogen zijn in diverse kernen beheer- en inrichtingsmaatregelen genomen. Hierbij valt te denken aan het toepassen van extensivering van maaibeheer, meer bloeiende vaste plantenborders en het inzaaien van locaties met bloemenmengsels. Genoemde maatregelen zorgen, naast het vergroten van de biodiversiteit, voor verhoging van de belevingswaarde van de buitenruimte. In 2021 zijn deze maatregelen verder uitgebreid en waar mogelijk volgt de komende jaren nog een verdere uitbreiding.

Begraafplaatsen

In Molenlanden zijn, verspreid over de kernen, 25 begraafplaatsen aanwezig. Het totaal aantal begravingen is gemiddeld 265 per jaar. Door de coronapandemie ligt dit gemiddelde aantal fors hoger.

Alle begraafplaatsen worden conform het vastgestelde beheerplan begraafplaatsen onderhouden op beeldkwaliteitsniveau A. Vanuit het beheerplan worden de komende jaren diverse uitvoeringsmaatregelen opgestart, waaronder:

- Realiseren urnenmuren (en waar mogelijk strooivelden) in elke kern
- Realiseren herdenkingsmonumenten op de verzamelgraven
- Herzien van het uitvoeringsplan van voormalig Giessenlanden.



Riolering

We onderhouden het rioolstelsel van de gemeente op grond van de in het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) geformuleerde uitgangspunten en kwaliteitsniveaus. Door het uitvoeren van het GRP continueert de gemeente haar rioleringsbeheer. Ook kunnen we de komende jaren voldoen aan de wettelijke taken en kunnen we het beheer uitvoeren op een financieel efficiënte wijze. Bij de rioolrenovatiwerkzaamheden is samenhang met herbestrating werkzaamheden. De uitvoering van uitbreidingsplannen vindt plaats volgens de eisen van de gemeente.

Het Gemeentelijk Rioleringsplan voor de Gemeente Molenlanden 2020-2024 is op 30 juni 2020 door de gemeenteraad vastgesteld. Hierin is het bestaande beleid van beide gemeentes samengevoegd tot één. Verder heeft de Ruimtelijke adaptatie voortvloeiend uit het Deltaprogramma een plaats gekregen. De kosten van het riool zijn, volgens het hiervoor vastgestelde beleid, via een kostendekkend tarief doorberekend. In de paragraaf Lokale Heffingen wordt dit verder toegelicht.

Door de drogere zomers van de afgelopen jaren is merkbaar dat er meer zetting van de ondergrond is. Dit heeft gevolgen voor de vrijervalriolering. Meer huisaansluitingen gaan kapot en de hoofdriolering komt ongelijkmatiger te liggen. Deze problemen vragen meer onderhoud en leiden mogelijk tot snellere vervanging dan in het Gemeentelijk Rioleringsplan is gepland.

Er is in 2021 een onderzoek uitgevoerd naar de capaciteit van de mechanische riolering. Uit dit onderzoek blijkt dat veel strengen van de druk- en vacuümriolering aan de maximale capaciteit zitten. In combinatie met de vele aanvragen om te mogen bouwen in de lintbebouwing en dus meer

capaciteit van de mechanische riolering vraagt, levert dit grote problemen op. Er zal een verdiepingsslag gemaakt moeten worden om precies te weten hoe erg de problematiek is en wat de mogelijkheden zijn om dit op te lossen.

Water

Watergangen zijn van groot belang voor de aan- en afvoer van hemelwater. Door het baggeren van watergangen kan voldoende afvoercapaciteit worden gewaarborgd. In 2021 is samen met het beheerplan een nieuw baggerplan vastgesteld voor 12 jaar. In dit plan is de kwaliteit en kwantiteit van de aanwezige bagger inzichtelijk gemaakt. Aan de hand van deze baggerplannen worden de watergangen de komende jaren cyclisch gebaggerd en zijn de financiële consequenties in de begroting verwerkt.

De beschoeiingen en oeverbeschermingen zijn binnen de beheerplannen opgenomen. Conform de waterplannen worden maatregelen uitgevoerd waarbij rekening gehouden wordt met de klimaatontwikkelingen. Er wordt aandacht besteedt aan het behouden en vergroten van open water en het robuuster maken van watergangen en duikers. De beschoeiing en oeverbescherming wordt hierbij betrokken. Meestal worden deze maatregelen gecombineerd met de reconstructies van wegen en riolering.



Gebouwen

Van alle gemeentelijke gebouwen zijn Meerjaren Onderhoudsplannen (MJOP's) gemaakt en digitaal beschikbaar. Hierdoor zijn de onderhoudsbehoefte en de daaraan verbonden kosten voor de langere termijn inzichtelijk gemaakt. De MJOP's worden elke drie jaar geactualiseerd, voor het eerst weer in 2022. Aan de hand van deze MJOP's kan worden bepaald welk bedrag jaarlijks in de onderhoudsvoorziening moet worden gestort om het (groot) onderhoud op langere termijn te kunnen bekostigen.

Voor de kerktorens gelden de MJOP's tevens als basis voor het aanvragen van onderhoudssubsidies bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Deze subsidies zijn in 2019 aangevraagd en toegekend voor de periode 2020-2025.

De coronacrisis heeft in 2020 en 2021 fors beslag gelegd op de inzetbaarheid van het team Vastgoed. Zo is onder andere veel tijd besteed aan het actieteam Noodfonds Corona. Ook de van hogerhand opgelegde coronamaatregelen en een langdurige vacature binnen het team hebben ertoe

geleid dat veel van het geplande groot onderhoud niet uitgevoerd kon worden. Inmiddels is de vacature van regisseur vastgoed weer ingevuld en zal het uitgestelde onderhoud voortvarend worden opgepakt.

Aan panden die geen maatschappelijke functie meer hebben (of die binnen afzienbare tijd verliezen) wordt minimaal onderhoud gedaan. Denk hierbij aan de voormalige bibliotheek in Giessenburg, het steunpunt aan de Burgemeester Viezeestraat 3 in Bleskensgraaf of de gemeentewerven in Nieuw-Lekkerland en Groot-Ammers. Deze locaties worden verkocht of herontwikkeld.

De zwembaden Schoonenburg in Nieuw-Lekkerland en De Dompelaar in Groot-Ammers worden vanaf 1 januari 2023 verzelfstandigd. Dat betekent dat zij niet meer door Sportfondsen of Optisport worden geëxploiteerd, maar door lokale initiatieven. Hiermee worden beheer en exploitatie geharmoniseerd met de zwembaden in de voormalige gemeente Giessenlanden. In de nieuwe situatie zal de gemeente voor 80% bijdragen in de kosten van groot onderhoud en periodiek controleren of dit op de juiste wijze wordt uitgevoerd.

Aan- en verkoop

In 2021 zijn in Nieuw-Lekkerland de laatste woningen aangekocht op basis van de uitkoopregeling voor woningen onder hoogspanningsverbindingen. Dit was een vrijwillige regeling die huiseigenaren de mogelijkheid bood om hun woning tegen marktwaarde te verkopen aan de gemeente. De gemeente ontving hiervoor een subsidie van het Rijk. De voorwaarden die hieraan verbonden zijn is dat de woonbestemming binnen vijf jaar na uitkoop verdwijnt. De aangekochte woningen worden nu nog gedeeltelijk verhuurd op basis van de Leegstandswet.

Binnen de gemeente Molenlanden kwamen in totaal 43 woningen voor deze regeling in aanmerking, waarvan 41 in Nieuw-Lekkerland en twee in Oud-Alblas. In Oud-Alblas is geen gebruik gemaakt van de regeling, in Nieuw-Lekkerland zijn 28 woningen door de gemeente aangekocht. Er is een participatietraject opgestart met de buurt waarin wordt besproken wat de nieuwe bestemming zal zijn. Sloop is daarbij ook een mogelijkheid. In het voorjaar van 2022 worden de eerste drie woningen aan de Lekdijk gesloopt. Voor de Marslaan/Venuslaan lopen de voorbereidingen om dit najaar te starten met de werkzaamheden.

Daarnaast zijn in 2020 drie panden teruggekocht van de Stichting Onderwijshuisvesting Giessenlanden (SOHG), omdat deze stichting wordt opgeheven. In deze panden zijn basisscholen en kinderopvang in de kernen Arkel, Giessenburg en Hoornaar gehuisvest. Na vaststelling van het Vastgoed- en Accommodatiebeleid op 20 april 2021 zijn onderhandelingen gestart om te komen tot een definitieve overeenkomst voor het eigendom en beheer van deze panden. Dit zal in 2022 afgerond worden.

Verduurzaming en beleid

Gemeenten hebben de wettelijke opgave om in 2050 energieneutraal te zijn. Gemeente Molenlanden heeft zichzelf een hoger ambitieniveau opgelegd en wil dit doel eerder behalen. In 2019 en 2020 zijn de energieprestaties van het gemeentelijk vastgoed in beeld gebracht. Daarbij zijn ook de te nemen maatregelen benoemd en de globale kosten daarvan bepaald.

In 2021 is een reserve duurzaamheid gebouwen gevormd van € 3,5 miljoen. Bij de overname van de drie panden van de SOHG werd 0,4 miljoen bijgedragen die aan deze reserve is toegevoegd, zodat nu € 3,9 miljoen beschikbaar is voor het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed. Het is de bedoeling de komende jaren de duurzaamheidsprestaties te verbeteren. Daarbij ligt de prioriteit bij het vastgoed waar de grootste energiewinst is te halen, zoals de zwembaden en binnensportaccommodaties. Op dit moment wordt bij het uitvoeren van groot onderhoud al rekening gehouden met de duurzaamheidsambities. Zo is onlangs de gasgestookte warmwatervoorziening van sportzaal De Spil in Bleskensgraaf vervangen door een boiler die werkt op een warmtepomp.

Uitvoeringsplan Buitenruimte

Tabel 1 Situatie 2021			Niet gestart*	Gestart*	Gereed*
Uitvoeringsplan Wegen en Riolering 2020					
MO	Molenaarsgraaf J. van Arkelstraat e.o 2020	Wegen reconstructie		x	
GA	Groot-Ammers Molenlaan 2020	Riolering en wegen reconstructie		x	
BL	Bleskensgraaf Manmakerweg 2020	Riolering en wegen reconstructie		x	
SK	Streefkerk De Hoogt, Bongerd west 2020	Riolering en wegen reconstructie			x
NP	Nieuwpoort Woonleefhart aanpassen 2020	Riolering en wegen reconstructie		x	
WA	Waal 2020	Wegen reconstructie		x	
BR	Brandwijk Anemoon 2020	Wegen reconstructie		x	
Uitvoeringsplan Wegen en Riolering 2021				x	
GI	Giessenburg Dorpsstraat 2021	Wegen reconstructie		x	
SC	Schelluinen fase 1 2021	Riool en wegen reconstructie		x	
HN	Hoornaar Midden 2021(Hoge- en Lage Giessen, Groeneweg)	Wegen reconstructie		x	
MO	Molenaarsgraaf Ocker Repelaerstraat 2021	Wegen reconstructie		x	
BR	Brandwijk Klimroos 2021	Wegen reconstructie		x	
GO	Goudriaan Van Assendelftstraat Wetering 2021	Wegen reconstructie		x	

Niet gestart: Er is niet gestart met de voorbereiding in 2021
 Gestart: Er is gestart met voorbereiding of uitvoering in 2021 of eerder
 Gereed: Werkzaamheden zijn afgerond in 2021

In onderstaand overzicht zijn de kosten en reservering voor groot onderhoud in 2021 van de diverse kapitaalgoederen weergegeven.

Lasten voor onderhoud kapitaalgoederen	Onderhoud 2021		Reservering 2021	
	Raming	Realisatie	Raming	Realisatie
Wegen	2.724.094	2.594.967	4.022.047	4.022.047
Civiele kunstwerken	171.243	179.233	0	0
Straatmeubilair	89.235	77.298	0	0
Openbare verlichting	1.092.155	1.053.779	40.000	40.000
Verkeersvoorzieningen	367.186	297.982	0	0
Openbaar Groen	938.478	1.002.261	0	0
Openbare speelplaatsen	130.959	138.325	0	0
Watergangen	239.838	217.819	170.500	170.500
Rioleringen	1.090.276	1.258.883	0	0
Begraafplaatsen	153.489	151.377	0	0
Gebouwenbeheer:	1.099.140	615.530	633.895	633.895
Totaal	8.096.093	7.587.454	4.866.442	4.866.442
* Exclusief personeelskosten en kapitaallasten				

Paragraaf Financiering

In deze paragraaf komt het gemeentelijke financieringsbeleid aan de orde ook op basis van de wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO). De focus van het financieringsbeleid is gericht op het beperken van financieringsrisico's en het beheersen van de gemeentelijke schuldpositie.

Financieringsbeleid

De gemeente streeft ernaar benodigde leningen tegen een zo'n laag mogelijke tarief aan te trekken en tegelijkertijd de renterisico's zoveel mogelijk te beheersen. Daarvoor wordt bij het afsluiten van leningen rekening gehouden met de liquiditeitsbehoefte en de rente risiconorm. In 2021 is de rente gedurende het hele jaar laag geweest, zowel de rente voor korte- als lange geldleningen.

Vanwege de eerdere verkoop van de aandelen Eneco heeft Molenlanden in 2021 een ruime liquiditeitspositie gehad en heeft het geen nieuwe leningen hoeven aan te trekken.

Rentekosten en -opbrengsten

In 2021 heeft gemeente Molenlanden geen nieuwe langlopende geldlening afgesloten en is de leningenportefeuille niet herzien, omdat dit in 2020 volledig is gedaan.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de ontwikkeling van de financieringspositie in het afgelopen jaar.

Mutaties vaste schuld in 2021		Molenlanden	
Bedragen x € 1.000	Bedrag	Gemiddelde rente	Invloed op rente
Stand per 01/01/2021	35.079	0,48%	
Nieuwe geldleningen	-	0,00%	-
Reguliere aflossingen	1.555	0,48%	0,00%
Vervroegde aflossingen	-	-	-
Rente-aanpassing	-	0%	-
Omzetting vast naar vlottend	-	0%	-
Omzetting vlottend naar vast	-	0%	-
Stand per 31/12/2021	33.524	0,48%	-

De volgende tabel laat het behaalde renteresultaat in 2021 zien:

Renteresultaat 2021	
	Molenlanden
Alle bedragen x € 1.000	Realisatie
Rente kortlopende leningen	-
Rente langlopende leningen	162
Rente rekening-courant	1
Totaal rentelasten	163
Ontvangen rente	759
Renteresultaat 2021	596

De rentebaten waren in 2021 € 596K hoger dan de rentelasten. De baten en lasten worden verwerkt op het taakveld Treasury.

Kasgeldlimiet

Ter beperking van de renterisico wordt door de Wet FIDO een norm opgelegd voor de korte schuld, de zogenaamde kasgeldlimiet. De kasgeldlimiet is het bedrag dat de korte schuld (korter dan 1 jaar) mag bedragen. Deze limiet wordt berekend naar een vast percentage van het begrotingstotaal per januari van het dienstjaar. De kasgeldlimiet voor de gemeente Molenlanden bedroeg in het jaar 202, 8,5% van het totaal van de begroting van € 117.810.000.

Kasgeldlimiet over 2021	
	Molenlanden
A - Begrotingstotaal	117.810
B - Vastgesteld percentage	8,50%
C - Kasgeldlimiet (A x B / 100)	10.014

Bedragen x € 1.000

In onderstaande tabel is per kwartaal beoordeeld of de toegestane kasgeldlimiet wordt overschreden:

Bedragen x € 1.000				
	Molenlanden			
	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.
Vlottende schuld:				
Opgenomen geld < 1 jaar	-	-	-	-
Schuld in rekening-courant	-	-	-	-
Gestorte gelden derden < 1 jaar	-	-	-	-
Ov. Geldleningen (geen vaste schulden)	-	-	-	-
Totaal vlottende schuld	-	-	-	-
Vlottende middelen:				
Uitgeleende gelden < 1 jaar	-	-	-	-
Contante gelden in kas	-	-	-	-
Tegoeden in rekening-courant	669	307	150	156
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	17.330	19.815	23.014	19.364
Totaal vlottende middelen	17.999	20.122	23.164	19.520
Toets kasgeldlimiet:				
Totaal netto vlottende schuld	-17.999	-20.122	-23.164	-19.520
Toegestane kasgeldlimiet	10.014	10.014	10.014	10.014
Ruimte (+) of overschrijding (-)	28.013	30.136	33.178	29.534

Uit de tabel blijkt dat de kasgeldlimiet in 2021 ruimschoots binnen de gestelde limieten is gebleven.

Renterisiconorm

De renterisiconorm schrijft voor hoeveel maximaal geleend mag worden voor een periode langer dan één jaar en tegelijkertijd dat de maximale aflossing voor een gemeente niet meer mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Hierdoor worden de financiële gevolgen van een rentestijging beperkt.

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van deze renterisiconorm in 2021 weergegeven:

Renterisiconorm en renterisico's in 2021		Molenlanden
Alle bedragen x € 1.000	Budget	Realisatie
Renterisico		
Renteherziening op vaste schulden o/g	-	-
Jaarlijkse verplichte aflossingen	1.555	1.555
Renterisico	1.555	1.555
Renterisiconorm		
Begrotingstotaal	111.574	117.810
Wettelijk vastgesteld percentage	20%	20%
Renterisiconorm	22.315	23.562
Toets renterisiconorm:		
Renterisiconorm	22.315	23.562
Renterisico	1.555	1.555
Ruimte (+) of overschrijding (-)	20.760	22.007

Paragraaf Bedrijfsvoering

Algemeen

De visie op bedrijfsvoering is vastgesteld. Wij zijn een inlevende gemeente die toegankelijk is, voelt wanneer zij juist ruimte laat of juist actief zichtbaar bijdraagt. Wij hanteren geen regels die onnodig belemmeren, maar investeren in innovatie en samenwerking met gemeenschapszin en zelfredzaamheid als kwaliteiten. Wij vertrouwen daarbij in de eigen kracht en verantwoordelijkheid. Hierbij ligt de focus bij de bedrijfsvoering op dienstverlening, rechtmatigheid en control.

In 2021 hebben we verder uitvoering gegeven aan de professionalisering van de bedrijfsvoering. Ondanks de coronabeperkende maatregelen konden bijna alle primaire processen doorgaan. Er is flexibel ingespeeld op deze situatie zowel bij interne processen als bij de dienstverlening.

Organisatieontwikkeling

De gemeentelijke organisatie heeft in 2021 een aantal stappen gezet in de doorontwikkeling naar een wendbare en professionele organisatie. Van het projectmatig werken is het organisatorische deel afgerond, wat nog resteert is het op orde brengen de projectenadministratie. Dit zal in 2022 zijn beslag krijgen.

Er is een nieuwe opzet voor de personeelsbegroting gemaakt, waarbij bepaalde onderdelen van de organisatie qua formatie zijn versterkt. Deze begroting is met ingang van 2022 ook gebaseerd op een formatie-onderzoek dat als benchmark is uitgevoerd.

Naast de versterking van diverse teams is de directie uitgebreid tot 3 directieleden. Daarmee is de directie beter in staat te sturen en er voor de teams te zijn. De ondersteuningsstructuur van spelverdelers en teamcoaches blijft in stand.

Kerncijfers 2021

De vastgestelde formatie omvat eind 2021 242,4 fte (ultimo 2020 was de bezetting 233,9 fte).

Inhuur

Op 1 januari 2021: 39 medewerkers

Op 1 januari 2022 : 49 medewerkers

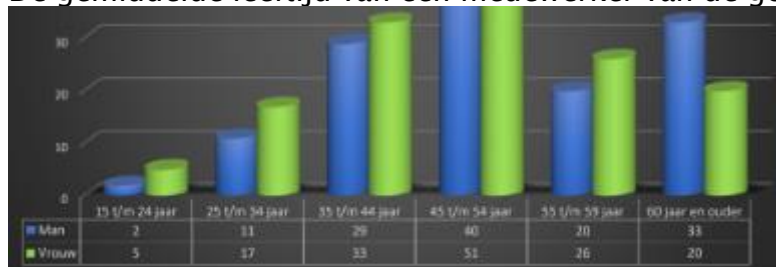
De inhuur is toegenomen door verschillende omstandigheden zoals hoogconjunctuur waardoor vooral de vakteams Omgeving en Bouw en Woning Toezicht veel meer werk hebben dan gedacht. Daarnaast hebben we te maken met lastige markt, een aantal langdurige ziektegevallen en personeelsverloop.

In dienst / uit dienst

In 2021 hebben 19 medewerkers de organisatie verlaten.
Er zijn in 2021 26 nieuwe medewerkers in dienst gekomen.

Samenstelling en leeftijdsopbouw

Bij de gemeente Molenlanden zijn op 31 december 2021 287 medewerkers in dienst, waarvan 135 mannen en 152 vrouwen.
De gemiddelde leeftijd van een medewerker van de gemeente Molenlanden is 48,6 jaar.



Ziekteverzuim

Het gemiddelde ziekteverzuimpercentage over 2021 is 5,3%. Dit is een stijging van 0,1% ten opzichte van 2020. Ruim 74% van het verzuimpercentage bestaat uit medewerkers die langer dan 42 dagen ziek zijn. Conform de wet verbetering poortwachter is voor deze medewerkers een plan van aanpak voor re-integratie opgesteld.

Ontwikkelingen

De visie op bedrijfsvoering 2021-2025 is met de organisatie opgesteld en in de teamprofielen vertaald. Ook is gestart met procesoptimalisatie, over alle bedrijfsvoeringstaken heen zoals een nieuwe budgetbeheerregeling. Er is een nieuwe systematiek voor de personeelsbegroting ontwikkeld en gewerkt aan de verbetering van de administratieve organisatie en de interne controle. Vakteams zijn naast hun interne processen gestart met het in beeld brengen van hun gezamenlijke ketens. Samen met de ondernemingsraad is een plan opgesteld om de doorontwikkeling van de organisatie naar 2025 concreet vorm te geven. In al deze ontwikkelingen is de dienstverlening aan de inwoners centraal gesteld.

Interne beheersing

In 2020 is de keus gemaakt om voor de interne controle uit te gaan van de 'three lines of defence'. Dat betekent dat de interne controle op drie niveaus wordt belegd, de eerstelijns controle door de vakteams zelf. Daartoe is in 2020 gestart met het beschrijven van vier werkprocessen, die in begin 2021 afgerond. Door herprioritering door corona is eind 2021 een nieuw plan opgesteld voor de volgende negen processen. Gestart is met het proces subsidies in aansluiting op de nieuwe subsidieverordening. De verwachting is dat de resterende processen eind 2022 zijn beschreven.

Vorbereiding invoering rechtmatigheidsverantwoording door het college

De invoering is landelijk uitgesteld tot het dienstjaar 2022. In 2021 is een plan van aanpak opgesteld om deze wijziging voor te bereiden. De hiervoor genoemde invoering van het three lines of defence model past in deze ontwikkeling. Eind 2021 is gestart met de selectie van een tool die de uitvoering van de interne controles ondersteunt en monitort. De aanschaf heeft in het tweede kwartaal van 2022 plaatsgevonden.

Verbetering management-en sturingsinformatie

We zijn gestart met het project om sturingsinformatie digitaal te ontsluiten voor directie en de medewerkers. De sturingsinformatie, die elke twee maanden wordt gerapporteerd, wordt nu nog uit verschillende systemen gehaald. Dit is erg bewerkelijk. Na de doorontwikkeling van de digitale informatievoorziening beschikt iedereen op elk moment van de dag over de meest recente informatie.

Zoals in de Zomernota 2021 aangegeven hebben we in 2021 een Proof of Concept uitgevoerd en zijn de resultaten meegenomen in het pilotproject digitaal informatieplatform 2022. Hiervoor is in de begroting 2022 budget opgenomen. Ter voorbereiding op de technische realisatie van dit platform is in 2021 het technisch ontwerp opgesteld.

Uitvoeringsprogramma dienstverlening

In 2021 is het digitale productenaanbod bij Burgerzaken uitgebreid (bv het verwerken van verhuizingen, geboorte-aangiftes, huwelijken en uittreksels). De verbeterslag bij de huidige webformulieren, toevoegen van authenticatie en betaalmogelijkheid, loopt achter op schema door de technische complexiteit en grote drukte bij leveranciers. De realisatie van de vernieuwde webformulieren staat nu gepland voor eind mei 2022. Begin 2021 is er een nieuw onderzoek gedaan naar onze bereikbaarheid. Belangrijkste conclusies: We bellen sneller terug bij een terugbelverzoek. Wel is de directe bereikbaarheid van medewerkers iets achteruit gegaan ten opzichte van het vorige onderzoek. Inmiddels zijn diverse vooral praktische acties ondernomen om bereikbaarheid bij medewerkers onder de aandacht te brengen (Raadsinformatiebrief 28-10-21).

Doorontwikkeling Informatisering en automatisering

In de Zomernota 2021 is aangegeven dat er een verschuiving heeft plaatsgevonden in prioriteiten. ICT-projecten waaraan in 2021 is gewerkt zijn o.a. de aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), Toepasbare Regels (TPR's) in het kader van invoering Omgevingswet, aanvraagformulieren, transitie BIG naar BIO/opstellen jaarplan informatiebeveiliging, voorbereiding digitaal informatieplatform. De meeste van deze projecten staan ook in 2022 op de kalender. Daarnaast is een aantal kleinere projecten afgerond, zoals een back-up voorziening voor Teams/Sharepoint, migratie Skype, implementatie LIOR, pilot e-participatie en de vaststelling van de herijkte I&ICT strategie en het ICT governance model Molenlanden.

Privacy

Ook in 2021 heeft de organisatie invulling gegeven aan het doel van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG): het op zorgvuldige wijze omgaan met de privacygegevens van inwoners en medewerkers.

De Functionaris Gegevensbescherming (FG) heeft hiervan verslag gedaan in zijn jaarverslag over 2021. De belangrijkste verrichtingen zijn:

- Toerusting van de proceseigenaren;
- Het vergroten van het bewustzijn in de organisatie voor de privacyaspecten bijvoorbeeld via: Teambijeenkomsten. Uit de gestelde vragen valt op te maken dat ten opzichte de voorgaande jaren de basiskennis aanwezig is en het bewustzijn voor het belang van de privacyaspecten voor het dagelijks werk toeneemt. Het aanbod van e-learningmodules op het gebied van privacy en informatiebeveiliging; hiervan hebben tot nu toe circa 97 medewerkers gebruik gemaakt.
- Het uitvoeren van enkele risicoanalyses op privacygevoelige processen en monitoring van de opvolging van de uitkomsten;
- Aandacht voor het melden en omgaan met phishingmail. In 2021 zijn 19 meldingen gedaan.
- Het slagvaardig reageren op datalekken. In 2021 hebben zich vijf datalekken voorgedaan waarvan één extern en vier intern. In 2020 waren dit er 22.

De mate waarin Molenlanden voldoet aan de AVG is door de FG getoetst aan de kwaliteitscriteria voor gemeentelijke processen van de Informatie Beveiligingsdienst (IBD). Uit deze beoordeling blijkt dat in 2021 het niveau waarop door de organisatie wordt voldaan aan de aspecten van de AVG verder is toegenomen. Eind 2021 heeft de IBD het borgingsdocument geactualiseerd waaruit nieuwe verbeterpunten naar voren komen die in 2022 worden opgepakt. Een belangrijk punt is de borging van de AVG in de werkprocessen.

Onderzoek uitbesteden technisch beheer berichtenverkeer en telefonie

In het project Teams calling is het technisch beheer meegenomen en ondervangen door een nieuw contract af te sluiten met de huidige leverancier van Teams calling. Voor wat betreft het berichtenverkeer is voorlopig alleen ondersteuning van technisch beheer voor het koppelingsplatform afgesloten. Vanuit het project applicatielandschap met daarbij het onderzoek naar het operationeel beheer binnen het i-Domein wordt onderzocht hoe om te gaan met het functioneel beheer op het koppelingsplatform. Tot de uitkomst van dit onderzoek zijn afspraken gemaakt met de leverancier van het koppelingsplatform voor storingen en wijzigingen.

Doorontwikkeling P&C/ontwikkeling indicatoren

In 2021 is in samenspraak met de auditcommissie gewerkt aan de verbetering van de in de programma's opgenomen kwalitatieve indicatoren over de maatschappelijke opgaven (eerste W-vragen). De reden was dat de genoemde indicatoren nog niet overall voldoende helderheid gaven over de te bereiken maatschappelijke doelen. De onderbouwing van de in de programma's opgenomen belevingsindicatoren is eind 2021 gestart en loopt door in 2022.

Duurzame en maatschappelijk verantwoorde bedrijfsvoering.

De gemeente Molenlanden vervult een voorbeeldfunctie op het gebied van duurzaamheid. We willen daarom een duurzame en maatschappelijk verantwoorde bedrijfsvoering realiseren via onze inkoop en aanbestedingen, in onze werkomgeving en in het gemeentelijk vastgoed.

Dit betekent onder andere dat in 2030:

- ons vastgoed energieneutraal moet zijn;
- ons wagenpark emissieloos is en niet meer op fossiele brandstoffen rijdt;
- ons energiecontract 100% duurzaam blijft.

Toekomstige huisvesting

Voor de huisvesting van het personeel en bestuur staat centraal dat we één integrale werklocatie voor zowel binnen- als buitendienst willen realiseren in Bleskensgraaf (naast de voorlopig nog vijf servicepunten en de buitendienstlocatie in Noordeloos).

In 2021 is het technisch ontwerp voor de nieuwbouw werklocatie en verbouwing van de Spil gerealiseerd. De verbouwing van De Spil is inmiddels aanbesteed en binnen budget gegund aan een lokale aannemer. De verbouwing is gestart in mei 2022. De aanbesteding voor de nieuwbouw loopt en is in mei afgerond. De bouw kan dan starten in de loop van het jaar.

Doelmatigheidsonderzoeken 2021

Volgens de verordening Onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid heeft het college in 2021 één onderzoek uitgevoerd en één onderzoek opgestart naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van de organisatie. Volgens artikel 4 van deze verordening rapporteren we hierover in deze paragraaf. Het betreft de onderstaande onderzoeken:

A. Benchmark onderzoek uitgevoerd door Berenschot

De onderzoeksvraag was: Hoe verhouden de kosten en formatie per taak (primaire proces en overhead) van uw organisatie zich tot die van andere, vergelijkbare gemeenten?

De apparaatskosten stonden daarbij centraal. De uitkomst was o.a. dat de totale apparaatskosten per inwoner ca. 8% hoger waren dan het gemiddelde. De uitkomsten zijn geanalyseerd door de vakteams en op onderdelen gebruikt bij de voorbereiding van de begroting 2022.

B. Voortzetting ZBB onderzoek.

In 2020 is bij het uitvoeren van de gemeente brede bezuinigingen zero-based budgetting (ZBB) als onderzoeksmethodiek uitgevoerd op vier onderzoeksterreinen. Dit betrof beheer buitenruimte, servicepunten/burgerzaken, jeugdhulp en Wet maatschappelijke opvang (Wmo).

Bij de behandeling van de kadernota 2020 heeft het college de raad toegezegd om in deze raadsperiode de gehele begroting van de gemeente Molenlanden te beoordelen op efficiency. In verband met herprioritering en het vervallen van de bezuinigingsnoodzaak heeft de opvolging van het onderzoek een lage prioriteit gekregen. Eind 2021 is dit weer opgepakt. De uitkomsten zullen in de loop van 2022 beschikbaar komen en indien mogelijk betrokken worden bij het opstellen van de begroting 2022.

C. In dit kader wordt ook genoemd die hiervoor vermelde verbetering van de in de programma's opgenomen kwalitatieve indicatoren over de maatschappelijke opgaven (1·W-vragen) in samenspraak met de auditcommissie. Deze zijn opgenomen in de kadernota respectievelijk de begroting 2022. Hierdoor wordt het, met het oog op de doeltreffendheid, beter mogelijk om de mate waarin de gewenste prestaties en beoogde maatschappelijke effecten zijn behaald te beoordelen.

Financiën en bedrijfsvoering

Tot de kosten van bedrijfsvoering rekenen we de kosten van het ambtelijk apparaat samen met de overhead. De totale kosten voor de bedrijfsvoering in 2021 bedragen € 27.774k. In het overzicht hierna wordt dit verder toegelicht.

Bedragen X € 1.000	Begroting 2021	Begroting na wijz 2021	Rekening 2021	Saldo 2021	
Salarissen en ingeleend personeel bedrijfsvoering:					
Salarissen en sociale lasten directe taakvelden	10.700	11.030	10.908	122	V
Ingeleend personeel directe taakvelden	711	2.624	2.694	-70	N
A. Directe personeelskosten directe taakvelden	11.411	13.654	13.602	52	V
Salarissen en sociale lasten overhead	7.120	6.669	6.849	-180	N
Ingeleend personeel overhead	578	1.662	1.281	381	V
Overige directe personeelskosten overhead	331	331	244	87	V
B. Directe personeelskosten overhead	8.029	8.662	8.374	288	V
Totaal directe personeelskosten taakvelden en overhead	19.440	22.316	21.976	340	V
Automatisering en ict :					
Automatisering ICT directe taakvelden	398	392	321	71	V
Automatisering ICT overhead	1.971	2.038	2.032	6	V
Totaal automatisering en ict taakvelden en overhead	2.369	2.430	2.353	77	V
Overige kosten bedrijfsvoering op taakvelden en overhead					
Indirecte personeelskosten	993	923	816	107	V
Huisvestingskosten	382	693	690	3	V
Aanpassing (en groot onderh.) gem.huis en werven	300	300	41	259	V
Storting in voorziening			276	-276	N
Facilitaire kosten	352	320	307	13	V
Informatiebeheer	130	143	100	43	V
Materieel en vervoer	187	210	206	4	V
Doorontwikkeling bedrijfsv. (vh basis op orde)	500	542	445	97	V
Overige kosten bedrijfsvoering	268	376	367	9	V
Afschrijving en rente	1.177	977	987	-10	N
Toerekening overh. aan investeringen	-728	-608	-491	-117	N
Bijdragen	-157	-127	-299	172	V
Totaal overige bedrijfsvoeringskosten taakvelden en ovh.	3.404	3.749	3.445	304	V
Totaal bedrijfsvoering	25.213	28.495	27.774	721	V

Toelichting

Algemeen

De kosten voor bedrijfsvoering zijn € 721k lager dan begroot. Dit betreft een onderschrijding op personeelskosten van €340k, automatisering € 77k en overige kosten bedrijfsvoering € 304k. Deze onderdelen worden hierna toegelicht. Van deze onderschrijdingen is circa € 200k het gevolg van budgetten waarvan de prestaties in 2022 worden geleverd. De uitkomsten worden betrokken bij zomernota en voorbereidingen voor de begroting 2023 waarbij wordt nagegaan in hoeverre hier sprake is van een structureel of incidenteel effect.

Salarissen en ingeleend personeel exploitatie

De salarissen en uitgaven aan ingeleend personeel komen in 2021 uit op € 21.976k. (exclusief bestuur/griffie). In totaal is op de directe personeelskosten circa € 340k minder uitgegeven dan begroot. Hierbij wordt nog opgemerkt dat de directe personeelskosten en inhuur ad. € 531k die aan investeringen/projecten/grexen zijn toegerekend hier buiten beschouwing zijn gelaten. Deze worden gedekt vanuit investeringsbudgetten en grexen. De omvang van ingeleend personeel in 2022 is omvangrijk. Dit hangt vooral samen met de invoering van de omgevingswet en het werkzaamheden bij de afhandeling van het aantal omgevingsvergunningen. In 2022 zal de 'personele control' verder worden verbeterd door de budgetten en realisaties beter op elkaar af te stemmen.

Automatisering en ict

Naast de automatiseringskosten die verantwoord worden als overhead, worden ook uitgaven direct ten laste van de directe taakvelden verantwoord. Het betreft hier voornamelijk ict-kosten Burgerzaken en invoering Omgevingswet. De onderschrijding zit met name bij het budget invoering omgevingswet van € 60k.

Overige kosten overhead

Bij de indirecte personeelskosten zijn de uitgaven €107k lager. Dit is het gevolg van lagere uitgaven voor dienstreizen, sociale activiteiten en minder uitgaven voor de ondernemingsraad. De coronabeperkende maatregelen zijn van invloed geweest op de lagere bestedingen. Kosten van huisvesting, storting in de voorziening en niet uitgevoerd groot onderhoud gemeentehuis en gemeentewerven moeten in samenhang worden gezien. Het bedrag voor eventuele aanpassingen wat nog niet besteed is toegevoegd aan de voorziening. Bij de toerekening van overhead aan de investeringen is bij de begroting uitgegaan van meer uren dan aan investeringsprojecten zou worden besteed. In werkelijkheid zijn er minder uren besteed dan voorzien wat leidt tot een nadeel op doorbelaste overhead. De hogere inkomsten in 2021 zijn incidenteel.

Doorontwikkeling bedrijfsvoering

Aan projecten doorontwikkeling bedrijfsvoering is in 2021 € 445k uitgegeven en bij de eindejaarnota € 321k overgeheveld naar 2022. Als gevolg van vertragingen en gebrek aan capaciteit was er per ultimo december nog een budget beschikbaar van € 97k. Voor een bedrag van €90k zijn hiervoor verplichtingen aangegaan waarvan de leveringen in 2022 zullen plaatsvinden.

Raad en Griffie

Vanwege artikel 23 van de financiële verordening wordt in de paragraaf bedrijfsvoering naast inzicht in de relevante bedrijfsvoeringskosten ook de kosten voor de raad, de griffie, de rekenkamer en de accountant vermeld. Deze zijn hieronder weergegeven.

Bedragen X € 1.000	Begroting 2021	Begroting na wijz 2021	Rekening 2021	Saldo 2021 N / V
Raad en commissie	712	694	682	12 V
Griffie ondersteuning en Raad en Rekenkamer	420	424	384	40 V

De totale kosten accountantscontrole in de jaarrekening 2021 zijn € 93k.

Indicatoren

Effecten in de samenleving laten zich niet altijd tot een getal reduceren. Daarom is er voor gekozen om voor bedrijfsvoering een aantal kwalitatieve indicatoren in de begroting op te nemen, naast de BBV-indicatoren. Hieronder is per indicator de stand van zaken weergegeven.

Organisatieontwikkeling

Organisatieontwikkeling; medewerkers ervaren meer invloed op (de manier waarop) zij regisseur zijn over hun prestaties en werkgeluk;

Uitkomst: Er is geen onderzoek gedaan in hoeverre medewerkers meer invloed ervaren op hun prestaties en werkgeluk. De coronaperiode was ook geen goede periode om hiernaar nader onderzoek te doen. Wel is bij belevingsonderzoek in 2019 gebleken dat het vrij kunnen indelen van de werktijd en het locatie-onafhankelijk werken bijdragen aan te werktevredeheid. Verbetering is nodig op het maken van (werk)afspraken, met name tussen teams.

Dienstverlening: Tevredeheid burgers over dienstverlening in ieder geval bij de servicepunten; Deze indicator is opgenomen in programma 6 Dichtbij Molenlanden;

Uitkomst: Er zijn diverse tevredenheidsonderzoeken (geweest). Het tevredenheidsonderzoek bij de servicepunten loopt nog tot eind april. Daarna zullen de uitkomsten worden gebruikt bij het maken van een voorstel over de toekomst van de servicepunten. Bij Meldingen Openbare ruimte loopt er een tevredenheidsonderzoek. Een tevredenheidsonderzoek over de website is afgerond. Uitkomsten daarvan worden gebruikt om de website te verbeteren.

Dienstverlening: Meldingen openbare ruimte; (vermindering klachten, snelheid afdoening) we hebben het voornemen om hiervoor een indicator op te nemen zodra de uitkomsten van het lopende rekenkameronderzoek beschikbaar zijn.

Uitkomst: De uitkomsten van het Rekenkameronderzoek zijn bekend. Een van de aanbevelingen was het meten van ervaringen van inwoners met het meldpunt (zie vorige bullit). De raad heeft besloten dat het college nog voor eind 2022 met besluiten moet komen over de aanbevelingen van het Rekenkamerrapport.

ICT in control

Alle aandachtgebieden die genoemd zijn in de IT-audit van april 2020 zijn eind 2021 op orde;

Uitkomst: van de in totaal 19 punten zijn in 2021 13 punten afgerond, enkele punten worden in 2022 afgerond.

Veiligheid: Tijdige en juiste reactie op beveiligingsincidenten die zich voordoen.

Uitkomst: In 2021 zijn er 5 datalekken geweest (in 2020 nog 19) daarop is adequaat gereageerd.

Financieel in control

Rechtmatigheidsverklaring over 2021 wordt tijdig door het college afgegeven;

Uitkomst: De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is met 1 jaar uitgesteld. De voorbereiding is in 2021 verder ter hand genomen. Zo is een plan van aanpak opgesteld en is het proces om de eerste lijnscontrole binnen de vakteams te beleggen verder vorm gegeven.

Projecten in control: Verbeteringen Projectcontrol zijn in 2021 geïmplementeerd en werkend;

Uitkomst: Een belangrijk deel van de verbetering van de projectbeheersing is gerealiseerd. Dit betreft vooral de organisatorische aspecten, voor het onderdeel projectadministratie moeten in 2022 nog een aantal stappen worden gezet.

Project inrichten en beschrijven van werkprocessen: is voor wat betreft de uitvoering van de interne controlemaatregelen eind 2021 afgerond en werkend.

Uitkomst: Door herprioritering in verband met Corona en het uitstel van de rechtmatigheidsverantwoording door het college is gedeeltelijk hieraan uitvoering gegeven. Verwacht wordt dat de resterende processen in 2022 worden afgerond.

BBV-indicatoren:

Indicator	2019	2020	jaarrekening 2021
Formatie per 1.000 inwoners	5,3	5,6	5,4
Bezetting per 1.000 inwoners	5	5,2	5,2

Apparaatskosten per inwoner	€ 466	€ 415	€ 622
% externe inhuur ten opzichte van de totale loonsom + inhuur externen	4,3	5%	18,6%
% Overhead t.o.v. totale lasten	11,7	12,80%	11%

De bezetting is lager dan de vastgestelde formatie als gevolg van vacatures, daarbij heeft doorgaans inhuur plaatsgevonden. Zoals hiervoor als in aangegeven is de inhuur toegenomen door verschillende omstandigheden zoals hoogconjunctuur waardoor vooral de vakteams Omgeving en Bouw en Woning Toezicht veel meer aanvragen hebben gehad dan gepland. Daarnaast hebben we te maken met lastige markt, een aantal langdurige ziektegevallen en personeelsverloop.

Dit heeft ook gevolgen voor de hoogte van de apparaatskosten per inwoner en het percentage externe inhuur ten opzichte van de totale loonsom. Een deel van de apparaatskosten wordt overigens gecompenseerd door hogere inkomsten leges omgevingsvergunningen (€ 489k). De opbrengsten zijn niet betrokken in deze indicatoren.

Paragraaf: Verbonden partijen

De gemeente Molenlanden heeft een grote verscheidenheid aan taken om uit te voeren. Een deel van de taken wordt uitgevoerd door samen te werken met andere gemeenten. Dat gebeurt onder andere in verbonden partijen. De gemeente blijft beleidsmatige en financiële verantwoordelijkheden houden ten aanzien van deze partijen.

In 2021 is de Nota Verbonden Partijen 2021-2026 vastgesteld

In die Nota zijn doelen gesteld en afspraken gemaakt over hoe de gemeente in die periode wil voortbouwen om de samenwerking met deze partners te versterken. De Nota is een levend document dient om het goede gesprek te voeren als raad en college over samenwerking in en sturing van verbonden partijen. En dit concreet om te zetten in acties.

De vier centrale doelen uit de Nota zijn:

1. De raad is in staat en optimaal gepositioneerd om beleidsmatige en financiële kaders te stellen over de werkzaamheden die bij verbonden partijen zijn belegd.
2. Het college is goed in positie te kunnen sturen op de effectieve en efficiënte uitvoering van taken en beleidsdoelen die bij verbonden partijen zijn belegd.
3. Het college stelt door haar wijze van verantwoording de raad in staat om haar controlerende rol goed uit te voeren.
4. De raad controleert of de taken en beleidsdoelen die bij verbonden partijen zijn belegd effectief en efficiënt uitgevoerd worden.

Concreet hebben we in 2021 het volgende gerealiseerd

In 2021 is, in samenwerking met de verschillende verbonden partijen, een start gemaakt met het realiseren van de concrete acties.

Deze acties zijn in 2021 opgepakt en/of afgerond:

- De Verbonden Partijen-commissie is opgericht en werkzaam.
- In raads- en collegevergaderingen is in de agenda structureel aandacht aangebracht voor het samenwerken met/in verbonden partijen.
- De raad is bij het vaststellen van de begroting geïnformeerd over de stand van zaken van 'pluspakketten' bij verbonden partijen.

- Het proces voor het regulier evalueren van verbonden partijen is uitgewerkt en per raadsinformatiebrief gedeeld.
 - Stukken uit openbare bestuursvergaderingen van verbonden partijen zijn voor de raad laagdrempelig toegankelijk gemaakt.
- Veel andere acties staan voor 2022 en verder op de planning, zoals ook vermeld in de Begroting 2022.

Lijst van verbonden partijen

De gemeente Molenlanden heeft te maken met diverse verbonden partijen. Deze zijn in te delen in de volgende categorieën:

1. gemeenschappelijke regelingen (GR-en);
2. vennootschappen en coöperaties;
3. stichtingen en verenigingen.

Hieronder treft u per categorie een overzicht aan van de verbonden partijen van Molenlanden. Per verbonden partij wordt de informatie gegeven die op grond van het BBV is voorgeschreven, soms met aanvullende informatie.

Gemeenschappelijke regelingen

Maatschappelijke waarde		Begroting 2021	Bijdrage 2021	Financieel resultaat 2021	Aantal partners [1]	Best. invloed	Sturings-profiel	Financieel belang	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
Dienst Gezondheid & Jeugd Regio ZHZ	Het behartigen van de belangen op het gebied van Publieke gezondheid, Onderwijs, Jeugd Preventie Team en Jeugdhulp, uitgevoerd door de Serviceorganisatie ZHZ.	€ 135.951.836	€ 13.784.362	€ 0	10	1 in AB	hoog	10,1%	Begin 2021: € 3.113.976	Begin 2021: € 1.629.848
Dordrecht									Eind 2021: € 2.297.466	Eind 2021: € 1.765.875
Veiligheidsregio ZHZ	Uitvoering van de brandweerzorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening.	€ 44.985.000	€ 3.829.420	-€ 8.492	10	1 in AB	hoog	8,5%	Begin 2021: € 6.311.482	Begin 2021: € 47.676.766
Dordrecht									Eind 2021: € 3.308.885	Eind 2021: € 71.059.487
Avres	Een goede dienstverlening voor de burgers van de aangesloten gemeenten die zijn aangewezen op tijdelijke voorzieningen als een uitkering, bijzondere bijstand. Besloten vennootschap tussen Avres en Kringloopbedrijf	€ 64.405.000	€ 11.127.209	€ 2.822.000	3	1 in DB 2 in AB	hoog	17,3%	Begin 2021: € 15.585.000	Begin 2021: € 922.000
Meerkerk									Eind 2021: € 15.810.000	Eind 2021: € 636.000
Reinigingsdienst Waardlanden	Inzamelen van afval	€ 28.799.917	€ 4.128.413	€ 232.986	4	1 in AB	hoog	14,3%	Begin 2021: € 1.504.215	Begin 2021: € 18.466.649
Gorinchem									Eind 2021: € 1.273.567	Eind 2021: € 16.819.942
Omgevingsdienst ZHZ	Het behartigen van de belangen op het gebied van milieu.	€ 25.241.000	€ 1.647.955	€ 266.789	10	1 in DB 1 in AB	gemiddeld	6,5%	Begin 2021: € 3.509.357	Begin 2021: € 0
Dordrecht									Eind 2021: € 3.055.628	Eind 2021: € 0
Bureau Openbare Verlichting Merwede	Uitvoering en beheer van de openbare verlichting.		€ 152.586	€ 22.987	6	1 in DB 1 in AB	gemiddeld	n.v.t.	Begin 2021: € 14.416	Begin 2021: € 0
Hardinxveld-Giessendam									Eind 2021: € 139.575	Eind 2021: € 0
Gevudo	Het op milieuvriendelijke wijze verwerken van afval bij HVC. Gevudo heeft het karakter van een 'houdstermaatschappij', zij voert zelf geen operationele taken uit.	€ 1.130.000	n.v.t.	€ 0	11	1 in AB	gemiddeld	n.v.t.	Begin 2021: € 30.497	Begin 2021: € 0
Dordrecht									Eind 2021: € 30.487	Eind 2021: € 0

Maatschappelijke waarde		Begroting 2021	Bijdrage 2021	Financieel resultaat 2021	Aantal partners [1]	Best. invloed	Sturings-profiel	Financieel belang	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
Regio AV (Alblasserwaard-Vijfheerenlanden)	Het vergroten van de regionale bestuurskracht in de regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden (AV). De afstemming wordt gezocht op basis van maatschappelijke opgaven op bestuurlijk, sociaal en fysiek niveau. De Regionale Maatschappelijke Agenda is hierbij leidend.	€ 682.998	€ 88.181	niet bekend	3	2 in AB	laag	12,9%	Begin 2020: € 584.423 Eind 2020: € 552.023	Begin 2020: € 0 Eind 2020: € 0
Gorinchem										
Sportpark Souburgh	Het in stand houden en exploiteren van de sportvelden op het sportpark Souburgh, gelegen op de grens van Alblasserdam en Molenlanden.	€ 625.561	€ 97.728	niet bekend	2	2 in AB	laag	15,6%	Begin 2021: niet bekend Eind 2021: niet bekend	Begin 2021: niet bekend Eind 2021: niet bekend
Alblasserdam										
Natuur- en Recreatieschap Lingegebied	Het in stand houden, verbeteren en uitbreiden van de openbare recreatieve-toeristische infrastructuur.		n.v.t.	niet bekend	4	1 in AB	laag	n.v.t.	Begin 2021: niet bekend Eind 2021: niet bekend	Begin 2021: niet bekend Eind 2021: niet bekend
Kerk-Avezaath										

[1] Hierbij gaat het om het aantal deelnemende gemeenten.

Vennootschappen en coöperaties

Maatschappelijke waarde		Begroting 2021	Bijdrage 2021	Financieel resultaat 2021	Aantal partners [1]	Best. invloed	Sturings-profiel	Financieel belang	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
Stedin N.V.	Netbeheer van elektriciteit- en gasnetten in het gebied	niet bekend	n.v.t.	€ 21 milj.	44	Relatief groot[1]	gemiddeld	n.v.t.	Begin 2021: € 2.891 milj. Eind 2021: € 3.270 milj.	Begin 2021: € 35 milj. Eind 2021: € 24 milj.
Rotterdam										
N.V. Oasen	Oasen verzorgt de drinkwatervoorziening en bluswatervoorziening in de gemeente.	niet bekend	n.v.t.	niet bekend	21	1 in AB	laag	n.v.t.	Begin 2020: € 108.494.000 Eind 2020: € 112.187.000	Begin 2020: € 4.762.000 Eind 2020: € 3.987.000
Gouda										
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.	niet bekend	n.v.t.	€ 162 milj.	veel	1 in AV[2]	laag	n.v.t.	Begin 2021: € 428 milj. Eind 2021: € 402 milj.	Begin 2021: € 733 milj. Eind 2021: € 733 milj.
Den Haag										

Maatschappelijke waarde		Begroting 2021	Bijdrage 2021	Financieel resultaat 2021	Aantal partners [1]	Best. invloed	Sturings-profiel	Financieel belang	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
Merwede Lingelijn Beheer BV Gorinchem	Het openbaar vervoer in de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden bevorderen via de spoorlijn Geldermalsen-Dordrecht.	niet bekend	€ 0	-€ 85	7	1 in stuurgroep	laag	n.v.t.	Begin 2021: € 1.604 milj. Eind 2021: € 1.604 milj.	Begin 2021: € 55 milj. Eind 2021: € 64 milj.
ROM-S Commanditaire Vennootschap Schelluinen	De ontwikkeling van het plangebied logistiek centrum Schelluinen-West.	niet bekend	n.v.t.	niet bekend	4		laag	n.v.t.	Begin 2021: niet bekend Eind 2021: niet bekend	Begin 2021: niet bekend Eind 2021: niet bekend
ROM-S Beheer Schelluinen	Deze BV is de beherende vennoot van de ROM-S Commanditaire Vennootschap. Het doel van deze BV is het ontwikkelen van een logistiek centrum Schelluinen-West, het realiseren en exploiteren van een aantal regionale vrachtwagenparkeerplaatsen en het herontwikkelen van vertreklocaties.	niet bekend	n.v.t.	-€ 2.475.000	4		laag	n.v.t.	Begin 2020: € 55.883.000 Eind 2020: € 52.156.000	Begin 2020: € 0 Eind 2020: € 0
Gemeente Molenlanden Deelneming BV Schelluinen	Participatiedeelnemer in de ROM-S Commanditaire Vennootschap.	niet bekend	n.v.t.	niet bekend	4		laag	n.v.t.	Begin 2020: € 667.253 Eind 2020: € 600.874	Begin 2020: € 0 Eind 2020: € 0

[1] Vertegenwoordiging in Algemene vergadering van aandeelhouders en de aandeelhouderscommissie

[2] Aandeelhoudersvergadering

Stichtingen en verenigingen

Maatschappelijke waarde		Begroting 2021	Bijdrage 2021	Financieel resultaat 2021	Aantal partners [1]	Best. invloed	Sturings-profiel	Financieel belang	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
Stichting O2A5 Arkel	Stichting voor Openbaar primair onderwijs	niet bekend	subsidierelatie	niet bekend	6	1 wethouder in gemeensch. orgaan	in gemiddeld	n.v.t.	niet bekend	niet bekend
SIMAV Molenstichting Streefkerk	Inzet voor het behoud van de molens in de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden.	niet bekend	subsidierelatie	niet bekend	6	1 in AB	laag	n.v.t.	niet bekend	niet bekend
Stichting Inkoopbureau Midden Nederland (IBMN) Vianen	Ondersteunen bij generalistische en gespecialiseerde inkooptrajecten, met de focus op aanbesteden.	niet bekend	€ 0	niet bekend	9	1 in AB	laag	n.v.t.	niet bekend	niet bekend
Stichting Dieselgemaal Langerak Langerak	Initiatieven en maatregelen nemen om – met eerbiediging van het historisch karakter – het in stand houden van, het juiste beheer voeren over en het onderhoud te bevorderen van het dieselgemaal in Langerak.	niet bekend	subsidierelatie	niet bekend	1	groot	laag	n.v.t.	niet bekend	niet bekend
Stichting administratiekantoor Dataland Gouda	Dataland verzorgt de toegankelijkheid van gemeentelijk vastgoed, geo- en WOZ-informatie voor publieke en private afnemers in Nederland.	niet bekend	n.v.t.	niet bekend	veel	groot	geen	n.v.t.	niet bekend	niet bekend
Vereniging Nederlandse Riviergemeenten Ede	Platform en ontmoetingsplaats voor bestuurders van riviergemeenten	niet bekend	€ 1.757	niet bekend	67	beperkt	laag	n.v.t.	niet bekend	niet bekend
Vereniging van Nederlandse Gemeenten Den Haag	Verbinden en behartiging belangen alle gemeenten in Nederland en overzeese gebieden.	niet bekend	€65.983,-	niet bekend	veel	beperkt	laag	niet bekend	niet bekend	niet bekend
Vereniging van Zuid-Hollandse Gemeenten Den Haag	De vereniging behartigt de belangen van gemeenten in Zuid-Holland. De VZHG is een platform waarbinnen gemeenten elkaar ontmoeten en kennis delen.	niet bekend	€ 0	niet bekend	52	1 in AB	laag	n.v.t.	niet bekend	niet bekend



Paragraaf: Grondbeleid

Inleiding:

In de verplichte paragraaf grondbeleid komt elk jaar aan bod hoe de gemeente het grondbeleid inzet om bestuurlijke doelen te bereiken (conform Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten).

Visie op het grondbeleid:

In december 2020 is door de gemeenteraad van Molenlanden de Nota Grondbeleid vastgesteld. Deze Nota geldt voor de periode 2021-2025.

In deze Nota staat hoe het college de komende jaren uitvoering wil geven aan de instrumenten voor het Grondbeleid. Eén van de speerpunten hiervan is actieve ondersteuning aan grondeigenaren en andere initiatiefnemers voor uitvoering van ruimtelijke projecten.

De Nota biedt de gemeente daarnaast ook ruimte om bij sommige ontwikkelingen het voortouw te nemen als regisseur of zelfs door middel van een actief grondbeleid (als deze ontwikkelingen anders niet van de grond komen).

De keuze voor een faciliterende rol of een meer actieve houding bekijken we per geval. Kiezen we voor actief Grondbeleid dan zijn hier in de Nota ook “spelregels” voor afgesproken waaronder:

- Voorwaarden voor aankoop gronden.
- Financiële haalbaarheid van de aankopen.
- Maken van een jaarlijkse Nota Grondprijzen en Parameters.
- Uitgangspunten voor de in mei 2021 vastgestelde Nota kostenverhaal.

MeerJarig Investerings Programma Grondexploitaties 2022

Tegelijkertijd met de vaststelling van de Zomernota 2022 wordt ook het MJIP actualisatie grondexploitaties 2022 vastgesteld. Alle ins en outs van deze grondexploitaties vind u dus bij de Zomernota 2022.

Deze actualisatie betreft projecten welke ‘een concrete fysieke ingreep in de buitenruimte tot gevolg hebben door woningbouw of bouw bedrijfsruimten en waar gemeentelijke grond of financiën bij zijn betrokken’. Om de dynamiek van deze projecten voldoende aandacht te geven staan deze projecten apart in een programma.

Overzicht actieve grondexploitaties en strategische gronden:

Voor de 12 actieve grondexploitaties anno 2021 zijn de exploitaties vastgesteld. Gedurende 2022 zullen hier projecten af gaan en zullen nieuwe projecten(na college/raadsbesluit) weer aan worden toegevoegd. Bij de jaarrekening 2022 zal hiervan een actueel beeld worden weergegeven. Ten opzichte van de Paragraaf Grondbeleid bij de jaarrekening 2020 zijn er geen mutaties in dit overzicht.

Het eerste tabel geeft een overzicht van de boekwaarde, resultaat op eindwaarde, grondverkoppen over 2021 en winst- en verliesname over 2021.

In de tweede tabel vindt u **per kern** een overzicht van het totaal aan woningbouwplannen(t/m 2029), woonbehoefte(vanuit de woonvisie) en strategische gronden(die in bezit zijn van de gemeente).

In de derde tabel vindt u een overzicht van de boekwaarden van de strategische gronden.

Tabel 1:

Financieel overzicht MJIP 2022 Grondexploitaties						
Grondexploitaties		Boekwaarde per 31-12-2021	Resultaat op eindwaarde MJIP 2022	Berekende risico's conform risicoanalyse	Gronden verkocht en (begroot) in 2021 in m2	Winstname uit MJIP 2022 en intrekking verliesnamen vanuit MJIP 2021
4.1	Uitbreiding bedrijventerrein 1ste fase	€ 573.367-	€ 89.064	€ 22.500	0(0)	€ 236.584
4.2	Uitbreiding bedrijventerrein 2de fase Bleskensgraaf	€ 665.147	€ 110.411	€ 22.500	0(0)	
4.7	Doetse Vliet III Giessenburg	€ 1.610.725-	€ 267.896	€ 78.500	7.953(7.953)	€ 698.031
4.9	Herontwikkeling sportzaal Neerpolder Giessenburg	€ 130.895	€ 372.895-	€ 25.550	0(0)	
4.11	Groot-Ammers Zuid-oost	€ 443.858-	€ 37.023	€ 38.500	3.444(3.444)	
4.12	Bedrijventerrein Gelkenes Groot-Ammers	€ 60.000	€ 103.384	€ 97.500	0(0)	€ 301.851
4.13	Plan Hofstede locatie OBS Hoogblokland	€ 97.574-	€ 18.768	€ 22.500	675(675)	
4.14	Herontwikkeling CBS Hoogblokland	€ 180.352	€ 169.500	€ 15.750	0(0)	€ 38.886
4.16	Woningbouw Langerak Zuid	€ 3.387.401	€ 392.975	€ 756.800	10.125(7.489)	
4.19	Locatie CBS School met de Bijbel Noordeloos	€ 42.893	€ 104.581-	€ 22.500	0(0)	
4.20	Vertreklocatie dorpshuis Noordeloos	€ 33.703-	€ 103.137-	€ 11.000	1.150(1.150)	
4.21	Herontwikkeling Sportzaal Smidse Berg Noordeloos	€ 95.902	€ 24.873	€ -	0(0)	€ 13.358
	Totaal grondexploitaties	€ 1.803.363	€ 633.281	€ 1.113.600		€ 1.288.710

Tabel 2:

Kernen	totaal plannen 2020- 2029	woningbehoefte	Aanwezige strategische gronden gemeente in m2	Conclusie actief Grondbeleid
Arkel	234	140	26.450	N.v.t.
Bleskensgraaf	114	100	8.000	N.v.t.
Giessenburg	183	130	24.300	N.v.t.
Giessenburg/Giessen-Oudel	11	10	9.100	N.v.t.
Goudriaan	17	25	0	Woonbehoefte net iets groter als realisatie, actief GB overweging.
Groot-Ammers	133	135	53.000	N.v.t.
Hoogblokland	16	25	0	Woonbehoefte net iets groter als realisatie, actief GB overweging.
Hoornaar	53	75	15.000	N.v.t.
Langerak/Nieuwpoort	209	100	91.100	N.v.t.
Molenaarsgraaf/Brandwijk	89	90	0	Woonbehoefte net iets groter als realisatie, actief GB overweging.
Nieuw-Lekkerland/Kinderdijk	341	350	47.471	N.v.t.
Noordeloos	66	65	0	N.v.t.
Ottoland	49	25	0	N.v.t.
Oud-Alblas	125	90	41.000	N.v.t.
Schelluinen	35	25	8.900	N.v.t.
Streefkerk	106	60	26.000	N.v.t.
Wijngaarden	12	15	7.400	N.v.t.
Eindtotaal	1793	1460	357.721	

Tabel 3:

Strategische gronden/Pijplijn projecten		Boekwaarde per 1-1-2022	Aantal m2	Prijs per m2	Opmerkingen:
	Gronden woonwagenkamp Arkel	€ 3.700	950	€ 4	Plan in ontwikkeling. Besluitvorming verwacht in 4de kwartaal 2022.
	Gronden Zuid-west Arkel		17.000		Geen ontwikkeling gepland.
	Gronden Zuid oost Arkel	€ 48.000	8.500	€ 6	Gronden aan de onderweg zijn aangekocht i.v.m. tweede ontsluiting in arkel en zijn pas beschikbaar als huidige bewoner vertrekt.
	Gronden Bleskensgraaf West		8.800		nde ontwikkeling met 2 andere eigenaren. In totaal 3,1 ha. Eind 2022 wordt stedenbouwkundig ontwerp verwacht.
	Gronden voormalige bibliotheek Giessenburg		1.300		Startende ontwikkeling. Plannen om hier een voorziening met zorgfunctie te realiseren.
	Gronden Doetse Vliet 1V GSB	€ 58.000	23.000	€ 3	Gronden gelegen achter huidig project. Hiertussen zitten de gronden van BPD(Bouwfonds).
	Gronden Schoollocatie Giessen Oudekerk	€ 251.000	4.500	€ 56	Plan in ontwikkeling. In 4de kwartaal 2022 wordt stedenbouwkundig opzet met actuele grond- en vastgoed exploitatie verwacht.
	Gronden Giessen Oudekerk Zuid		4.600		Op de gronden vind watercompensatie plaats van ontwikkeling schoollocatie. Rest beschikbaar.
	Gronden Voorstraat-zuid Groot-Ammers	€ 34.000	10.000	€ 3	Bestemming wordt veranderd naar groen.
	Gronden De Boomgaard Groot-Ammers	€ 240.000	34.000	€ 7	Startende ontwikkeling. Hier lopen diverse initiatieven . Eind 2022 wordt een stedenbouwkundig ontwerp verwacht. In jaarrekening 2019 een voorziening genomen voor 1,281 mln.
	Vertreklocaties Scholen Groot-Ammers	€ 540.000	9.000	€ 60	Is een initiatief voor de bouw van een brede school. Vertreklocaties kunnen t.z.t. ingezet worden voor woningbouw ontwikkeling.
	Gronden gemeentehuis Hoornaar	€ 6.000	15.000	€ 0	Plan in ontwikkeling. Besluitvorming verwacht in 4de kwartaal 2022.
	Gronden Langerak Zuid(Restgronden)	€ 591.000	55.000	€ 11	In jaarrekening 2019 een voorziening genomen voor 1,18 mln. Gronden bestaan uit contourgronden en natuurgonden. I.v.m. de woonbehoefte wordt onderzocht in hoeverre de contourgronden ingezet kunnen worden om de woonbehoefte verder in te vullen.
	Gronden Langerak Oost	€ 318.000	35.000	€ 9	Gronden liggen ten noord oosten van Langerak Zuid. Ontwikkeling pas op lange termijn. Boekwaarde op hogte agrarische waarde.
	Gronden Schoolstraat Nieuwpoort	€ 202.000	1.300	€ 155	Is tweede deel van deze kleine gebieds ontwikkeling. Is grotendeels al BWRM gemaakt. Nog ruimte voor minimaal 7 (rij)woningen . Projectleider komt in 3de kw. met stedenbouwkundig ontwerp.
	Gronden Uitkoopregeling hoogspanningskabels NLL	€ -			Vrijkomende gronden komen beschikbaar voor andere bestemming dan Wonen.
	Gronden NLL Oost	€ 504.000	45.755	€ 11	Plan in ontwikkeling. Intentie is om plan op eigen gronden te ontwikkelen zonder eigenaar naastgelegen gronden. Stedenbouwkundig ontwerp verwacht in 4de kw. 2022. Boekwaarde net boven agrarische Gronden zijn lastig te ontwikkelen vanwege de ligging, rechten etc. Pas op lange termijn eventuele ontwikkeling.
	Gronden D'ouwe school NLL		1.716		
	Gronden Oud-Alblas Zuid	€ 183.000	41.000	€ 4	ok drie andere eigenaren op zitten. Projectleider is bezig met ontwikkelstrategie en stedenbouwkundig plan
	Gronden Nolvweg 10 Schelluinen	€ 485.000	5.400	€ 90	Is pand met grond als onderdeel startegische aankoop in verleden. Pas als (oude) eigenaar van het pand vertrekt zal dit in ontwikkeling worden gebracht.
	Gronden OBS de tweespan Schelluinen	€ 8.000	3.500	€ 2	Projectleider is gestart met plan van aanpak. Eind 2022 wordt een stedenbouwkundig verwacht.
	Gronden Kooikerspad Streefkerk		26.000		Is al voor een klein gedeelte ontwikkeld. Na bebouwing centrumontwikkeling zal dit projectgebied worden ontwikkeld.
	Gronden Trapveld Wijngaarden		7.400		Gaat om gronden naast de begraafplaats niet ver van de kern. Op korte termijn geen ontwikkeling.
Totaal strategische gronden/pijplijn projecten		€ 3.471.700	358.721	€ 10	Gemiddeld per m2

Jaarrekening

Balans per 31 december 2021

Balans (bedragen x € 1.000)	31-12-2021		31-12-2020	
ACTIVA				
Vaste Activa				
Immateriële vaste activa		52		3.564
- Bijdrage aan activa in eigendom van derden	52		3.564	
Materiële vaste activa		143.413		129.856
- Investerings met een maatschappelijk nut	36.563		30.953	
- Investerings met een economisch nut	72.684		64.867	
- Verliesvoorziening niet in exploitatie genomen gronden	-2.400		-2.400	
- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	36.567		36.436	
Financiële vaste activa		23.804		28.536
- Deelnemingen	5.964		2.084	
- Gemeenschappelijke regelingen	0		235	
- Lening u/g aan openbare lichamen	3.817		4.410	
- Leningen aan woningbouwcorporaties	739		1.095	
- Leningen aan overige verbonden partijen	2.527		2.636	
- Overige langlopende leningen u/g	546		446	
- Uitzettingen met een looptijd van > één jaar in de vorm van Nederlands schuld papier	4.202		5.509	
- Overige uitzettingen met een looptijd van > één jaar	6.009		12.120	
Totaal vaste activa		167.217		161.954
Vlottende activa				

Voorraden		2.866		8.731
- Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	3.040		8.963	
- Verliesvoorziening	-174		-231	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < dan één jaar		29.367		29.161
- Rekening courant verhouding met niet financiële instellingen				
- Vorderingen op openbare lichamen	7.331		8.329	
- Overige vorderingen	22.045		20.848	
- Voorziening dubieuze debiteuren	-9		-16	
Liquide middelen		163		216
- Kassaldi				
- Bank- en girosaldi	163		216	
Overlopende activa		4.963		10.028
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel				
- Europese overheidslichamen	0		0	
- Het Rijk	0		0	
- Overige Nederlandse overheidslichamen	0		0	
- Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	4.963		10.028	
Totaal vlottende activa		37.359		48.136
Totaal activa		204.628		210.091

PASSIVA	31-12-2021		31-12-2020	
Vaste Passiva				
Eigen vermogen		131.339		137.451
- Algemene reserve	42.272		63.666	
- Bestemmingsreserves	82.308		70.061	
- Nog te bestemmen resultaat	6.759		3.724	
Voorzieningen		23.876		16.044
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	5.516		0	
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	4.141		2.833	
- Voorzieningen voor derden	14.219		13.211	
Vaste schulden met een looptijd > één jaar		34.263		36.174
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	34.138		36.049	
- Overige binnenlandse sectoren	125		125	
Totale vaste passiva		189.478		189.669
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden met een looptijd < één jaar		6.055		6.903
- Bank schulden	158		250	
- Kasgeldleningen	0		0	
- Overige schulden	5.897		6.653	
Overlopende passiva		9.094		13.517
- verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	4.081		3.932	
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren				
- Europese overheidslichamen				
- Het Rijk	3.734		8.564	
- Overige Nederlandse overheidslichamen	1.279		1.021	
Totale vlottende passiva		15.149		20.420
Totale passiva		204.628		210.091
Gewaarborgde geldleningen		86.671		98.378

Overzicht van baten en lasten

Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten (bedragen x € 1.000)	Begroting 2021 voor wijzigingen			Begroting 2021 na wijzigingen			Realisatie 2021			Afwijking t.o.v. begroting		
Programma	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1. Programma Wonen en Leven Molenlanden	25.640	12.602	-13.038	34.395	14.993	-19.402	33.401	18.185	-15.216	-994	3.192	4.186
2. Verkeer, Vervoer in Molenlanden	7.648	271	-7.377	6.738	350	-6.388	6.452	420	-6.032	-286	70	356
3. Samenleven in Molenlanden	40.235	8.096	-32.139	43.134	9.645	-33.489	42.899	10.808	-32.091	-235	1.163	1.398
4. Beter omgaan met ons gebied	9.313	9.446	133	11.010	10.535	-475	11.698	11.354	-344	338	469	131
5. Werken en recreëren in Molenlanden	1.852	819	-1.033	3.454	2.308	-1.146	2.613	2.237	-376	-841	-71	770
6. Dichtbij Molenlanden	3.666	474	-3.192	4.786	1438	-3.348	5.193	1715	-3.478	407	277	-130
Subtotaal programma's	88.354	31.708	-56.646	103.517	39.269	-64.248	102.256	44.719	-57.537	-1.611	5.100	6.711
T05 Treasury	-259	860	1.119	-295	1.032	1.327	-196	1.101	1.298	98	69	-29
T061 OZB woningen	276	5.188	4.912	268	5.258	4.989	242	5.261	5.019	-26	3	29
T062 OZB niet-woningen	272	2.800	2.528	226	2.899	2.673	232	2.908	2.675	6	8	2
T064 Belastingen Overig	93	1.755	1.662	100	1.755	1.655	114	1.756	1.643	14	2	-12
T07 Algemene uitkering en overige uitkering Gemeentefonds	8	58.041	58.033	9	61310	61300	9	61.401	61.393	-1	101	92
T08 Overige baten en lasten	1.064	0	-1.064	5.786	0	-5.786	6.626	94	-6.532	840	94	-745
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	1.454	68.644	67.190	6.095	72.254	66.158	7.027	72.521	65.496	931	277	-663
T04 Overhead	13.494	157	-13.337	14.365	127	-14.238	13.971	307	-13.664	-394	180	574
T09 Vennootschapsbelasting (VpB)	5	0	-5	34	0	-34	406	0	-406	372	0	-372
Subtotaal overhead, overige baten en lasten en vennootschapsbelasting	13.499	157	-13.342	14.399	127	-14.272	14.377	307	-14.070	-22	180	202
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	103.307	100.509	-2.798	124.011	111.649	-12.693	123.660	117.547	-6.111	-702	5.557	6250
Mutaties reserves 1 Wonen & Leven	4.954	5.991	1.037	5.741	11.957	6.216	5.683	11.007	5.324	-58	-950	-892
Mutaties reserves 2 Verkeer, Vervoer	2.585	1860	-725	5.057	3.679	-1.378	5.057	3.622	-1.435	0	-57	-57
Mutaties reserves 3 Samenleven in Molenlanden	10013	11.968	1.955	10.657	12.679	2.022	10.710	12.903	2.193	53	224	171
Mutaties reserves 4 Beter omgaan met ons gebied	960	5.476	4.516	4.802	5.276	474	4.748	5.075	327	-54	-201	-147
Mutaties reserves 5 Werken en recreëren	29	182	153	4.689	4.939	250	4.709	4.934	225	20	-5	-25
Mutaties reserves 6 Dichtbij Molenlanden	0	0	0	36	43	7	36	43	7	0	0	0
Mutaties reserves Algemene dekkingsmiddelen	4.458	25	-4.433	20.884	24.713	3.829	21.203	25.713	4.510	319	1.000	681
Mutaties reserves Overhead	23	1.160	1.137	324	2.021	1.697	391	2.084	1.693	67	63	-4
Mutaties reserves Vennootschapsbelasting	0	5	5	0	34	34	0	30	30	0	-4	-4
Subtotaal mutaties reserves	23.022	26.667	3.645	52.190	65.341	13.151	52.537	65.411	12.874	347	70	-277
Gerealiseerd resultaat	126.329	127.176	847	176.201	176.992	790	176.197	182.958	6.763	-358	5.627	5.973

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft. Alle bedragen zijn in euro's, tenzij anders aangegeven.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten (verkrijgings- of vervaardigingsprijs). Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Met ingang van het jaar 2020 worden gebouwde eigendommen afgeschreven tot een restwaarde. Over het algemeen is die restwaarde bepaald op 20% van de aanschafwaarde; voor sportaccommodaties wordt 10% van de aanschafwaarde aangehouden. Ook met ingang van 2020 zijn de afschrijvingstermijnen zoals die tot en met 2018 zijn vastgesteld door de voormalige gemeenten Giessenlanden en Molenwaard aangepast aan de voor Molenlanden, in de financiële verordening van 2019 vastgestelde afschrijvingstermijnen.

Bij de vaststelling van het Beheerplan Wegen in 2021 is bepaald dat de wegeninvesteringen voortaan in 30 jaar tijd worden afgeschreven. In de financiële verordening van 2019 is nog uitgegaan van 25 jaar.

De lasten en baten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Alle lasten en baten, die betrekking hebben op het boekjaar en ten tijde van het opstellen van de jaarrekening bekend zijn worden in het betreffende verslagjaar verwerkt.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen of schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie voor gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden gewaardeerd op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met afschrijvingen. Afschrijving vindt bij kosten van geldleningen plaats binnen de looptijd van de lening en bij kosten van onderzoek en ontwikkeling in maximaal vijf jaar. Sinds 2016 vallen de “Investeringsbijdragen in activa van derden” onder de immateriële vaste activa. De boekwaarde van de activa van derden zijn in 2017 ten laste van de algemene reserve ineens vervroegd afgeschreven. In dit kader is in 2021 ook de boekwaarde van de sporthal Giessenburg geheel afgeschreven. De betreffende afschrijvingslast is ten laste van de reserve kapitaallasten gebracht.

Materiële vaste activa

Dit zijn investeringen met een meerjarig economisch nut en met een meerjarig maatschappelijk nut.

Investerings met economisch nut

Investerings die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. Deze materiële vaste activa zijn opgenomen tegen de boekwaarde. De boekwaarde is de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de reeds vervallen afschrijvingstermijnen. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Activa met economisch nut en een verkrijgingsprijs van minder dan € 15.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het BBV, worden lineair afgeschreven conform de afschrijvingstermijnen zoals opgenomen in artikel 11 van de “Financiële verordening gemeente Molenlanden” tenzij de raad voor een andere wijze van afschrijving heeft gekozen.

Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut

Overeenkomstig de “Financiële verordening gemeente Molenlanden” worden investeringen in aanleg en onderhoud van: (inrichting) wegen, waterwegen, openbaar groen en groenvoorzieningen, begraafplaatsen, speelvoorzieningen, sportparken, bruggen en duikers, gebouwen en overige voorzieningen aangaande de openbare ruimte onder aftrek van bijdragen van derden en bestemmingsreserves ten laste van de exploitatie gebracht. Hiervan kan bij raadsbesluit worden afgeweken. In geval van activering bij raadsbesluit wordt het actief afgeschreven over de verwachte levensduur van het actief of een kortere, door de raad aan te geven tijdsduur.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen (participaties in aandelenkapitaal), leningen u/g en overige uitzettingen met een looptijd langer dan een jaar zijn opgenomen tegen verkrijgingsprijs, nominale waarde of een duurzaam lagere waarde. Er wordt niet op afgeschreven. Bij noodzakelijke afwaardering van financiële activa wordt het verschil in één keer als een last genomen in de rekening van lasten en baten.

Eind 2008 heeft de voormalige gemeente Giessenlanden het woningbedrijf verkocht. Als gevolg hiervan zijn er veel liquide middelen aanwezig. Deze zijn belegd in obligaties. De obligaties zijn gewaardeerd tegen nominale waarde of lagere marktwaarde. Deze verkrijgingsprijs wijkt af van de nominale waarde. Het verschil hiertussen, de zogenaamde 'agio', wordt afgeschreven gedurende de looptijd van de betreffende obligatie. In 2015 en 2016 zijn obligaties verkocht en vervolgens zijn deze gelden aan gemeenten en gemeenschappelijke regelingen uitgeleend.

Afschrijvingstermijnen

Voor de afschrijvingstermijnen wordt verwezen naar de financiële verordening gemeente Molenlanden.

VLOTTENDE ACTIVA

Voorraden

De onderhanden werken zijn opgenomen tegen de verkrijgingsprijs vermeerderd met de vervaardigingskosten (zoals kosten van bouw- en woonrijpmaken) en verminderd met de opbrengsten wegens gerealiseerde verkopen en eventueel ontvangen (rijks)subsidies. Als de boekwaarde de marktwaarde overstijgt vindt afwaardering plaats. De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen inkooprijzen.

Winstneming vindt plaats op het moment dat de exploitatie van een complex wordt beëindigd of wanneer tussentijds met redelijke zekerheid vast te stellen is, dat er winst gerealiseerd wordt. Voor het bepalen van de hoogte van tussentijdse winstneming wordt de Percentage of Completion (POC) methode gehanteerd. Deze methode wordt voorgeschreven door het BBV. Dit houdt in dat voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst kan worden genomen.

Uitzettingen met een looptijd < dan één jaar

Deze uitzettingen, zijnde vorderingen, worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Eventuele oninbare vorderingen worden op de vorderingen in mindering gebracht.

Liquide middelen en overlopende activa

Deze worden tegen nominale waarde opgenomen.

VASTE PASSIVA

Reserves en voorzieningen

De indeling van de reserves en voorzieningen is gebaseerd op de op 26 januari 2021 door de gemeenteraad vastgestelde Nota Reserves & Voorzieningen 2021. De hieruit voortvloeiende herschikking van reserves en voorzieningen is verwerkt in 2021.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting of het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting voor de wethouders is echter op de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

Vaste schulden

Onder vaste schulden zijn begrepen schulden met een oorspronkelijke looptijd van één jaar of langer.

VLOTTENDE PASSIVA

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

BORG- EN GARANTSTELLINGEN

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

Toelichting op de balans per 31 december 2021

(bedragen x € 1.000)

ACTIVA

Vaste Activa

Immateriële vaste activa

De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio		
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	52	3.564
Totaal	52	3.564

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het verslagjaar 2021:

	Boek_ waarde	Investe- ringen	Bijdragen	Afschrij- vingen	Boek_ waarde
Investering in activa van derden	31-12-2020				31-12- 2021
Investering in activa van derden					
Investeringen zwembad Groot-Amers	62			10	52
Nieuwbouw sporthal Giessenburg	3.502			3.502	0
Totaal	3.564	0	0	3.512	52

De gerealiseerde sporthal in Giessenburg is eigendom van de Stichting Gebouwenbeheer Giessenlanden.

Materiële vaste activa

Er is geen materiële vaste activa in erfpacht uitgegeven.

Activa met een economisch nut zijn investeringen die kunnen bijdragen aan het genereren van middelen voor de gemeente en/of die verhandelbaar zijn. Activa met een maatschappelijk nut zijn investeringen in de openbare ruimte die dus geen economisch nut hebben.

De overige investeringen met een economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Investerings economisch nut	Boek- waarde	Inves- teringen	Des- investe- ringen	Bijdragen van derden	Afschrij- ving	Boek- waarde
	31-12- 2020					31-12- 2021
Gronden en terreinen	10.548	2.875	0	2.628	3	10.792
Bedrijfsgebouwen	46.427	9.345	0	210	1.101	54.461
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	3.607	9	0	0	250	3.367
Vervoermiddelen	697	435	0	0	134	998
Machines, apparaten & installaties	3.554	384	0	0	900	3.038
Overige materiële vaste activa	32	0	0	0	3	29
Totaal	64.867	13.048	0	2.838	2.391	72.658

In het verleden zijn gronden aangekocht met het oog op toekomstige woningbouw die nog niet in exploitatie zijn genomen. Zodra de woningbehoefte daartoe aanleiding geeft en initiatieven of plannen hiervoor worden ontwikkeld, worden deze in exploitatie genomen. Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording dient de waarde van deze gronden uiterlijk 31 december 2021 te worden getoetst op marktwaarde tegen de geldende bestemming. Wordt daarbij een duurzame waardevermindering vastgesteld dan moet dat leiden tot een afwaardering van deze gronden. Deze waardevermindering is bij de volgende locaties vastgesteld:

- De Boomgaard Groot Ammers: vermindering € 1.281.165.
- Langerak Zuid, nabij het huidige plangebied: vermindering € 1.118.913.
- De vermindering is gelijk aan vorig jaar en geëffectueerd door het treffen van een voorziening.

De investeringen met economisch nut vindt u in het hierna opgenomen overzicht.

Omschrijving investering economisch nut	Hoofd taakveld	Investering 2021
MLN-Werkkantoor Bleskensgraaf en buitenterrein	0	1.120
MLN-Vervanging vervoermiddelen en machines	0	435
ICT Vervanging Laptops/Tablets/smartphones	0	88
MLN-vervanging software/doorontwikkeling	0	66
NP-Parkeervoorziening "De Vesting"	2	125
MLN-Transferium Westrand NLL	2	306
KD - Aankoop pand Windkracht 4	3	3.387
GA-Verkenning onderwijshuisvesting	4	45
NLL-Reconstructie ijsbaan	5	19
NP-Aanpassingen stadhuis	5	795
MLN-Vervanging openbaar groen en bomenproject	5	81
MLN-Vervanging speeltoestellen	5	229
BL-Renovatie dorps huis De Spil	6	130
NRD-Dorps huis/MFA Noorderhuis	6	165
HBL-Multifunctioneel centrum	6	251
SCH-Multifunctioneel centrum	6	3.438
Uitk.reg woningen onder hoogsp.leidingen	7	1.678
NLL-Woningbouw Nieuw-Lekkerland Oost	8	193
BL-Herontwikk.gemeentehuis	8	145
Herontwikkeling schoollocatie GOK	8	188
Ontwikkeling Oud-Alblas zuid	8	44
GOK Schoollocatie van voorraden naar materiële vaste activa	8	64
Overige investeringen		55
Totaal		13.048

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop weer van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:

Investerings economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden	Boek- waarde 31-12- 2020	Investeri- ngen	Desinvest- eringen	Bijdragen van derden	Afschrijvi- ng	Boek waarde 31-12- 2021
Gronden en terreinen	161	0	0	0	0	161
Bedrijfsgebouwen	182	2	0	0	9	174
Grond-, weg- en waterbouwkundigewerken	34.677	1.077	0	110	905	34.738
Machines, apparaten & instellingen	284	0	0	0	45	239
Overige materiële vaste activa	1.133	159	0	0	38	1.254
Totaal	36.436	1.238	0	110	997	36.566

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan het betrokken actief.

Tot de post "bedrijfsgebouwen" behoren ook de schoolgebouwen voor het basisonderwijs. Hoewel het juridische eigendom van deze scholen berust bij de desbetreffende schoolbesturen, zijn de gebouwen op grond van het economisch eigendom van de gemeente in de balans opgenomen.

De post weg- en waterbouwkundige werken omvat onder meer de kosten van reconstructie van wegen en van groot onderhoud riolering. De kosten van eerste aanleg van wegen en riolering worden gedekt door de verkoopprijzen van de in grondexploitatieplannen verkochte gronden.

De investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven, staan in onderstaand overzicht:

Investerings economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden	Hoofd Taakveld	Investering 2021
SCH-MFC herinrichten buitenruimte	7	86
LSV-Riolering dijkversterking	7	32
STR-Riolering Kerkstraat	7	232
NP-Riolering Liesdel	7	38
MLW-Rioolgemalen	7	46
NLL-Riolering Streeflandstraat e.o.	7	45
GSL-Relining en deelreparaties	7	37
ARK-Riolering Dreeslaan/Schefferstraat	7	136

HBL-Riolering Hofstede/Schoolstraat	7	29
GA-Riolering Molenlaan	7	39
HRN-Riolering Kruising Hoornaar	7	141
SCH - Vervanging Riolering Kerkweg	7	27
Civiele aanpassingen begraafplaatsen	7	160
Overige investeringen	7	191
Totaal		1.238

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut had het volgende verloop

Investering en met maatschappelijk nut	Boek- waarde 31-12-2020	Investerings	Desinves- tering en	Bijdragen van derden	Afschrij- ving	Boek waarde 31-12-2021
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	24.031	5.124	0	265	616	28.273
Overige materiële vaste activa	6.922	1.463	0	0	96	8.290
Totaal	30.953	6.587	0	265	712	36.563

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan het betrokken het betrokken actief.

De investeringen met maatschappelijk nut staan in het volgende overzicht:

Investering maatschappelijk nut	Hoofd Taakveld	Investering 2021
OA-Wegen Oud-Alblas West	2	75
STR-Wegen Kostverloren e.o	2	55
NLL-Wegen Marslaan eo	2	38
MLW-Diverse wegen	2	47
MLW-Diverse wegen	2	68
HRN-Wegen kruising Hoornaar	2	727
NP-Wegen reconstructie Kern	2	526
NP-Wegen Liesdel	2	59
MLW-Diverse wegen	2	95
NRD-Reconstructie Botersloot	2	100

HRN-Reconstructie De Schans	2	129
HRN-Reconstructie Groeneweg (ged.)	2	35
HRN-Reconstructie Lage Giessen	2	60
HRN-Reconstructie Hoge Giessen	2	41
MLW-Diverse wegen/asfalt	2	104
NP-Hennepstraat/Tiendweg	2	31
NLL-Streeflandstraat	2	158
SCH-Reconstructie kern Schelluinen	2	1.034
AKL-Tweede ontsluitingsweg	2	238
MO-Molenhoek/Graafdijk	2	28
GA-Molenlaan	2	53
STR-De Hoogt/Bongerd West	2	28
NP-Woonleefhart/aanpassen zetting	2	27
MLW-Diverse wegen/asfalt	2	48
SCH-Openbare Ruimte MFC	2	155
SCH-Reconstructie Schelluinen Middn	2	32
ARK-Woonwagenlocatie	2	50
MLW-Degeneratie glasvezel	2	34
GA - Wegen Emmastraat	2	42
NLL-Aanpassen Glooiing Veerweg	2	38
LG-Bruggen bouwweg LG-Zuid	2	44
MO-Kademuur Graafdijk Oost	2	480
STR-Brug (SK 13) Bosstraat	2	106
HRN-Bruggen kruising Hoornaar	2	28
STR - Reconstructie Kerkstraat	2	31
STR - Brug Tiendweg/Kerklaan (SK 08)	2	97
STR - Brug Tiendweg/begraafpl (SK 09)	2	98
NLL-Leuning viaduct Hoogaarslaan	2	38
STR-Betonnen fietsbrug	2	45
NLL-Brug Potstraat/Dorpslaan	2	39
MLW-Vervanging OV	2	45
Vervanging Openbare Verlichting	2	128
Vervanging Openbare Verlichting	2	34
GA - Verkeersmaatr.Voorstraat/Sluis	2	26

KD - Herinr.Entreezone Molengebied	3	125
GSB-Park en openbaar gebied activ.zone	5	495
MLW-Duikers/beschoeiingen	5	25
NRD-Beschoeiing Botersloot	5	35
MLW-Duikers/beschoeiingen	5	35
MLW-Investering beschoeiingen	5	134
Overige investeringen		344
Totaal		6.587

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2021 wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

Financiële vaste activa	Boekwaarde 31-12-2020	Vermeerder ingen	Afschrijvin g/Aflossing	Boekwaarde 31-12-2021
Deelnemingen	2.084	3.880	0	5.964
Gemeenschappelijke regelingen	235		235	0
Lening u/g aan openbare lichamen	4.410		593	3.817
Leningen aan woningbouwcorporaties	1.095		356	739
Leningen aan overige verbonden partijen	2.635		108	2.527
Overige langlopende leningen u/g	446	178	78	546
Uitzettingen met een looptijd van > één jaar in de vorm van				
Nederlands schuldpapier	5.509		1.307	4.202
Overige uitzettingen met een looptijd van > één jaar	12.120		6.111	6.009
Totaal	28.536	4.058	8.790	23.804

De nieuwe deelneming is de aankoop van cumulatief preferente aandelen van Stedin (€ 3.880.129). De nieuwe overige langlopende geldleningen zijn verstrekte leningen als steun in de coronacrisis met een totaal van € 177.500.

Vlottende activa

Vorraden

Voor de voorraden is het volgende in de balans opgenomen:

	Boekwaarde	
	31-12-2021	31-12-2020
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	3.039	8.963
Verliesvoorziening	- 173	- 231
Totaal	2.866	8.731

Van de in exploitatie genomen bouwgronden is het volgende overzicht:

Plan	Boek- waar	Investe- ringen	Op- breng- sten	Winst-/	Boek- waarde	Verlies voorzie- ning	Balans- waarde	Nog te maken kosten	Nog te ont- vange n opbre- ngsten	Eind- waarde (-is een positief resultaat)
Industriegrond										
BL-Bedrijventerrein Melkweg 1e fase	515	20	1.107	237	-336	0	-336	555	306	-87
BL-Bedrijventerrein Melkweg 2e fase	636	30	0	0	666	0	666	244	1.020	-111
GA-Bedrijventerrein Gelkenes	-64	123	0	302	361	0	361	166	632	-105
Subtotaal	1.087	172	1.107	538	691	0	691	964	1.958	-303
Woningbouwgrond										
OA-Woningbouw Oud-Alblas West	-50	54	102	98	0	0	0	0	0	0
GA-Woningbouw Groot-Ammers Zuid-Oost	860	49	1.353		-444	0	-444	408	0	-36
GA-Plan Slagen van Graafland	98	4	153	51	0	0	0	0	0	0
LG-Ontwikkeling Langerak Zuid	5.925	671	3.209		3.387	0	3.387	3.842	7.622	-393
Ontwikkeling Doetse Vliet GSB	840	744	3.195	698	-913	0	-913	648	3	-268
Invulling Wozoco De Groene Wei GSB	-17	17			0	0	0	0	0	0
Ontwikkeling Kruising Hoornaar	-221	150	0	71	0	0	0	0	0	0
NRD-CPO School met de Bijbel	-85	128	0		43	43	0	62	0	104
NRD-CPO Dorpshuis	143	26	202		-34	0	-34	137	0	103
NRD-Herontwikk.locatie Smidse Berg	57	39	0		96	0	96	143	264	-25
Herontwikkeling CBS locatie HBL	151	29	0		180	0	180	160	510	-170
Herontwikkeling schoollocatie GOK	64	0	64		0	0	0	0	0	0
Herontwikkeling Plan Hofstede HBL	37	82	217		-97	0	-97	79	0	-18

Herontwikkeling Sportzaal Neerpolder GB	73	57	0		130	130	0	906	665	371
Subtotaal	7.876	2.048	8.494	919	2.348	173	2.175	6.384	9.065	-332
Totaal	8.963	2.220	9.601	1.457	3.039	173	2.866	7.349	11.023	-635

Het plan Ontwikkeling Langerak-Zuid loopt langer dan tien jaar door. Om de risico's die samenhangen met zeer lang lopende projecten te beperken is in het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) het uitgangspunt opgenomen dat de looptijd van een grondexploitatie in beginsel maximaal tien jaar bedraagt. Van dit beginsel kan worden afgeweken als de gemeenteraad hierover expliciet besluit. De motivatie van het besluit moet ook voorzien zijn van risicobeperkende beheersmaatregelen die de gemeente heeft genomen. Dit besluit heeft de raad op 15 december 2020 genomen.

De verwachte resultaten van de grondexploitaties worden op netto contante waarde. Te verwachten verliezen zijn opgevangen door het vormen van een voorziening. Er is met de volgende parameters rekening gehouden:

Parameters	2021	2022	2023	2024	2025 e.v.
Kostenstijging	1,5%	3,0%	3,0%	3,0%	2,0%
Opbrengstenstijging	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Rente	0,5%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder worden als volgt gespecificeerd:

Uitzettingen korter dan één jaar	Boekwaarde	Voorziening	Balanswaarde	Balanswaarde
	31-12-2021	Oninbaarheid	31-12-2021	31-12-2020
Vorderingen op openbare lichamen	7.331		7.331	8.329
Totaal	7.331		7.331	8.329
Overige Vorderingen:				
Debiteuren	2.881	9	2.872	2.390
Totaal	2.881	9	2.872	2.390
Overige uitzettingen:				

Uitzettingen in 's Rijks Schatkist met een rente typische looptijd < 1 jaar	19.164		19.164	18.442
Overige uitzettingen met rente typische looptijd < dan één jaar	0		0	0
Totaal	19.164		19.164	18.442
Totaal	29.367	9	29.358	29.161

Onderstaand wordt voor ieder kwartaal van het jaar weergegeven, het bedrag aan middelen, bedoeld in artikel 2, vierde lid, van de Wet financiering decentrale overheden, dat in het kader van het drempelbedrag door de gemeente buiten 's Rijks schatkist is aangehouden.

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkast gehouden middelen	398	440	223	204
Drempelbedrag	947	947	2.527	2.527
Ruimte onder drempelbedrag	549	507	2.303	2.322
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Boekwaarde	Boekwaarde
	31-12-2021	31-12-2020
Banksaldi	163	216
Totaal	163	216

Overlopende activa

De post overlopende activa word als volgt gespecificeerd:

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	13	0

Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	4.950	10.028
Totaal	4.963	10.028

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen we als volgt specificeren:

Specifieke uitkering	Saldo per	Toevoegingen	Ontvangen	Saldo per
	31-12-2020		bedragen	31-12-2021
Min. SZW subsidie kwijtschelding heffingen geduppeerden toeslagen	0	7		1
Min. SZW hulp aan gedupeerden toeslagenaffaire	0	6		6
Totaal	0	13		13

PASSIVA

Vaste passiva

Eigen Vermogen

Reserves

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Algemene reserve	42.272	63.666
Bestemmingsreserves	82.308	70.061
Gerealiseerd resultaat	6.759	3.724
Totaal	131.339	137.451



Saldo van baten en lasten

Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording Gemeenten en Provincies (BBV) is het gerealiseerd resultaat op de balans vermeld.
Het voordelig saldo over 2021 bedraagt € 6.759.843.

Het verloop in 2021 van de reserves wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven:

Reserves	Boekwaarde per 31-12-2020	Toevoeging in 2021	Toevoeging i.v.m. herschikking in 2021	Onttrekking in 2021	Onttrekking i.v.m. herschikking in 2021	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Onttrekking ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde per 31-12-2021
Algemene reserves:								
Algemene reserve	61.138	3.118	3.800	29.508	0	3.724		42.272
Risicoreserve Grondexploitatie	2.528			379	2.149			0
Totaal	63.666	3.118	3.800	29.887	2.149	3.724	0	42.272
Bestemmingsreserves:								
Reserve kapitaallasten	32.593	17.914	8.303				4.558	54.252
Nog uit te voeren werkzaamheden	5.544	4.690		6.460				3.773
Klankbordgroepen/Dorpsberaden	289			34				255
Arhi-uitkering	389	902		316				975
Kapitaallasten Wegen	11.235	4.022					435	14.822
Leefbaarheid Kinderdijk	61	30		27				64
Ontwikkeling recreatie, toerisme en platteland	37	47		22				63
Reserve Slingelandse Plassen	871			30				841
Sociaal domein	888			552	237			100
Toekomstvisie begraafplaatsen	240							240
Duurzaamheid Gebouwen	0	3.900						3.900
Duurzaamheidsprojecten	328	1.035		80				1.283
Sociaal Begeleidingsplan	250			62				188
Omgevingswet	0	900	153					1.053
Corona noodfonds	2.886			2.386				500
Investerings/jaarlasten	7.018	0			7.018			0
StadsHerstel/monumenten	29				29			-0
Jaarlijkse uitgaven leefbaarheid	1.144				1.144			0
Bestemmingsplannen	153				153			0
Nieuwe initiatieven	83				83			0
Onderhoud gebouwen/accommodaties	1.342	634	2.293	252	4.018			-0
Onderhoud gebouw Voordijk 2 Schelluinen	41				41			0
Onderhoud gebouw Onderweg 2 Arkel	15				15			0
Onderhoud torens Giessenlanden	131				131			0
Onderhoud bibliotheek Giessenburg	64				64			0
Onderhoud jeugdgebouw Giessenburg	69				69			0
Onderhoud gemeentehuis Hoornaar	831				831			0
Onderhoud werkplaats buitendienst Noordeloos	77				77			0
Onderhoud scholen	1.064				1.064			0
Onderhoud Openbare Ruimte	360	213	586	41	1.118			-0
Onderhoud kades, sloten, watergangen	462				462			0
Verkoop brandweerkazemes	1.285				1.285			0
Financiering startersleningen Svn	10				10			0
College-programma	164				164			0
Schelluinen-West	108				108			0
Totaal bestemmingsreserves	70.061	34.287	11.335	10.262	18.121	0	4.992	82.308
Totaal reserves	133.727	37.405	15.134	40.149	20.270	3.724	4.992	124.580

Algemene reserve

De algemene reserve dient als buffer voor het opvangen van onvoorziene incidentele uitgaven/risico's en maakt onderdeel uit van het weerstandsvermogen. De algemene reserve wordt met name gevoed door begrotings- en rekening overschotten. Tekorten komen ten laste van de reserve.

Bestemmingsreserves zijn de voor een specifiek aangewezen doel afgezonderde bestanddelen van het eigen vermogen. Hieronder vindt u verschillende bestemmingsreserves uit de voormalige gemeenten Molenwaard en Giessenlanden. Begin 2021 is er een nieuwe nota reserves en voorziening opgesteld, waarbij ook een actualisatie is geweest van de bestemmingsreserves van de voormalige gemeenten.

Risico grondexploitatie

Deze reserve was bestemd voor nieuwe ontwikkelingen, investeringen en voor incidentele mee- en tegenvallers. Tevens buffer voor risico's grondexploitatie. Incidentele meevallers en batige exploitatiesaldi binnen de grondexploitatie. Deze reserve is voor dat doel niet meer nodig. Winsten worden per jaar bepaald en maken onderdeel uit van het jaarrekeningresultaat. Cf. de vastgestelde nota R&V 2021 is deze reserve opgeheven en het restsaldo toegevoegd aan de algemene reserve.

Kapitaallasten

Voor investeringen waarvan is besloten deze ten laste van de reserve te brengen, maar volgens de BBV geactiveerd moeten worden. De jaarlijkse kapitaallast wordt onttrokken uit deze reserve.

Nog uit te voeren werkzaamheden

Deze reserve beoogt het overhevelen van budget naar het volgende dienstjaar indien werkzaamheden van voorgenomen beleid niet in het lopende dienstjaar kunnen worden uitgevoerd. Veelal is deze overheveling in de Eindejaarsnota al aangegeven. De middelen die in de jaarrekening worden gestort, worden in het volgende jaar direct uit deze reserve gehaald en ten gunste van het begrotingsresultaat verantwoord.

Klankbordgroepen/Dorpsberaden

Deze reserve is bij raadsbesluit van 23 oktober 2012 ingesteld bij de vaststelling van de kaders voor bewonersinitiatieven/-overleggen. Jaarlijks worden niet bestede middelen toegevoegd aan deze reserve. Elke dorpsraad heeft een jaarlijks budget van € 6.000.

Arhi-uitkering

Reserve ter dekking van de fusiekosten, de laatste onttrekking is in 2022 gepland waarna deze reserve kan worden opgeheven.

Kapitaallasten Wegen *(voorheen Wegen)*

Voor investeringen waarvan is besloten deze ten laste van de reserve te brengen, maar volgens de BBV geactiveerd moeten worden. De jaarlijkse kapitaallast wordt onttrokken uit deze reserve. Eveneens worden hier ook toekomstige investeringen uit betaald.

Leefbaarheid Kinderdijk

Deze reserve is bestemd voor dekking van de jaarlijkse bijdrage aan de SWEK.

Ontwikkeling recreatie, toerisme en platteland

Deze reserve is ingesteld ter dekking van incidentele initiatieven ten behoeve van het ontwikkelen van recreatie, toerisme en wordt gevoed via een jaarlijkse storting uit de opbrengst van de toeristenbelasting. Cf. raadsbesluit d.d. 2 april is dit 50% van de totale opbrengst van de gemeentelijke toeristenbelasting van het voorliggende belastingjaar doch in elk geval € 45.000.

Slingelandse Plassen

Deze reserve is bedoeld ter dekking van verplichtingen die voortvloeien uit het beheer en onderhoud van de Slingelandse Plassen.

Sociaal domein

Deze reserve is ter dekking van incidentele tekorten in de WMO-budgetten. Positieve resultaten op WMO-budgetten worden toegevoegd aan de reserve.

Toekomstvisie begraafplaatsen

Deze reserve dient voor toekomstige uitgaven voor begraafplaatsen.

Duurzaamheid gebouwen

Deze reserve is bestemd voor dekking van de kapitaallasten van investeringen in duurzaamheid van gemeentelijke gebouwen.

Duurzaamheidsprojecten

Deze reserve is bestemd voor dekking van verduurzamingsprojecten

Sociaal begeleidingsplan *(voorheen Beëindiging dienstverband)*

Deze reserve is gevormd om medewerkers te begeleiden, welke moeilijkheden ervaren door de zelforganisatie, voor het vinden van een nieuwe uitdaging binnen en/of buiten de organisatie.

Omgevingswet

In het kader van de omgevingswet zullen er omgevingsplannen worden opgesteld. Deze gereserveerde middelen zullen met de communicatie van de omgevingswet worden meegenomen. Daarom is cf. de vastgestelde nota R&V 2021 deze reserve gevormd en is de reserve bestemmingsplannen opheffen en het restsaldo toegevoegd aan deze nieuwe reserve.

Corona noodfonds

Deze reserve is beschikbaar voor het opvangen van incidentele lasten als gevolg van Corona, met name voor hulp aan verenigingen, stichtingen en ondernemers.

Investerings/jaarlasten

Voor de dekking van kapitaallasten van al gerealiseerde investeringen van economisch nut. Volgens het BBV moet voor de activering van investeringen met economisch nut de bruto-methode worden gehanteerd. De bruto-methode houdt in dat aanwendungen van reserves niet afgetrokken mogen worden van het investeringsbedrag voor de berekening van de kapitaallasten. De kapitaallasten worden berekend van de bruto-investering en de reserve wordt gedurende de afschrijvingstermijn aangewend om de kapitaallasten (geheel dan wel gedeeltelijk) af te dekken. Cf. de vastgestelde nota R&V 2021 is deze reserve opgeheven en het restsaldo toegevoegd aan de reserve kapitaallasten. Cf. de vastgestelde nota R&V 2021 is deze reserve opgeheven en het restsaldo toegevoegd aan de reserve kapitaallasten.

Stadsherstel/monumenten

Deze reserve werd ingezet voor het bekostigen van incidentele uitgaven ter bevordering van toerisme en instandhouding van cultureel erfgoed van Liesveld. Cf. de vastgestelde nota R&V 2021 is deze reserve opgeheven en het restsaldo toegevoegd aan de algemene reserve.

Jaarlijkse uitgaven leefbaarheid

Deze reserve is bestemd voor de financiering van de oorspronkelijke uitgaven in het kader van het bevorderen van leefbaarheid in de kernen. Cf. de vastgestelde nota R&V 2021 is deze reserve opgeheven en het restsaldo toegevoegd aan de algemene reserve.

Bestemmingsplannen

Deze reserve is bestemd voor het bekostigen van de herziening van bestemmingsplannen. Cf. de vastgestelde nota R&V 2021 is deze reserve opgeheven en het restsaldo toegevoegd aan de reserve Omgevingswet.

Nieuwe Initiatieven

Bij de vaststelling van de Nota Grondbeleid op 25 oktober 2011 is besloten tot de instelling van deze reserve, die specifiek bestemd is ter bekostiging van voorbereidingskosten die worden gemaakt vóór de opening van de grondexploitatie van een project. Wanneer een nieuw initiatief leidt tot een project worden de kosten alsnog ten laste van het project gebracht, ten gunste van deze reserve. Voor het restsaldo is geen concreet doel beoogd. Cf. de vastgestelde nota R&V 2021 is deze reserve opgeheven en het restsaldo toegevoegd aan de algemene reserve.

Verkoop brandweerkazernes

De Veiligheidsregio Zuid-Holland-Zuid heeft in 2015 de brandweerkazernes gekocht. Vervolgens werden de rente- en afschrijvingskosten bij de gemeente, als deelnemer van deze gemeenschappelijke regeling, in rekening gebracht. Deze kosten komen ten laste van deze reserve. Cf. de vastgestelde nota R&V 2021 is deze reserve opgeheven en het restsaldo toegevoegd aan de reserve kapitaallasten.

Financiering startersleningen Svn

Deze reserve is bedoeld als dekking van de kapitaallasten voor de verstrekte lening om starters te helpen een woning aan te kopen. Cf. de vastgestelde nota R&V 2021 is deze reserve opgeheven en het restsaldo toegevoegd aan de algemene reserve.

Collegeprogramma

Het doel van de reserve is het dekken van de uitvoering van projecten en activiteiten uit het collegeprogramma 2010-2014 “Solide werken aan vitaliteit”. Er zijn geen concrete doelen meer over uit het collegeprogramma, welke nog ten laste van deze reserve komen. Cf. de vastgestelde nota R&V 2021 is deze reserve opgeheven en het restsaldo toegevoegd aan de reserve kapitaallasten.

Reserves omgezet naar voorzieningen

Onderstaande reserves waren bestemd voor egalisatie van de kosten voor onderhoud. Cf. de vastgestelde nota R&V 2021 zijn deze reserves opgeheven en zijn de het restsaldo's toegevoegd aan de reserve onderhoud die daarna omgezet is naar twee voorzieningen; onderhoud gebouwen en onderhoud openbare ruimte.

- Onderhoud gebouwen/accommodaties
- Onderhoud gebouw Voordijk 2
- Onderhoud gebouw Het Zwaantje/Onderweg 2
- Onderhoud torens Giessenlanden
- Onderhoud bibliotheek Giessenburg
- Onderhoud jeugdgebouw Giessenburg
- Onderhoud gemeentehuis Hoornaar
- Onderhoud werkplaats buitendienst Noordeloos
- Onderhoud scholen
- Openbare Ruimte
- Onderhoud kades, sloten, watergangen
- Schelluinen-West

Voorzieningen

De gecomprimeerde mutaties gedurende het verslagjaar blijken uit de volgende opstelling:

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Onderhoudsegalisatievoorziening	5.516	0
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	4.141	2.833
Voorziening door derden beklemde middelen	14.219	13.211
Totaal	23.876	16.043

Het verloop van de voorzieningen in 2021 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Voorzieningen	Boekwaarde 31-12-2020	Toevoeging	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2021
Onderhoudsegalisatievoorzieningen				
Onderhoud Gebouwen	0	4.388	0	4.388
Onderhoud Openbare Ruimte	0	1.128	0	1.128
Subtotaal	0	5.516	0	5.516
Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's				
Wachtgelden wethouders	277	42	143	176
Pensioenvoorziening wethouders	1.812	1.615	154	3.273
Voormalig personeel	188	0	88	100
BTW-vraagstukken	136	30	0	167
Omgevingsplannen	0	25	25	0
Te verwachten verliezen grondexploitatie	420	426	420	426
Subtotaal	2.833	2.138	829	4.141
Voorzieningen door derden beklemende middelen				
Rioleringen	12.531	693	0	13.224
Afkoop onderhoud graven	659	0	48	611
Afvalstoffen	20	363	0	383
Subtotaal	13.211	1.056	48	14.219
Totaal voorzieningen	16.043	8.710	877	23.876

Onderhoud Gebouwen *(voorheen diverse onderhoudsreserves)*

Deze voorziening is ter egalisatie van de onderhoudslasten met betrekking tot het onderhoud van gebouwen. Dotatie vindt jaarlijks plaats op basis van het verwachte onderhoud van de komende jaren.

Onderhoud Openbare Ruimte *(voorheen diverse onderhoudsreserves)*

Deze voorziening is ter egalisatie van de onderhoudslasten met betrekking tot het onderhoud van openbare ruimte. Dotatie vindt jaarlijks plaats op basis van het verwachte onderhoud van de komende jaren.

Wachtgelden wethouders

Deze voorziening dekt de uitgaven van wethouders die na het neerleggen van het wethoudersambt inkomensverlies ervaren en is gevormd cf. art. 44 lid 1a BBV 2003 Voorziening. Op basis van de rechtspositie geldt gedurende een bepaalde termijn recht op wachtgeld.

Pensioenvoorziening wethouders

Het afdekken van toekomstige wethouderspensioenen. Jaarlijks vindt er een storting plaats op basis van actuele berekeningen.

Voormalig personeel

Deze voorziening is bedoeld om op basis van werkelijke kosten te voorzien in de verplichtingen tot het betalen van wachtgelden aan voormalig personeel.

BTW-vraagstukken

Deze voorziening is ingesteld bij de Eindejaarsnota 2016 en is bedoeld ter dekking van financiële risico's van BTW-vraagstukken rondom met name de bouw van de dorpshuizen "Wingerds Hof" en "De Beemd". Het voorziene bedrag voor "Wingerds Hof" is in mindering gebracht op de vordering.

Omgevingsplannen

Deze voorziening dient ter dekking voor de egalisatie van de kosten voor toekomstige omgevingsplannen en is cf. de vastgestelde nota R&V 2021 gevormd. Jaarlijks vindt een dotatie van € 25.000 plaats.

Te verwachten verliezen grondexploitaties

Voor enkele grondexploitaties wordt een verlies verwacht. Hiervoor is een voorziening gevormd. Deze is in mindering gebracht op de boekwaarde van de betreffende grondexploitaties.

Rioleringen

Ter dekking van de jaarlijks fluctuerende exploitatielasten van de riolering, als gevolg van onderhoud en investeringen. Deze voorziening is gevormd op basis van de BBV-Notitie Riolerings van november 2014; artikel 44 lid 1a BBV 2003 Voorziening.

Afkoop onderhoud graven

Deze voorziening dient ter dekking van toekomstige onderhoudskosten. De dotatie vindt plaats op basis van het afkoopgedeelte in de aankoopprijs van een graf en grafbedekking. Het afkoopbedrag is bepaald voor een bepaalde periode. Elk jaar wordt een deel ten gunste van de exploitatie gebracht voor onderhoudskosten.

Afvalstoffen

Deze voorziening dient ter egalisatie van de jaarlijkse exploitatie van de afvalstoffen ter voorkoming van een grillig beeld in de jaarlijkse afvalstoffenheffing. Baten op de afvalstoffenheffing worden aan deze voorziening toegevoegd, omdat afvalstoffenheffing een gesloten systeem is.

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

	Boekwaarde		Boekwaarde	
	31-12-2021		31-12-2020	
Onderhandse leningen				
-binnenlandse banken en overige financiële instellingen	34.138		36.049	
-overige binnenlandse sectoren	125		125	
Totaal	34.264		36.174	
	Boekwaarde	Vermeerderingen	Aflossingen	Boekwaarde
	31-12-2020			31-12-2021
Onderhandse leningen binnenlandse banken en overige financiële instellingen	36.049	0	1.911	34.138
Overige binnenlandse sectoren	125	0	0	125
Totaal	36.174	0	1.911	34.264

De totale rentelast voor het jaar 2021 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 212.273.

Flottende passiva

Onder de flottende passiva zijn opgenomen:

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Netto flottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	6.055	6.903
Overlopende passiva	9.094	13.517
Totaal	15.149	20.420

Netto flottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden worden als volgt worden gespecificeerd:

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Overige schulden (crediteuren)	5.897	6.653
Banksaldi	158	250
Totaal	6.055	6.903

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	4.081	3.932
De van het Rijk ontvangen voorschotten met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	3.734	8.564
De van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen bedragen met een specifiek bestedingsdoel ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	1.279	1.021
Totaal	9.094	13.517

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Specifieke uitkeringen	Saldo per 31-12-2020	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of restituties	Saldo per 31-12-2021
Voorschotten van het Rijk:				
Min OCW Onderwijsachterstandenbeleid (MLN)	332	632	514	450
Min VWS - Specifieke uitkering Sport	272	266	240	298
RVO aankoop woningen onder hoogspanningsverbinding	515	1.669	1.899	285
Min SZW - Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers.	7.340	2.896	8.189	2.047
Min BZK - reductie energiegebruik	72	0	31	41
Rijksdienst ondern. NL - RREW regeling woningen	0	268	128	140
Rijksdienst ondern. NL - transitie warmte	21	0	21	0
Min V&J - Regeling handhaving corona	0	154	139	15
Min OC&W - Nationaal onderwijsprogramma	0	120	0	120
Min I&W - Ambachtscentra 2020-2022	0	50	0	50
Min VWS - Sportakkoord	0	127	60	67
Rijksdienst ondern. NL - Regeling ventilatie in schoolgebouwen	0	30	0	30
Belastingdienst - toeslagen problematiek	12	9	0	20
Totaal voorschotten van het Rijk	8.564	6.221	11.221	3.564
Voorschotten overige Nederlandse overheid:				
ISV Geluidssanering (Liesveld)	149	0	1	148
ISV Geluidsanering (GSL)	148	0	2	146
ISV Geluidsanering (Nw.Lekkerland)	23	0	1	22
PZH-waterdriehoek westrand Nw.Lekkerland	640	0	0	640
RMA - fiets- en wandelpaden i.s.m.Gorinchem en Hardinxveld	31	76	39	68
PZH - Project RAS (drukdrainage Alblasserw. en Vijfheerenlanden)	33	66	0	99
VRZHZ - rijksmiddelen controle toegangsbewijzen corona	0	114	45	69
PZH - Fietsparken veerpont Nieuwlekkerland	0	50		50
PZH - visie stadswallen	0	120		120
Gemeente Gorinchem Regielandschap 2021	0	8		8
Gem Vijfheerenlanden Regielandschap 2021	0	8		8
Waterschap Rivierenland Regielandschap 2021	0	8		8

Prov Utrecht Regielandchap 2021	0	30		30
Prov ZH Regielandchap 2021	0	30		30
Pov ZH Fase 3 gebiedsdeal	0	1		1
Totaal overige Nederlandse overheid	1.021	511	88	1.447
Totaal	9.585	6.732	11.309	5.010

Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag wordt als volgt gespecificeerd:

	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Gewaarborgde geldleningen	86.671	98.978
Totaal	86.671	98.978

Het niet in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen is als volgt gespecificeerd:

Omschrijving	Percentage Borgstelling	Oorspronkelij k bedrag	Boekwaarde 31-12-2020	Boekwaarde 31-12-2021
Verenigingsgebouwen en Sportverenigingen	100%	653	174	204
	50%	150	41	35
Boerderij Gijbeland	100%	544	419	406
	40%	100	40	40
Woningbouw	100%	57.700	38.648	26.485
	50%	64.269	30.860	30.908
WSW gewaarborgde leningen	50%	58.376	20.590	20.486
SWEK	100%	2.000	1.000	950
GR Waardlanden	21%	1.000	104	78
	11%	1.000	68	54
	100%	4.049	4.000	4.000
Zorginstellingen	50%	5.658	2.520	2.520
Particulieren	50%	900	514	505
Totaal		196.399	98.978	86.671

In 2021 is er niets betaald uit hoofde van aanspraken op de verleende borg- en garantstellingen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Coronacrisis

In het voorjaar van 2020 zijn we in ons land geconfronteerd met het coronavirus. Het Rijk nam vanaf dat moment steeds verdergaande beperkende maatregelen om de gezondheid van de burgers te beschermen. Inmiddels zijn de maatregelen opgeheven. Hoewel het Rijk met een noodsteunpakket de ondernemers heeft ondersteund, blijft er onzekerheid hoe lang dit gaat duren. Om deze reden is op balansdatum niet aan te geven wat hiervan de invloed op de hoogte van de balansposten zal zijn.

Cruyff Court

Eén van de overgehevelde budgetten is die van de realisatie van het Cruyff Court in Arkel. Inmiddels is duidelijk dat deze niet in Arkel komt. Het is onzeker of er elders een alternatief wordt gevonden en of dit dan in de gemeente Molenlanden zal zijn.

Overige niet uit de balans blijkende verplichtingen

Met ingang van deze jaarrekening zijn de criteria voor de niet uit de balans blijkende verplichtingen als volgt aangepast, zodat zij beter aansluiten bij het karakter van deze post. De criteria zijn namelijk meer risicogericht dan voorheen, en geven daardoor een beter inzicht in de financiële risico-positie van de gemeente:

- Minimale restant looptijd 2 jaar;
- Minimale resterende verplichtingwaarde € 100.000;
- Als contractwaarde wordt de initiële waarde aangehouden;
- Geen mogelijke verplichtingen uit raamovereenkomsten, alleen onherroepelijke harde verplichtingen.
- Raming waarde restant verlofdagen

Deze criteria worden vanaf nu gehanteerd. Op basis van deze criteria is de totale harde contractwaarde van de niet uit de balans blijkende verplichtingen € 6,17 mln. In de vorige jaarrekening werd een verplichting gemeld van € 57,3 mln. Het verschil wordt veroorzaakt door het hanteren van de nieuwe criteria in combinatie met een inkoopbeleid waarbij veel gewerkt wordt met raamovereenkomsten die alleen leiden tot kosten indien daadwerkelijk materialen of diensten worden afgenomen op basis van het raamcontract.

De waarde van de resterende verlofdagen bedraagt € 826.631. Dit bedrag is gebaseerd op 32.472 verlofuren. Deze post is opgenomen mede met het oog op de gewijzigde CAR-UWO waarin de afspraak is opgenomen dat medewerkers hun verlof mogen sparen voor specifiek doelen (verlofsparen) met ingang 1 januari 2022.

Leverancier	Onderwerp	Initiële contractwaarde	Contract loopt tot
Joh. Mourik & Co's Aanneming-Maatschappij BV	Huur pand Groot Ammers Voorstraat	€ 973.000	30-09-2024
Bureau Negen	GiGa Mln Sport en beweegactiviteiten	€ 1.754.520	31-12-2024
Veerhaven Assuradeuren BV	Brandverzekering Veerhaven	€ 447.234	31-12-2024
VDBH West	Onkruidbeheersing en verharding	€ 224.224	31-12-2025
Avres SW BV	Bestek onderhoud beplanting	€ 294.348	31-12-2025
St Zwembad De Doetse Kom	Onderhoudsbijdrage zwembad de Doetse Kom	€ 254.082	31-12-2026
Gemeente Krimpenerwaard	Veerverbinding Lekkerkerk/Nw Lekkerland	€ 600.000	31-12-2028
Apg premie en gegevensincasso	Aanmelding werkgeversadministratie Apg	€ 406.134	31-12-2099

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de toelichting op het totaal van baten en lasten in de jaarrekening tenminste bestaat uit een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening, een overzicht van het bedrag voor onvoorzien, het EMU-saldo, een overzicht van incidentele lasten en baten alsmede een overzicht in het kader van de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen.

Analyse afwijkingen per programma

Het jaar 2021 wordt afgesloten met een voordelig resultaat van € 6.759.844. Het voorlopige positieve saldo 2021 na de Eindejaarsnota bedroeg € 790.299. Dit voorlopige saldo is niet tussentijds toegevoegd aan de algemene reserve en valt daardoor in het resultaat van 2021. Na de Eindejaarsnota hebben zich financiële ontwikkelingen voorgedaan die ten tijde van het opstellen van de Eindejaarsnota nog niet bekend waren. Deze ontwikkelingen en de mutaties in reserves, leiden in deze jaarrekening tot het voordelig saldo. De grootste afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de jaarrekening zijn in de programmaverantwoording opgenomen.

Alleen de beschikbaar gestelde bedragen voor het programma's 'Beter omgaan met ons gebied' en 'Dichtbij Molenlanden' is overschreden. En ook de lasten van de onderdelen 'Algemene dekkingsmiddelen' en 'Vennootschapsbelasting'. De overige programma's hebben een positief resultaat.

Het nadelig saldo op programma Beter omgaan met ons gebied bedraagt € 16k. Dit komt door:

Saldo	Incidenteel of structureel	Toelichting
T72 Riolering € 90k nadelig	incidenteel	De hogere toevoeging aan de voorziening Rioleringen is het saldo van gerealiseerde lasten en baten, maar wordt vooral veroorzaakt door een lagere toerekening van loonkosten en BTW.
T73 Afval € 57k nadelig	incidenteel	De hogere toevoeging aan de voorziening Afvalstoffen is het saldo van gerealiseerde lasten en baten, maar wordt vooral veroorzaakt door meer toe te rekenen BTW, een bijdrage van GR Waardlanden uit de reserves van die GR over het resultaat uit 2020 en de verrekening van de afvalverwerkingskosten over 2021 die 184K voordeliger uitpakt. Dit positieve saldo dienen we toe toevoegen aan de afvalstoffenvoorziening en die was hoger dan geraamd. Dit zorgt voor een nadeel binnen dit taakveld.
T74 Milieubeheer € 130k voordelig	incidenteel	Na analyse op de niet bestede middelen voor de uitvoering van Drukdrainage en de nog te verwachten middelen zal hier op het budgettaire gedeelte ruim € 70k overblijven. Dit is niet alleen budget uit 2021 maar ook vrijval uit 2020. De kosten vallen ook lager uit omdat we minder ambtelijke uren hebben kunnen toerekenen.
	Incidenteel	Milieubeheer: Door Dordrecht is een SPUK aanvraag gedaan en gehonoreerd en vanuit die gelden worden deze kosten betaald (€ 64k voordelig).

Het nadelig saldo op het programma Dichtbij Molenlanden bedraagt € 130k. Dit wordt veroorzaakt door:

Saldo	Incidenteel of structureel	Toelichting
Taakveld 01 Bestuur € 301k nadelig	Incidenteel	In maart 2022 heeft de gemeente de Gemeente Molenlanden een extern onderzoek uit laten voeren naar financiering van de wethouders pensioenen. Kern van de opdracht was het uitvoeren van een actuariële controle op de APPA verplichtingen (Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers). Nu nog wordt een groep gepensioneerd (22) gefinancierd vanuit de begroting en is geen voorziening in eigen beheer gevormd. Naar verwachting zal de APPA regeling binnen een aantal jaren (1-1-2027) gelijk worden getrokken met het ABP. In de jaarrekening 2021 is daarom voorzien dat vanaf 2022 ook voor deze groep gepensioneerd een voorziening is gevormd en niet meer ten laste van de begroting wordt gedekt. Aan de voorziening is per saldo € 432k meer toegevoegd dan waar in de Eindejaarsnota rekening mee is gehouden. De exploitatielast voor de groep gepensioneerd was € 86k lager dan aanvankelijk geraamd. Er werd minder uitgegeven aan kosten representatie € 32k en opleidingen € 18k als gevolg van coronabeperkende maatregelen.
T02 Burgerzaken € 171k voordelig	Incidenteel	De berekening van de prognose in de Eindejaarsnota was gebaseerd op de werkelijke ontvangsten per 1 oktober, echter bij de analyse bleek dat de inkomsten van augustus en september nog niet geboekt waren. Hierdoor werd de prognose voor de Eindejaarsnota ten onrechte naar beneden bijgesteld. In het vierde kwartaal zien we een toename van inkomsten waardoor de inkomsten hoger uitkomen dan aanvankelijk voorzien. Ten opzichte van de Eindejaarsnota is dit derhalve een voordeel van € 91k.
	Incidenteel	Het Rijk heeft budget beschikbaar gesteld i.v.m. extra kosten corona voor het houden van de verkiezingen. Deze bijdrage is toegevoegd aan het budget. De kosten vielen echter circa € 30k mee.
	incidenteel	Daarnaast is € 43k minder salarissen en sociale lasten verantwoord op dit taakveld dan waar in de begroting rekening mee is gehouden.

Deze nadelen zijn niet onrechtmatig. De verrekening met de voorziening riolering is het gevolg van de systematiek van toerekenen van loonkosten en BTW. De pensioenvoorzieningen worden jaarlijks per 31 december berekend en konden daarom niet eerder geraamd worden.

Een overschrijding aan de lasten van de algemene dekkingsmiddelen komt voornamelijk door de overheveling van de onderhoudsreserves Gebouwen en Openbare Ruimte naar de (gelijknamige) onderhoudsvoorzieningen verantwoord. De bij de lasten verwerkte toevoeging aan de onderhoudsvoorzieningen is hoger dan op basis van de op 26 januari 2021 vastgestelde Nota Reserves & Voorzieningen was voorzien en geraamd



omdat het onderhoud voor dat gedeelte in 2021 niet is uitgevoerd. Bij de lasten geeft dit een nadelig effect. Hier staat een positief effect bij de reservemutaties tegenover.

Het nadeel op het onderdeel vennootschapsbelasting is € 376k. Er zijn winstnamen in de grondexploitaties (die onderdeel zijn van het programma Wonen en Leven) in deze jaarrekening verwerkt. Tegenover deze winst staat een verplichting voor het betalen van vennootschapsbelasting.

Onvoorzien

In de begroting 2021 is een bedrag van € 40k voor onvoorziene lasten opgenomen. Er is in 2021 € 5k ten laste van onvoorzien gebracht voor Jeugd en Politiek en € 25k voor het project 'Lekkende Lekdijk'.

Incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten zijn baten en lasten die zich maximaal drie jaar achtereenvolgens voordoen. Reservemutaties worden gezien als incidentele lasten/baten, met uitzondering van de verrekeningen met kapitaallastenreserves, die worden als structureel aangemerkt. Daarnaast is de aard van de baten/lasten van belang. De opbrengst aan leges en bijvoorbeeld de uitkering uit het gemeentefonds kan incidenteel zijn beïnvloed, maar wordt op basis van de "aard" van deze baten als structureel gezien.

De invloed van incidentele lasten en baten op het rekeningssaldo is beperkt doordat bij de Begroting 2021 al is besloten incidentele lasten/baten zoveel als mogelijk met reserves te verrekenen. De over 2021 gerealiseerde incidentele baten en lasten kunnen we als volgt specificeren:

Programma	Realisatie 2021	
	Lasten	Baten
Incidentele baten en lasten ten laste/ten gunste van reserves:		
1 Wonen en leven in Molenlanden	10.671.611	5.675.384
2 Verkeer en vervoer in Molenlanden	3.187.400	2.472.139
3 Samenleven in Molenlanden	12.199.141	10.686.618
4 Beter omgaan met ons gebied	5.053.533	4.748.414
5 Werken en recreëren in Molenlanden	4.934.382	4.709.430
6. Dichtbij Molenlanden	43.105	36.355
Algemene dekkingsmiddelen	25.712.854	21.144.679
Overhead	2.076.015	391.442
Vennootschapsbelasting	29.599	0
Subtotaal incidentele baten en lasten ten laste/ten gunste van reserves:	63.907.640	49.864.462
Overige incidentele baten en lasten:		
1 Wonen en leven in Molenlanden	10.869.710	11.566.114
2 Verkeer en vervoer in Molenlanden	8.544	10.000
3 Samenleven in Molenlanden	1.962.465	1.216.690
4 Beter omgaan met ons gebied	394.292	326.783
5 Werken en recreëren in Molenlanden	1.259.812	1.798.247
6. Dichtbij Molenlanden	1.656.568	1.075.860
Algemene dekkingsmiddelen	791.454	1.861.330
Overhead	946.353	422.310
Vennootschapsbelasting	376.024	0
Subtotaal overige incidentele baten en lasten	18.265.223	18.277.333
Totaal incidentele baten en lasten	82.172.863	68.141.795

Toelichting incidentele baten en lasten

Hieronder lichten we per programma de grootste incidentele lasten en baten toe.

Programma 1 Wonen en leven in Molenlanden	Lasten	Baten
Incidentele lasten/baten die ten laste/ten gunste van reserves komen:		
Groot onderhoud Onderweg 2 Arkel	63.489	
Groot onderhoud Overige gebouwen	91	
Jaarlijkse storting voor groot onderhoud		31.612
Uitgaven cameratoezicht Fortuijnplein GA	5.750	
Pilot Maatschappelijke activiteitensubsidie	60.000	
Lasten tarieven-/subsidie-/accommodatiebeleid	205.000	
Overgehevelde middelen 2020/Park Doet Actief	178.711	
Overgehevelde middelen 2020/onderzoek capaciteit sportvelden	38.056	
Over van algemene reserve naar reserve kapitaallasten/bezuiniging 2020	3.298.931	3.298.931
Bezuiniging Optisport 2021	25.000	
Lasten tarieven-/subsidie-/vastgoedbeleid	57.000	
Eénmalige afschrijving sporthal Giessenburg	3.502.145	
Groot onderhoud zwembad GA	5.571	
Jaarlijkse storting voor groot onderhoud		409.083
Subsidie molen "De Vriendschap"	4.000	
Overgehevelde middelen/ 2020/Aanvraag subsidie monumenten	16.000	
Overgehevelde middelen/ 2020/Inspectie historische kunstwerken	5.000	
Overgehevelde middelen/ 2020/Opstellen beeldkwaliteitsplan	10.000	
Uitgaven leefbaarheid Kinderdijk 2020	26.857	
Groot onderhoud kerktorens GSL	4.859	
Uitgaven baggerwerkzaamheden 2021	8.642	
Overgehevelde middelen 2021/Aanvraag subsidie monumenten		12.300
Overgehevelde middelen 2021/Inspectie historische kunstwerken		5.000
Overgehevelde middelen 2021/Opstellen beeldkwaliteitsplan		7.000

Jaarlijkse toevoeging reserve Leefbaarheid Kinderdijk		30.000
Jaarlijkse storting groot onderhoud kerktorens		47.000
Lokaal actieprogramma Bibliotheekwerk	161.610	
Overgehevelde middelen 2020/Bibliotheekvoorzieningen	91.410	
Overgehevelde middelen 2021/Versterken Bibliotheekvoorzieningen		60.000
Overgehevelde middelen/ 2020/Plan 't Waardje Arkel	250.000	
Overgehevelde middelen/ 2020/Integraal Beheerplan OR	20.536	
Dekking onderhoudslasten Schelluinen-West 2021	6.034	
Dekking exploitatielasten Slingelandse plassen 2021	30.288	
Groot onderhoud watergangen, kades e.d.	21.696	
Jaarlijkse toevoeging reserve Baggerwerkzaamheden		145.000
Jaarlijkse toevoeging reserve Onderhoud watergangen/kades		25.500
Overgehevelde middelen 2021/plan 't Waardje Arkel		200.000
Kosten invoering Omgevingswet	691.728	
Kosten ROP Bleskensgraaf	50.000	
Overgehevelde middelen 2020/RP MO/BR	27.282	
Overgehevelde middelen 2020/RP Bleskensgraaf	26.853	
Overgehevelde middelen 2020/Advieskosten RO Woonwagenbeleid	36.500	
Overgehevelde middelen 2020/Juridische advieskosten RO	50.000	
Overgehevelde middelen 2020/ Uitbreiding Gelkenes	44.250	
Overgehevelde middelen 2020/ Project Tiny Houses	28.255	
Overgehevelde middelen 2020/Doorontw BV/Basisreg ondergr	40.880	
Overgehevelde middelen 2020/ invoering Omgevingswet	772.400	
Overgehevelde middelen 2021/Invoering Omgevingswet		900.000
Overgehevelde middelen 2021/ROP Molenaarsgraaf/Brandwijk		50.000
Uitgaven nieuwe initiatieven	4.100	
Incidentele nieuwe wensen 2021 t.l.v. algemene reserve	50.000	
Verliesname Plan Nieuw-Lekkerland Oost 2021	438.000	
Overgehevelde middelen 2020/Herontwikkeling OBS Tweespan	14.922	
Overgehevelde middelen 2020/Centrumontwikkeling Streefkerk	96.962	
Overgehevelde middelen 2021/Centrumontwikkeling Streefkerk		20.000

Overgehevelde middelen 2021/Plan Oud-Alblas Zuid		20.000
Winstnamen die zijn toegevoegd aan de algemene reserve:		
-Winst Kruising Hoornaar 2021		71.329
-Winst Oud-Alblas-West 2021		98.437
-Winst Gemeentehuis Bleskensgraaf 2021		145.092
-Winst Groene Wei 2021		13.327
-Winst Slagen van Graafland 2021		50.773
Kosten coördinator woningbouwversneller	80.000	
Bijdrage aan exploitatie voor startersleningen	10.974	
Overgehevelde middelen 2020/Leefbaarheid Schelluinen	68.831	
Overgehevelde middelen 2020/Dak- en thuisloosheid	18.000	
Overgehevelde middelen 2020/Doorontwikkeling Zaaksysteem VHT	25.000	
Overgehevelde middelen 2021/Zaaksysteem VHT		25.000
Overgehevelde middelen 2021/Leefbaarheid Schelluinen		10.000
Totaal incidentele lasten/baten ten laste/ten gunste van reserves	10.671.611	5.675.384
Overige incidentele lasten en baten:		
Kosten organisatie/maatregelen schaatsen 2021	25.877	
Tijdelijke Ondersteuning Toezicht en Handhaving		138.905
Incidentele uitgaven BOA's (o.b.v. tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving)	138.905	
Incidentele uitgaven project Park Doet Actief Giessenburg	115.326	
Incidentele opbrengst grondverkoop 2021		96.142
Uitgaven dak- en thuisloosheid 2021	15.000	
Ruimtelijke Ordening (incidentele inzet 2021)	79.000	
Project Tiny Houses (incidenteel minder uitgaven)		15.341
Implementatie Omgevingswet (incidenteel minder uitgaven)		301.000
Baten en lasten van grondexploitaties/woningbouwgrond:		
-exploitatielasten en -baten 2021	3.032.774	9.441.822
-verrekeningen met boekwaarden/balans	7.323.433	874.873

Winstname die ten gunste van de exploitatie zijn gekomen:		
-Winstname plan Doetse Vliet Giessenburg 2021		698.031
Overgehevelde middelen 2021 (mutatie t.o.v. raming EIJN):		
Cultureel erfgoed - advieskosten	-4.125	
Cultureel erfgoed - inspectie en beheer	-4.000	
Cultureel erfgoed - opstellen van plannen	-4.000	
Bibliotheekwerk	151.520	
Totaal overige incidentele lasten en baten	10.869.710	11.566.114
Totaal Programma 1	21.541.321	17.241.498

Programma 2 Verkeer en vervoer in Molenlanden	Lasten	Baten
Incidentele lasten/baten die ten laste/ten gunste van reserves komen:		
Over van algemene reserve naar reserve Wegen	1.071.000	1.071.000
Opstellen GVVP 2021	50.000	
Groot onderhoud zoutloods 2021	3.950	
Uitgaven onderhoud OR Schelluinen-West	4.281	
Overgehevelde middelen 2020/Duurzame Buitenruimte Giessenlanden	30.000	
Overgehevelde middelen 2020/Bijdrage voor rotonde Goudriaan	125.000	
Overgehevelde middelen 2020/Entree Arkel	67.819	
Overgehevelde middelen 2020/LED-verlichting Giessenlanden	500.000	
Overgehevelde middelen 2020/Herinrichting Margrietstraat Arkel	525.000	
Overgehevelde middelen 2020/Entree Arkel	17.819	
Led-verlichting Giessenlanden	359.871	353.203
Randweg Groot-Ammers	156.296	
Uitvoeringsprogramma GVVP	165.364	
Samenlevingsprogramma/Verkeer en Vervoer	65.000	
Verkeersremmende maatregelen Giessenburg	46.000	

Overbrengen middelen 2021/Entree Arkel		85.638
Overbrengen middelen 2021/Herinrichting Margrietstraat Arkel		525.000
Overbrengen middelen 2021/Rotonde Goudriaan		125.000
Overbrengen middelen 2021/Uitvoering GVVP		144.454
Overbrengen middelen 2021/Mobiliteitsplan		50.000
Overbrengen middelen 2021/Verkeer en Vervoer		65.000
Provinciale subsidie dijkversterking naar reserve Wegen		52.844
Totaal incidentele lasten/baten ten laste/ten gunste van reserves	3.187.400	2.472.139
Overige incidentele lasten en baten:		
Bijdrage waterschap voor toekomstige sloopkosten Donkse Brug		10.000
Idem, toevoeging aan voorziening "Onderhoud Openbare Ruimte"	10.000	
Overgehevelde middelen 2021 (mutatie t.o.v. raming EIJN):		
Uitvoeringsprogramma GVVP:	-1.456	
Totaal overige incidentele lasten en baten	8.544	10.000
-		
Totaal Programma 2	3.195.944	2.482.139

Programma 3 Samenleven in Molenlanden	Lasten	Baten
Incidentele lasten/baten die ten laste/ten gunste van reserves komen:		
Over van algemene reserve naar reserve kapitaallasten/bezuiniging 2020	9.865.325	9.865.325
Kosten verkenning onderwijshuisvesting GA	4.500	
Overgehevelde middelen 2020/IHP Onderwijs	5.590	
Groot onderhoud De Tuimelaar 2021	27.164	
Toevoeging aan reserve voor groot onderhoud school Arkel		50.446
Toevoeging aan reserve voor groot onderhoud school Hoornaar		50.103
Toevoeging aan reserve voor groot onderhoud school Giessenburg		20.467
Toevoeging aan reserve/ontvangen middelen SOHG		400.000
Cultuureducatie 2021	30.000	

Overgehevelde middelen 2020/Onderwijsachterstandenbeleid	277.268	
Versterking Welzijnsstructuur	165.000	
Motie Respect Molenlanden	38.000	
Dekking meerkosten social domein 2021	200.000	
Dekking uitgaven klankbordgroepen/dorpsberaden 2021	33.959	
Groot onderhoud Kinderopvang	24.646	
Groot onderhoud De Spil	54.420	
Groot onderhoud Arsenaal	12.759	
Groot onderhoud Multistee	211	
Groot onderhoud Jeugdgebouw GSB	477	
Overgehevelde middelen 2020 2020/Mensen migratieachtergrond	131.948	
Overgehevelde middelen 2020 2020/Doorontwikkeling bedrijfsvoering	64.135	
Overgehevelde middelen 2020 2020/Samenlevingsagenda	8.000	
Overgehevelde middelen 2020 2020/Cruijff Court	75.000	
Toevoeging voor groot onderhoud jeugdgebouw Giessenburg		2.619
Overgehevelde middelen 2021/Cruijff Court		100.000
Overgehevelde middelen 2021/Eenzaamheid		65.560
Overgehevelde middelen 2020/Ondersteuning wijkteams		70.000
Overgehevelde middelen 2020/Robuuste rechtsbescherming		41.000
Ondersteuning/noodhulp Corona 2021	25.109	
Dekking meerkosten Nieuw Beschut 2021	194.000	
Overgehevelde middelen 2020/Arbeidsparticipatie	38.440	
Meerkosten Huishoudelijke Hulp 2021	157.500	
Overgehevelde middelen 2021/Gezond in de Stad		-1.000
Dekking meerkosten Jeugdzorg 2021	625.000	
Overgehevelde middelen 2020/Preventieve maatregelen jeugdzorg	117.420	
Overgehevelde middelen Gezond in de Stad	23.272	22.098
Totaal incidentele lasten/baten ten laste/ten gunste van reserves	12.199.141	10.686.618
Overige incidentele lasten en baten:		
Incidentele uitgaven onderwijsachterstandenbeleid	664.505	

Incidentele uitgaven eenzaamheid	17.864	
Rijksbijdrage/Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers (TOZO)		849.190
Uitgaven door GR Avres/Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers	980.255	
Afrekening jaarresultaat 2020 GR Avres		367.500
Overgehevelde middelen 2021 (mutatie t.o.v. raming EIJN):		
Cruyff Court	-100.000	
Decembercirculaire/middelen voor versterking ondersteuning wijkteams	70.000	
Decembercirculaire/middelen voor robuust rechtsbeschermingssysteem	41.000	
Gezond in de Stad	11.417	
Wet Inburgering	38.491	
Pilot maatschappelijke activiteitsubsidie	60.000	
Inhuur maatwerkvoorzieningen WMO	178.933	
Totaal overige incidentele lasten en baten	1.962.465	1.216.690
-		
Totaal Programma 3	14.161.607	11.903.308

Programma 4 Beter omgaan met ons gebied	Lasten	Baten
Incidentele lasten/baten die ten laste/ten gunste van reserves komen:		
Uitgaven onderhoud riolering Schelluinen-West	781	
Implementatiekosten nieuw Afvalbeleid	34.230	
Vorming reserve Duurzaamheidsinvesteringen Gebouwen	3.500.000	3.500.000
Middelen naar reserve Duurzaamheidsprojecten	960.000	960.000
Uitgaven duurzaamheidsprojecten	80.309	
Overgehevelde middelen 2020/Energiebesparing	80.000	
Overgehevelde middelen 2020/Transitie warmte	30.000	
Overgehevelde middelen 2020/Energieeloketten	18.140	
Overgehevelde middelen 2020/Energieopwekking Noordeloos	12.950	
Overgehevelde middelen 2020/Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie	145.000	
Overgehevelde middelen 2020/Verduurzamen vastgoed	29.471	

Overgehevelde middelen 2020/Project drukdrainage	142.652	
Overgehevelde middelen 2020/Klimaatadaptatie regio A&V	20.000	
Project Reductie energieverbruik		31.851
Project energietransitie		42.940
Overgehevelde middelen 2021/Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie		213.623
Totaal incidentele lasten/baten ten laste/ten gunste van reserves	5.053.533	4.748.414
Overige incidentele lasten en baten:		
Hogere toevoeging aan vz. Rioleringen (lagere extracomptabele toerekening)	87.277	
Hogere toerekening aan vz. Afvalstoffen/uitkering reserve Waardlanden	184.000	184.000
Hogere toerekening aan vz. Afvalstoffen/lagere uitgaven verwerkingskosten	123.015	123.015
Ruimtelijke adaptatie (incidenteel minder uitgaven)		19.768
Totaal overige incidentele lasten en baten	394.292	326.783
Totaal Programma 4	5.447.825	5.075.197

Programma 5 Werken en recreëren in Molenlanden	Lasten	Baten
Incidentele lasten/baten die ten laste/ten gunste van reserves komen:		
Uitgaven voor Lokale Agrarische Projecten	125.000	
Aankoop panden Kinderdijk/verrekening reserve kapitaallasten	4.659.436	4.659.436
Proef adviering erfkavels	30.000	
Projecten Recreatie en Toerisme	21.971	47.271
Overgehevelde middelen 2020/Economische promotie	10.310	
Overgehevelde middelen 2020/Projecten toerisme	39.281	
Overgehevelde middelen 2020/Gebiedsontwikkeling Kinderdijk	48.384	
Bijdrage watersportvereniging Nova Portus voor baggeren		2.723
Totaal incidentele lasten/baten ten laste/ten gunste van reserves	4.934.382	4.709.430
Overige incidentele lasten en baten:		
Projecten agrarische zaken	86.725	

-		
Baten en lasten van grondexploitaties/industiegrond:		
-exploitatiekosten en -baten 2021	172.398	1.107.095
-verrekeningen met boekwaarden/balans	1.087.414	152.717
Winstnamen die ten gunste van de exploitatie zijn gekomen:		
-Winstname Bedrijventerrein Melkweg 1e fase Bleskensgraaf 2021		236.584
-Winstname Bedrijventerrein Gelkenes Groot-Ammers 2021		301.851
Totaal overige incidentele lasten en baten	1.259.812	1.798.247
-		
Totaal Programma 5	6.194.194	6.507.677

Programma 6. Dichtbij Molenlanden	Lasten	Baten
Incidentele lasten/baten die ten laste/ten gunste van reserves komen:		
Overgehevelde middelen voor 75-jaar bevrijding	36.355	36.355
Overgehevelde middelen 2020/voor toekomstvisie passende gemeente	6.750	
Totaal incidentele lasten/baten ten laste/ten gunste van reserves	43.105	36.355
Overige incidentele lasten en baten:		
Storting in de pensioenvoorziening wethouders	1.656.568	
Extra kapitaaloverdracht pensioenen wethouders		1.075.860
Totaal overige incidentele lasten en baten	1.656.568	1.075.860
-		
Totaal Programma 6	1.699.673	1.112.215

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Lasten	Baten
Incidentele lasten/baten die ten laste/ten gunste van reserves komen:		
Rentelasten verstrekte corona-leningen	788	
Overgehevelde middelen/Corona-middelen	512.524	1.055.768
Overgehevelde middelen/Uitvoering wet WOZ	27.605	
Overgehevelde middelen/Digitalisering incasso belastingen	15.000	
Herindelingsuitkering 2021		902.202
Mutaties op basis van de Nota Reserves & Voorzieningen 2021:		
-Overbrengen saldi verschillende reserves	19.186.709	19.186.709
-Overbrengen saldi van reserves naar voorzieningen	5.135.228	
Compensatie huishoudens voor corona	835.000	
Totaal incidentele lasten/baten ten laste/ten gunste van reserves	25.712.854	21.144.679
Overige incidentele lasten en baten:		
Incidentele afschrijving kapitaalverstrekkingen RSD/Avelingen Groep	235.223	
Incidentele rentebaten Svn-leningen 2020		79.843
Incidentele belastingrente afval i.v.m. BTW-wijziging	84.243	
Incidentele opbrengst verkoop aandelen Giessenlandennet		53.397
Opbrengst precariobelasting 2021 (laatste jaar)		1.728.090
Compensatie huishoudens voor precariobelasting 2021	387.512	
Compensatie huishoudens voor corona	-21.350	
Overgehevelde middelen 2021 (mutatie t.o.v. raming EIJN):		
Corona-middelen	105.826	
Totaal overige incidentele lasten en baten	791.454	1.861.330
-		
Totaal Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	26.504.308	23.006.009

Overhead	Lasten	Baten
Incidentele lasten/baten die ten laste/ten gunste van reserves komen:		
Overgehevelde middelen Doorontwikkeling Bedrijfsvoering	243.997	301.877
Overgehevelde middelen Groot onderhoud gemeentehuis HRN	314.431	
Overgehevelde middelen Aanpassing Molendijk ARK	30.100	
Incidentele lasten/juridische kosten	10.000	
Incidentele lasten/handhavingszaken	138.240	
Incidentele lasten/nieuwe wensen 2021	500.000	
Incidentele personeelskosten 2021	179.000	
Notitie Integrale Handhaving	66.500	
Inhuur JZI handhaving/bezwarencommissie	136.800	
Overgehevelde middelen/Projectmatig werken	13.407	
Overgehevelde middelen/Inhuur harmonisatie vastgoed	13.290	
Overgehevelde middelen/Ondernemingsraad	11.655	
Uitgaven in kader van sociale begeleiding	61.613	
Fusiekosten 2021	316.000	
Groot onderhoud/renovatie gemeentehuis Hoornaar 2021	33.589	
Groot onderhoud gemeentewerf GA 2021	2.997	
Groot onderhoud gemeentewerf NLL 2021	4.396	
Overgehevelde middelen/Integraal werken		55.000
Overgehevelde middelen/Systeemleren		12.000
Toevoeging aan reserve Onderhoud Gemeentehuis Hoornaar		20.000
Toevoeging aan reserve Onderhoud Gemeentewerf Noordeloos		2.565
Totaal incidentele lasten/baten ten laste/ten gunste van reserves	2.076.015	391.442
Overige incidentele lasten en baten:		
Vrijval voorziening wachtgelden personeel 2021		31.569
Niet-bestede middelen renovatie gemeentehuis Hoornaar		276.320
Idem, toevoeging aan onderhoudsvoorziening gebouwen	276.320	
Incidentele opbrengst door inruil vervoermiddelen buitendienst		21.637

Incidentele verrekening BPM over vervoermiddelen 2019 t/m 2021		92.784
Incidentele uitgaven Doorontwikkeling Bedrijfsvoering 2021	391.708	
<u>Overgehevelde middelen 2021 (mutatie t.o.v. raming EIJN):</u>		
Notitie Integrale Handhaving/Ongeregistreerd gebruik gemeentegrond	91.268	
Decembercirculaire/middelen voor impuls integraal werken	55.000	
Decembercirculaire/middelen voor systeemleren	12.000	
Archiefkosten	30.145	
Doorontwikkeling bedrijfsvoering diverse projecten.	89.912	
Totaal overige incidentele lasten en baten	946.353	422.310
-		
Totaal Overhead en overige baten en lasten	3.022.368	813.752

Vennootschapsbelasting	Lasten	Baten
Incidentele lasten/baten die ten laste/ten gunste van reserves komen:		
Vennootschapsbelasting en advieskosten	29.599	
Totaal incidentele lasten/baten ten laste/ten gunste van reserves	29.599	0
Overige incidentele lasten en baten:		
Vennootschapsbelasting (m.b.t. grondexploitatie)	376.024	
Totaal overige incidentele lasten en baten	376.024	0
-		
Totaal Vennootschapsbelasting	405.623	0

Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT)

De WNT is van toepassing op gemeente Molenlanden. Het voor gemeente Molenlanden toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 201.000 (Algemeen bezoldigingsmaximum).

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Gegevens 2021				
bedragen x € 1	F Jonker	MAJ Teunissen	LCA Anink	LCA Anink
Functiegegevens ⁵	Gemeentesecretaris	Griffier	Directeur Bedrijfsvoering	Gemeentesecretaris
Aanvang ⁶ en einde functievervulling in 2021	01/01 - 31/03	01/01 - 31/12	01/01 - 31/03	01/04 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	1	1	1	1
Dienstbetrekking ⁸	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging ⁹				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	29.829	98.877	25.936	81.658
Beloningen betaalbaar op termijn	7.706	27.471	7.076	21.229
<i>Subtotaal</i>	<i>37.535</i>	<i>126.348</i>	<i>33.012</i>	<i>102.888</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	51.534	209.000	51.534	157.466
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ¹¹	0	0	0	0
Bezoldiging	37.535	126.348	33.012	102.888
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹²	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.	N.V.T.

Gegevens 2020 ¹⁴			
bedragen x € 1	F Jonker	MAJ Teunissen	LCA Anink
Functiegegevens⁵	Gemeente secretaris	Griffier	Directeur Bedrijfsvoering
Aanvang ⁶ en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/09 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	1	1	1
Dienstbetrekking? ⁸	ja	ja	ja
Bezoldiging⁹			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	117.647	96.438	32.999
Beloningen betaalbaar op termijn	28.982	25.958	8.739
<i>Subtotaal</i>	<i>146.629</i>	<i>122.396</i>	<i>41.738</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	201.000	201.000	67.000
Bezoldiging	146.629	122.396	41.738

Gegevens 2021		
bedragen x € 1	J van de Lisdonk	
Functiegegevens ³	Directeur bedrijfsvoering	
Kalenderjaar ⁴	2021	2020
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	01/09 - 31/12	-
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar ⁵	4	0
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar ⁶	290,5	N.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar ⁷	199	193
Maxima op basis van de normbedragen per maand ⁸	110.800	0
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12 ⁹	110.800	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief? ¹⁰	Ja	
Bezoldiging in de betreffende periode	34.570	0
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12 ¹¹	34.570	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ¹²	N.v.t.	
Bezoldiging	34.570	

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹³	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹⁴	N.v.t.

EMU-saldo

Berekening EMU saldo (x € 1.000)		teken	Begroting 2021	Jaarrekening 2021
1	Exploitatiesaldo voor toevoeging c.q. onttrekking uit reserves		-2.796	-6.111
2	Mutatie (im)materiële vaste activa	-/-	9.214	9.873
3	Mutatie voorzieningen	+	-85	7.832
4	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-/-	-5.020	-5.555
5	Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	-/-	0	0
	Berekend EMU-saldo		-7.075	-2.597

In het Besluit Begroting en Verantwoording is de verplichting opgenomen dat de gemeenten ramingen van het EMU-saldo in hun begroting en jaarrekening op moeten nemen. De jaarrekening van de gemeente is opgesteld conform het stelsel van baten en lasten.

Het EMU saldo gaat niet uit van baten en lasten, maar gaat uit van ontvangsten en uitgaven van de gemeente, berekend op transactiebasis en conform de Europese regelgeving.

De EU-lidstaten mogen een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel.

Investerings tellen niet mee in het stelsel van baten en lasten, daarbij wordt uitgegaan van de jaarlijkse kapitaallasten van de investeringen. Investerings in een bepaald jaar tellen wel volledig mee in het EMU-saldo. Het EMU-saldo voor 2021 komt uit op € 2,6 miljoen, wat betekent dat in EMU-termen de uitgaven groter zijn dan de inkomsten.

Het aandeel in het EMU-tekort betreft een inspanningsverplichting, er staat momenteel geen sanctie op een eventuele overschrijding van het toegestane EMU-tekort.

Overzicht van baten en lasten per taakveld

Gerealiseerde baten en lasten per taakveld	Ramingen begrotingsjaar na wijziging			Realisatie begrotingsjaar			Afwijking t.o.v. begroting		
Taakveld (x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
T01 Bestuur	3.623	1.034	-2.589	4.072	1.181	-2.891	-448	-147	301
T02 Burgerzaken	1.163	404	-759	1.122	534	-588	41	-130	-171
T03 Beheer overige gebouwen en gronden	1.103	891	-212	1.026	848	-177	77	43	-34
T04 Overhead	14.365	127	-14.238	13.971	307	-13.664	395	-180	-574
T05 Treasury	-295	1.032	1.327	-196	1.101	1.298	-98	-69	29
T061 OZB woningen	268	5.258	4.989	242	5.261	5.019	26	-3	-29
T062 OZB-niet woningen	226	2.899	2.673	232	2.908	2.675	-6	-8	-2
T064 Belastingen Overig	100	1.755	1.655	114	1.756	1.643	-14	-2	12
T07 Alg uitkering en ov uitkering Gem fonds	9	61.309	61.300	9	61.401	61.363	1	-92	-93
T08 Overige baten en lasten	5.786	0	-5.786	6.626	94	-6.532	-840	-94	745
T09 Vennootschapsbelasting (VpB)	34	0	-34	406	0	-406	-371	0	371
T010 Mutaties reserves	52.190	65.342	13.153	52.540	65.411	12.871	-350	-69	281
T011 Resultaat rekening van baten en lasten	790	0	-790	6.761	0	-6.761	-5.973	0	5973
T0 BESTUUR EN ONDERSTEUNING	79.362	140.051	60.689	86.925	140.802	53.850	-7.560	-751	6.809
T11 Crisisbeheersing en Brandweer	4.072	70	-4.002	4.047	66	-3.982	25	4	-20
T12 Openbare orde en veiligheid	657	121	-536	769	205	-564	-112	-84	28
T1 VEILIGHEID	4.729	191	-4.538	4.817	271	-4.546	-88	-80	8
T21 Verkeer en vervoer	6.602	343	-6.259	6.325	413	-5.913	277	-70	-347
T22 Parkeren	43	7	-36	40	7	-33	4	0	-4
T25 Openbaar vervoer	93	0	-93	87	0	-87	6	0	-6
T2 VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT	6.738	350	-6.389	6.452	420	-6.032	287	-70	-357
T31 Handel, ambacht en industrie	102	0	-102	94	1	-94	8	-1	-9
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.835	1.835	0	1.260	1.798	538	575	36	-538
T33 Bedrijfsloket en -regelingen	231	92	-139	95	48	-47	136	44	-92
T34 Economische promotie	1.286	382	-904	1.163	390	-774	123	-8	-130

T3 ECONOMIE	3.454	2.308	-1.145	2.613	2.237	-376	841	72	-769
T41 Openbaar basisonderwijs	150	932	781	134	935	801	16	-4	-20
T42 Onderwijshuisvesting	1.112	0	-1.112	1.263	0	-1.263	-150	0	150
T43 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2.696	622	-2.074	2.713	631	-2.082	-17	-9	9
T4 ONDERWIJS	3.959	1.554	-2.405	4.110	1.566	-2.544	-151	-12	139
T51 Sportbeleid en activering	709	32	-677	422	236	-186	287	-204	-491
T52 Sportaccomodaties	5.918	617	-5.301	6.161	1.322	-4.839	-244	-705	-462
T53 Cultuurpresentatie,- productie, participatie	145	0	-145	103	14	-89	43	-14	-57
T54 Musea	104	0	-104	67	0	-67	37	0	-37
T55 Cultureel erfgoed	280	96	-184	186	114	-72	94	-18	-112
T56 Media	855	0	-855	780	0	-780	75	0	-75
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.425	157	-3.268	3.108	194	-2.914	318	-37	-355
T5 SPORT, CULTUUR EN RECREATIE	11.436	902	-10.534	10.827	1.880	-8.947	609	-978	-1.587
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	4.533	1.116	-3.417	4.469	1.058	-3.412	64	58	-5
T62 Wijkteams	2.085	6	-2.080	1.808	0	-1.808	277	6	-271
T63 Inkomensvoorzieningen	7.541	5.482	-2.059	8.691	6.532	-2.159	-1.150	-1.050	101
T64 Begeleide participatie	1.372	0	-1.372	1.372	0	-1.372	0	0	0
T65 Arbeidsparticipatie	1.346	10	-1.336	1.234	61	-1.172	113	-51	-164
T66 Maatwerk-voorzieningen (WMO)	1.995	7	-1.988	1.983	12	-1.971	12	-5	-17
T671 Maatwerkdienst-verlening 18+	5.329	235	-5.094	5.506	234	-5.272	-176	1	177
T672 Maatwerkdienst-verlening 18-	11.210	589	-10.620	10.709	589	-10.120	501	0	-501
T681 Geëscaleerde zorg 18+	188	685	497	135	716	581	53	-31	-84
T682 Geëscaleerde zorg 18-	1.701	0	-1.701	876	0	-876	825	0	-825
T6 SOCIAAL DOMEIN	37.301	8.131	-29.170	36.783	9.202	-27.581	517	-1.072	-1.589
T71 Volksgezondheid	1.875	-40	-1.915	2.005	40	-1.966	-130	-79	51
T72 Riolering	2.555	3.761	1.206	3.009	4.125	1.116	-104	-14	90
T73 Afval	6.102	6.696	593	6.244	6.823	578	-142	-127	15
T74 Milieubeheer	2.353	78	-2.275	2.445	406	-2.038	-92	-328	-237
T75 Begraafplaatsen	993	1.236	243	930	1.454	525	64	-218	-282

T7 VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU	13.879	11.732	-2.147	14.633	12.848	-1.784	-404	-767	-363
T81 Ruimtelijke Ordening	2.678	174	-2.504	2.414	181	-2.233	264	-7	-271
T82 Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)	10.156	9.609	-547	10.356	11.067	711	-200	-1.458	-1.258
T83 Wonen en bouwen	3.299	1.989	-1.310	3.032	2.483	-549	267	-494	-761
T8 VOLKSHUISVEST, RO EN STED.VERNIEUWING	16.134	11.772	-4.362	15.803	13.731	-2.072	331	-1.959	-2.290
TOTAAL	176.990	176.991	-1	182.962	182.957	-33	-5.616	-5.618	0

SISA-verantwoording

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-2-2022								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A7	Regeling specifieke uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving Gemeenten	Besteding (jaar T-1, 15-31 december 2020)	Besteding (jaar T, 1 januari-30 september 2021)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) (gedeeltelijk verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen? (Ja/Nee)	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld	
			Aard controle R Indicator: A7/01	Aard controle R Indicator: A7/02	Aard controle n.v.t. Indicator: A7/03	Aard controle n.v.t. Indicator: A7/04	Aard controle n.v.t. Indicator: A7/05	
			€ 0	€ 138.905	Ja	Nee		
JenV	A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Veiligheidsregio's	Naam veiligheidsregio	Besteding (jaar T)	Besteding volgens besluit van de veiligheidsregio uitgevoerd (Ja/nee)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/01	Aard controle R Indicator: A12B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/05	
			Veiligheidsregio Zuid Holland Zuid	€ 44.532	Ja	€ 44.532	Nee	
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Besteding (T-1) - betreft nog niet verantwoorde bedragen over 2020	Aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (t/m jaar T)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen c (artikel 3)	
			Aard controle R Indicator: B2/01	Aard controle R Indicator: B2/02	Aard controle R Indicator: B2/03	Aard controle R Indicator: B2/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	
			€ 0	35	35	€ 6.310	€ 6.310	
			Normbedragen voor a, b en d (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Normbedrag voor e (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: indicator B2/13 en B2/14 / Ja: indicator B2/21 en B2/22	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/08			
			Nee	Nee	Nee			

			Reeks 1 Aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (jaar T) Keuze werkelijke kosten Aard controle D2 Indicator: B2/09	Reeks 1 Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (t/m jaar T) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/10	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b en d (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b en d (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/12		
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/13	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/14				
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/15	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden cumulatief (t/m jaar T) Keuze normbedragen Aard controle n.v.t. Indicator: B2/16	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (t/m jaar T) Keuze normbedragen Aard controle n.v.t. Indicator: B2/18	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/19	
			Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) Keuze normbedragen Aard controle n.v.t. Indicator: B2/22				

BZK	C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik	Gemeenten	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Aantal woningen dat bereikt is met het project (t/m jaar T)	Aantal woningen waar energiebesparende maatregelen plaatsvinden (t/m jaar T)				
				Aard controle n.v.t. Indicator: C1/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/03				
				Ja	4.045	3.696				
				Projectnaam/nummer per project	Besteding (jaar T) per project	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) aan afwijkingen	Alleen invullen bij akkoord ministerie		
				Aard controle n.v.t. Indicator: C1/04	Aard controle R Indicator: C1/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/06	Aard controle R Indicator: C1/07			
				1 2019-627948	€ 31.766	Ja				
				Kopie projectnaam/nummer	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T)	Toelichting op afwijkingen	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)			
				Aard controle n.v.t. Indicator: C1/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C1/11			
1 2019-627948	€ 284.408	akkoord Ministerie op verlaging bereik en uitgite bonnen	Ja							

BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Beschikingsnummer /naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01	Aard controle R Indicator: C32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03	Aard controle D2 Indicator: C32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06
			1 SUVIS21-00898565	€ 29.766	€ 29.766	Ja		

BZK	C43	Regeling reductie energiegebruik woningen	Beschikingsnummer/naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Aantal bereikte woningen	Toelichting	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C43/01	Aard controle R Indicator: C43/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C43/06
			RREW2020-00449223	€ 130.305	€ 130.305	1.500		Nee

BZK	C56	Regeling huisvesting aandachtsgroepen	Beschikingsnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten en verblijfsruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten en verblijfsruimten (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C56/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/02	Aard controle R Indicator: C56/03	Aard controle R Indicator: C56/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/06
		1	RHA2021-02275503	huisvesting aandachtsgroepen	€ 30.000	€ 30.000	0	0
			Kopie Projectnaam	Opgevoerde kostenactiviteiten zoals opgenomen in de aanvraag zijn onveranderd (t/m jaar T) (Ja/Nee)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: C56/07	Aard controle R Indicator: C56/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/10		
		1	huisvesting aandachtsgroepen	Ja	Ja	Ja		
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: C56/11					
			Nee					

BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslag enaffaire	Aantal gedupeerden (artikel 1, lid 2)	Berekening bedrag uitvoeringskosten	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			<i>Aard controle R Indicator: C62/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: C62/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: C62/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04</i>
			35	€ 5.250	€ 1.477	Nee

OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voerschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
				Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04
				€ 359.269	€ 192.851	€ 112.384	€ 331.669
				Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag
				Aard controle n.v.t. Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08
1							
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	Aard controle R Indicator: D14/04	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/05	Aard controle R Indicator: D14/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07	Aard controle R Indicator: D14/08	
1							

lenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaa Subsidieregeling sanering verkeerslawaa Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01	Aard controle R Indicator: E3/02	Aard controle R Indicator: E3/03	Aard controle R Indicator: E3/04	Aard controle R Indicator: E3/05	Aard controle R Indicator: E3/06
1			lenM/BSK-2014/237907	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10	Aard controle R Indicator: E3/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/12
1			lenM/BSK-2014/237907	€ 110.186	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
lenW	E21	Regeling specifieke uitkering circulaire ambachtscentra 2020 – 2022 Gemeenten en GR'en	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cofinanciering (jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Is voldaan aan artikel 15 van de regeling specifieke uitkering circulaire ambachtscentra? (Ja/Nee)
			Aard controle R Indicator: E21/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E21/02	Aard controle R Indicator: E21/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E21/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E21/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E21/06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	Ja
			Toelichting aan welke voorwaarde(n) van artikel 15 vd regeling word(t)(en) niet voldaan? (a of/en b of/en c)? (verplicht als bij 06 Nee is ingevuld)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: E21/07					

EZK	F1	Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbinding	Totale Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen (automatisch berekend)						
			Aard controle R Indicator: F1/01						
			€ 1.583.195						
			Projectnaam/UWHS-nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen per woning	Is de bestemming gewijzigd (Ja/Nee)	Indien woning verplaatst: conform de ingediende perceelschets (Ja/Nee)	Eindverantwoording per woning (Ja/Nee)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: F1/02	Aard controle R Indicator: F1/03	Aard controle D1 Indicator: F1/04	Aard controle D1 Indicator: F1/05	Aard controle D1 Indicator: F1/06	Aard controle R Indicator: F1/07	
		1	UWHS170035		Nee		Nee	€ 323.792	
		2	UWHS170046		Nee		Nee	€ 311.196	
		3	UWHS170051		Nee		Nee	€ 231.883	
		4	UWHS170054		Nee		Nee	€ 180.696	
		5	UWHS170057		Nee		Nee	€ 386.091	
		6	UWHS170082		Nee		Nee	€ 221.866	
		7	UWHS170086		Nee		Nee	€ 233.696	
		8	UWHS170096		Nee		Nee	€ 611.171	
		9	UWHS170111		Nee		Nee	€ 308.267	
		10	UWHS170115		Nee		Nee	€ 354.192	
		11	UWHS170121		Nee		Nee	€ 270.192	
		12	UWHS170124		Nee		Nee	€ 365.500	
		13	UWHS170131		Nee		Nee	€ 361.192	
		14	UWHS170132		Nee		Nee	€ 227.162	
		15	UWHS170133		Nee		Nee	€ 360.236	
		16	UWHS170135		Nee		Nee	€ 231.242	
		17	UWHS170144		Nee		Nee	€ 365.587	
		18	UWHS170150		Nee		Nee	€ 231.192	
		19	UWHS170151		Nee		Nee	€ 366.192	
		20	UWHS170161		Nee		Nee	€ 361.192	
		21	UWHS170171		Nee		Nee	€ 204.590	
		22	UWHS170185		Nee		Nee	€ 232.590	
		23	UWHS170191	€ 300.000	Nee		Nee	€ 300.500	
		24	UWHS170193	€ 248.439	Nee		Nee	€ 248.439	
		25	UWHS170194	€ 248.439	Nee		Nee	€ 248.439	
		26	UWHS170195	€ 261.439	Nee		Nee	€ 261.439	
		27	UWHS170216	€ 258.439	Nee		Nee	€ 258.439	
		28	UWHS170217	€ 266.439	Nee		Nee	€ 266.439	

EZK	F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	Projectnaam/nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Toelichting	
			Aard controle R Indicator: F9/01	Aard controle R Indicator: F9/02	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/04	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/05	
			1 EAW-20-00259062	€ 20.660	€ 20.660	Ja		
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: F9/06					
			Ja					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentede el 2021 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
			Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T)
			Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11	Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/12
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				
			Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14				
			€ 0	Nee				

SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2020	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAW	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAZ
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)		Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
				I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/01	Aard controle R Indicator: G2A/02	Aard controle R Indicator: G2A/03	Aard controle R Indicator: G2A/04	Aard controle R Indicator: G2A/05	Aard controle R Indicator: G2A/06
		1 061978 Gemeente Molenlanden	Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	€ 4.228.186	€ 157.944	€ 285.764	€ 12.926	€ 0
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet
				Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
				I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/07	Aard controle R Indicator: G2A/08	Aard controle R Indicator: G2A/09	Aard controle R Indicator: G2A/10	Aard controle R Indicator: G2A/11	Aard controle R Indicator: G2A/12
		1 061978 Gemeente Molenlanden	Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	€ 0	€ 58.355	€ 5.567	€ 0	€ 497.156
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)				
				Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam				
				I.7 Participatiewet (PW)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/13	Aard controle R Indicator: G2A/14				
		1 061978 Gemeente Molenlanden		€ 0				

SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2021 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)
			Aard controle R Indicator: G3/01	Aard controle R Indicator: G3/02	Aard controle R Indicator: G3/03	Aard controle R Indicator: G3/04	Aard controle R Indicator: G3/05	Aard controle R Indicator: G3/06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Aard controle R Indicator: G3/07	Aard controle R Indicator: G3/08	Aard controle R Indicator: G3/09	Aard controle R Indicator: G3/10	Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	

SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2020 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/01	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/02	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/03	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/04	Besteding (jaar T-1) Bob Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/05	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/06
		1 061978 Gemeente Molenlanden	€ 0	€ 0	€ 24.315	€ 0	€ 0	
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/07	Besteding (jaar T-1) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Aard controle R Indicator: G3A/08					
		1 061978 Gemeente Molenlanden	€ 0					

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2021	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
		Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10			
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Nee		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Nee		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Nee		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Nee		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Nee		
		Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in (jaar T)	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in (jaar T)				
		Aard controle R Indicator: G4/11	Aard controle D2 Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13				
		€ 0	€ 0	0				
		Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing 4	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)		
		Aard controle n.v.t. Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15	Aard controle R Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle R Indicator: G4/18		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)					
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)					
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)					

SZW	G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _Totalen 2020	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T-1) levensonderhoud	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (aflossing)
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/01	Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/02	Aard controle R Indicator: G4A/03	Aard controle R Indicator: G4A/04	Aard controle R Indicator: G4A/05	Aard controle R Indicator: G4A/06
		1 061978 Gemeente Molenlanden	Tozo1	€ 1.837.875	€ 108.010	€ 0	€ 0	
		2 061978 Gemeente Molenlanden	Tozo2	€ 476.929	€ 32.903	€ 30.832	€ 0	
		3 061978 Gemeente Molenlanden	Tozo3	€ 248.366	€ 8.000	€ 28.793	€ 0	
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G4A/01	Hieronder verschijnt de keuze regeling (Tozo 1,2, en 3) conform de keuzes gemaakt bij G4B/02	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (overig)	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T-1)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T-1)	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T-1) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/07	Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/08	Aard controle R Indicator: G4A/09	Aard controle R Indicator: G4A/10	Aard controle R Indicator: G4A/11	Aard controle R Indicator: G4A/12
		1 061978 Gemeente Molenlanden	Tozo1	€ 0	423	13	€ 0	
		2 061978 Gemeente Molenlanden	Tozo2	€ 0	117	4	€ 0	
		3 061978 Gemeente Molenlanden	Tozo3	€ 0	89	1	€ 0	

SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T)	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen)			
			Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02				Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03
			€ 0	€ 0				35

VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie				
			Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02				
			€ 266.507	€ 135.188				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08
1 SPUK21-SPUKSPRT21166			€ 135.188	€ 129.814	€ 5.374	€ 0		

VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikkingnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02</i>	Gerealiseerd <i>Aard controle R Indicator: H8/03</i>	Gerealiseerd <i>Aard controle R Indicator: H8/04</i>	Gerealiseerd <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05</i>	Gerealiseerd <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06</i>
			1 1062885-1035447	€ 127.713	€ 0	€ 66.000	€ 0	€ 66.000
			Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08</i>				
			1 1062885-1035447	Nee				

VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)			
			<i>Aard controle R Indicator: H12/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03</i>			
			€ 30.000	Ja	Ja			

VWS	H16	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden	Betreft jaar	Beschikkingnummer / naam	Totale besteding		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H16/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H16/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H16/03</i>		
			1 2020	SPUKIJZ21218	€ 141.638		
			2 2021	SPUKIJZ21R2238	€ 32.260		
			Naam locatie	Totale toezegging per locatie	Besteding per locatie	Verschil toezegging vs. Besteding per locatie (automatisch berekend)	Betreft jaar?
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H16/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: H16/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: H16/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H16/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: H16/08</i>
			1 De Tobbe in Arkel	€ 6.288	€ 6.288	€ 0	2020
			2 De Tobbe in Arkel	€ 5.354	€ 5.354	€ 0	2021
			3 De Hoge Kamp in Hoogblokland	€ 3.186	€ 3.186	€ 0	2020
			4 De Doetse Kom in Giessenburg	€ 26.906	€ 26.906	€ 0	2021
			5 De Spettertuin in Noordeloos	€ 7.572	€ 7.572	€ 0	2020
			6 De Doetse Kom in Giessenburg	€ 95.034	€ 95.034	€ 0	2020
			7 De Dompelaar in Groot-Ammers	€ 15.934	€ 15.934	€ 0	2020
			8 Schoonenburg in Nieuw-Lekkerland	€ 13.623	€ 13.623	€ 0	2020

Investerings

Kostenplaats	Project	Totaal budget	Uitgaven t/m 2021	Inkomsten t/m 2021	Saldo t/m 2021	Restant totaal	Afgesloten	Opnieuw vaststellen
Investerings die onderdeel zijn van een project								
7210071 ARK-Reconstructie Dr Dreeslaan Ark	PR ARK-Hoofdroute Arkel	28.000	28.492	0	28.492	-492	nee	ja
7210082 AKL-Tweede ontsluitingsweg	PR ARK-Hoofdroute Arkel	3.136.537	3.102.835	0	3.102.835	33.702	nee	ja
7720156 ARK-Riolering centrumplan	PR ARK-Hoofdroute Arkel	12.000	13.313	0	13.313	-1.313	nee	ja
7720202 ARK-Riolering Dreeslaan 2020	PR ARK-Hoofdroute Arkel	800.000	189.973	0	189.973	610.027	nee	ja
		3.976.537	3.334.612	0	3.334.612	641.925		
7210081 BL-Wegen Manmakerweg 2020	PR BL-Manmakerweg	355.000	30.656	0	30.656	324.344	nee	ja
7720207 BL-Riolering Manmakerweg 2020	PR BL-Manmakerweg	355.000	5.924	0	5.924	349.076	nee	ja
		710.000	36.580	0	36.580	673.420		
7210135 GA - Wegen Emmastraat 2022	PR GA-Emmastraat	0	41.933	0	41.933	-41.933	nee	
7720229 GA - Riolering Emmastraat 2020	PR GA-Emmastraat	150.000	8.023	0	8.023	141.977	nee	
		150.000	49.956	0	49.956	100.044		
7210024 GA-Wegen Kern/Wilhelminastraat 2012	PR GA-Fortuijnplein	938.682	1.166.800	0	1.166.800	-228.118	ja	
7720063 GA-Riolering/Centrum 2012	PR GA-Fortuijnplein	773.845	569.238	0	569.238	204.607	ja	
		1.712.527	1.736.038	0	1.736.038	-23.511		
7210086 GA-Molenlaan 2020	PR GA-Molenlaan	1.169.000	70.953	0	70.953	1.098.047	nee	ja
7720206 GA-Riolering Molenlaan 2020	PR GA-Molenlaan	304.000	54.057	0	54.057	249.943	nee	ja
		1.473.000	125.010	0	125.010	1.347.990		
7210095 HRN-Reconstructie Hoornaar Midden 2021	PR HRN-Hoornaar midden	974.000	536	0	536	973.464	nee	
7210095 HRN-Reconstructie Hoornaar Midden 2021	PR HRN-Hoornaar midden	0	836	0	836	-836	nee	
		974.000	1.372	0	1.372	972.628		
7210052 HRN-Wegen kruising Hoornaar	PR HRN-Kruising Hoornaar	1.196.664	1.172.071	-47.500	1.124.571	72.093	nee	ja
7210254 HRN-Bruggen kruising Hoornaar 2019	PR HRN-Kruising Hoornaar	340.000	118.223	0	118.223	221.777	nee	ja

7720211 HRN-Riolering Kruising Hoornaar 2020	PR HRN-Kruising Hoornaar	140.000	150.536	0	150.536	-10.536	nee	ja
7720232 HRN - Vervanging Riolering Midden 2021	PR HRN-Kruising Hoornaar	20.000	0	0	0	20.000	nee	
		1.696.664	1.440.830	-47.500	1.393.330	303.334		
7210068 HRN-Reconstructie Groeneweg (ged.) 2019	PR HRN-Reconstructie Groeneweg/Giessen	128.600	35.000	0	35.000	93.600	ja	
7210069 HRN-Reconstructie Lage Giessen 2019	PR HRN-Reconstructie Groeneweg/Giessen	55.600	64.025	0	64.025	-8.425	ja	
7210070 HRN-Reconstructie Hoge Giessen 2019	PR HRN-Reconstructie Groeneweg/Giessen	89.000	40.897	0	40.897	48.103	ja	
7570329 Beschoeiing Lage Giessen Hoornaar	PR HRN-Reconstructie Groeneweg/Giessen	16.800	0	0	0	16.800	nee	ja
		290.000	139.923	0	139.923	150.077		
7040010 MLN-Werkkantoor Bleskensgraaf	PR Huisvesting	8.843.368	475.849	0	475.849	8.367.519	nee	ja
7040011 MLN-Buitenterrein werklocatie BL 2021	PR Huisvesting	1.510.900	543.135	0	543.135	967.765	nee	
7040011 MLN-Buitenterrein werklocatie BL 2021	PR Huisvesting	0	1.356	0	1.356	-1.356	nee	
7040012 Programmakosten Huisvesting 2021	PR Huisvesting	850.576	643.719	0	643.719	206.857	nee	
7040013 Programmakosten Huisvesting 2021 btw	PR Huisvesting	178.462	14.298	0	14.298	164.164	nee	
7610042 BL-Renovatie dorps huis De Spil 2021	PR Huisvesting	1.936.007	160.734	0	160.734	1.775.273	nee	
		13.319.313	1.839.090	0	1.839.090	11.480.223		
7210019 LG-Bouwweg LG-Zuid fundering 2015/2018	PR LG-Langerak Zuid	816.223	823.408	0	823.408	-7.185	nee	ja
7210020 LG-Bouwweg LG-Zuid verharding 2015/2018	PR LG-Langerak Zuid	266.931	187.972	0	187.972	78.959	nee	ja
7210238 LG-Bruggen bouwweg LG-Zuid 2015/2018	PR LG-Langerak Zuid	565.298	609.209	0	609.209	-43.911	nee	ja
7210412 LG-OV bouwweg LG-Zuid 2015/2018	PR LG-Langerak Zuid	42.000	28.094	0	28.094	13.906	nee	ja
7570314 LG-Duikers bouwweg LG-Zuid 2015/2018	PR LG-Langerak Zuid	45.451	6.650	0	6.650	38.801	nee	ja
7720125 LG-Riolering bouwweg LG-Zuid 2015/2018	PR LG-Langerak Zuid	69.756	2.337	0	2.337	67.419	nee	ja
		1.805.659	1.657.670	0	1.657.670	147.989		
7210089 LG-Waal 2020	PR LG-Waal	207.000	15.955	0	15.955	191.045	nee	ja
7720209 LG-Riolering Waal 2020	PR LG-Waal	220.000	11.559	0	11.559	208.441	nee	ja
		427.000	27.514	0	27.514	399.486		
7210085 MO-Molenhoek/Graafdiijk 2020	PR MO-Molenhoek/Graafdiijk Oost 2020	2.516.000	56.072	0	56.072	2.459.928	nee	ja
7720205 MO-Riolering Molenhk/Graafdiijk Oost 2020	PR MO-Molenhoek/Graafdiijk Oost 2020	100.000	527	0	527	99.473	nee	ja

		2.616.000	56.599	0	56.599	2.559.401		
7210079 NLL-Streeflandstraat 2019	PR NLL-Streeflandstraat 2019	676.000	578.986	0	578.986	97.014	nee	ja
7720141 NLL-Riolering Streeflandstraat e.o.2019	PR NLL-Streeflandstraat 2019	197.000	178.768	0	178.768	18.232	nee	ja
		873.000	757.754	0	757.754	115.246		
7210056 NP-Wegen Liesdel 2018	PR NP-Liesdel 2018	1.033.000	923.183	0	923.183	109.817	nee	ja
7720136 NP-Riolering Liesdel 2018	PR NP-Liesdel 2018	944.000	762.936	0	762.936	181.064	nee	ja
		1.977.000	1.686.118	0	1.686.118	290.882		
7210054 NP-Wegen reconstructie Kern 2018	PR NP-Reconstructie Kern	1.872.000	576.744	0	576.744	1.295.256	nee	ja
7210250 NP-Brug (NP01) Hangsloot/Wal 2019	PR NP-Reconstructie Kern	40.000	5.380	0	5.380	34.620	nee	ja
7570322 NP-Duikers/beschoeiingen kern 2018	PR NP-Reconstructie Kern	50.000	5.000	0	5.000	45.000	nee	ja
7720135 NP-Riolering Kern 2018	PR NP-Reconstructie Kern	1.605.000	1.153.740	0	1.153.740	451.260	nee	ja
		3.567.000	1.740.864	0	1.740.864	1.826.136		
7210078 NP-Hennepstraat/Tiendweg 2020	PR NP-Woonleefhart	661.000	66.434	0	66.434	594.566	nee	ja
7210088 NP-Woonleefhart/aanpassen zetting 2020	PR NP-Woonleefhart	750.000	38.229	0	38.229	711.771	nee	ja
7210249 LG-Brug (LG02) MvCoehoornsingel 2019	PR NP-Woonleefhart	25.000	0	0	0	25.000	nee	ja
7210252 NP-Brug (NP 04) Npweg/Tiendweg 2019	PR NP-Woonleefhart	150.000	3.000	0	3.000	147.000	nee	ja
7720204 NP-Riolering Hennepstraat/Tiendweg 2020	PR NP-Woonleefhart	50.000	3.000	0	3.000	47.000	nee	ja
7720208 NP-Riolering Woonleefhart/zetting.2020	PR NP-Woonleefhart	750.000	10.706	0	10.706	739.294	nee	ja
		2.386.000	121.369	0	121.369	2.264.631		
7210062 NRD-Reconstructie Botersloot 2018	PR NRD-Reconstructie Centrum	184.400	28.828	0	28.828	155.572	ja	
7210063 NRD-Reconstructie Singel 2018	PR NRD-Reconstructie Centrum	41.300	4.000	0	4.000	37.300	ja	
		225.700	32.828	0	32.828	192.872		
7210036 OA-Wegen Oud-Alblas West 2016	PR OA-Oud Alblas West	467.518	266.615	-135.744	130.871	336.647	nee	ja
7720124 OA-Riolering Oud-Alblas West 2016	PR OA-Oud Alblas West	216.000	161.546	-110.744	50.803	165.198	nee	ja
		683.518	428.162	-246.488	181.674	501.844		
7570005 GSB-Park en openbare ruimten Doet Actief	PR Park Doet Actief	272.080	320.483	0	320.483	-48.403	nee	ja
7570005 GSB-Park en openbare ruimten Doet Actief	PR Park Doet Actief	2.717.321	2.441.883	0	2.441.883	275.438	nee	ja
		2.989.401	2.762.366	0	2.762.366	227.034		
7720185 GSL-Relining en deelreparaties 2016	PR Relining en deelreparaties	184.000	151.989	0	151.989	32.011	nee	ja

7720189 GSL-Relining en deelreparaties 2017	PR Relining en deelreparaties	204.200	32.477	0	32.477	171.723	nee	ja
		388.200	184.466	0	184.466	203.734		
7210080 SCH-Reconstructie kern Schelluinen 2019	PR SCH- Reconstructie kern Schelluinen	2.341.400	1.821.744	0	1.821.744	519.656	nee	ja
7210084 SCH-Voordijk 2020	PR SCH- Reconstructie kern Schelluinen	500.000	519.173	0	519.173	-19.173	nee	ja
		2.841.400	2.340.917	0	2.340.917	500.483		
7570223 MLW-Verv.speelvoorzieningen 2020	PR Speelvoorzieningen	225.000	201.663	0	201.663	23.337	nee	ja
7570224 GSL-Speeltoestellen/vervangingen 2021	PR Speelvoorzieningen	130.000	25.000	0	25.000	105.000	nee	
7570225 MLW-Speeltoestellen/vervangingen 2021	PR Speelvoorzieningen	130.000	68.966	0	68.966	61.034	nee	
		485.000	295.628	0	295.628	189.372		
7210087 STR-De Hoogt/Bongerd West 2020	PR STR-De Hoogt/Bongerd West	407.000	184.883	0	184.883	222.117	nee	ja
7720146 STR-De Hoogt/Bongerd West	PR STR-De Hoogt/Bongerd West	217.200	213.055	0	213.055	4.145	nee	ja
		624.200	397.938	0	397.938	226.262		
7210047 STR-Wegen Kerkstraat 2017	PR STR-Kerkstraat	140.000	51.817	0	51.817	88.183	nee	ja
7210256 STR - Reconstructie Kerkstraat 2019	PR STR-Kerkstraat	700.000	39.956	0	39.956	660.044	nee	ja
7720130 STR-Riolering Kerkstraat 2017	PR STR-Kerkstraat	325.500	370.387	0	370.387	-44.887	nee	ja
		1.165.500	462.160	0	462.160	703.340		
7210039 STR-Wegen Kostverloren e.o 2017	PR STR-Kostverloren 2017	831.000	787.825	-1.469	786.356	44.644	nee	ja
7570312 STR-Duikers/water Kostverloren 2017	PR STR-Kostverloren 2017	60.000	58.273	0	58.273	1.727	nee	ja
7720122 STR-Riolering Kostverloren 2017	PR STR-Kostverloren 2017	471.000	440.049	0	440.049	30.951	nee	ja
		1.362.000	1.286.146	-1.469	1.284.677	77.323		
7220007 MLN-Transferium Westrand NLL-/Uitv.2020	PR Westrand Nw Lekkerland	3.000.000	1.271.500	0	1.271.500	1.728.500	nee	
7220008 MLN-Transferium Westrand NLL-aank grond	PR Westrand Nw Lekkerland	465.000	338.179	0	338.179	126.821	nee	
		3.465.000	1.609.679	0	1.609.679	1.855.321		
7210077 WY-Burg.Topstraat/Brouwerstraat 2019	PR WY-Burg Topstr/Brouwerstr	337.000	25.787	0	25.787	311.213	nee	ja
7720142 WY-Riolering Burg.Top-/Brouwerstr 2019	PR WY-Burg Topstr/Brouwerstr	177.000	126.293	0	126.293	50.707	nee	ja
		514.000	152.080	0	152.080	361.920		
7610121 NRD-Dorpshuis/Noorderhuis	PR-MFC Noorderhuis Noordeloos	7.637.950	6.270.317	0	6.270.317	1.367.633	ja	
7610122 NRD-Dorpshuis/Noorderhuis (100% comp)	PR-MFC Noorderhuis Noordeloos	0	482.538	0	482.538	-482.538	ja	

7610123 NRD-Dorps huis/Noorderhuis (75% comp)	PR-MFC Noorderhuis Noordeloos	0	117.376	-192.730	-75.353	75.353	ja	
7610124 NRD-Dorps huis/Noorderhuis (40-60%BTW verh)	PR-MFC Noorderhuis Noordeloos	0	724.533	0	724.533	-724.533	ja	
		7.637.950	7.594.764	-192.730	7.402.034	235.916		
7610161 SCH-Multifunctioneel centrum	PR-MFC Schelluinen	4.930.000	823.643	-50.000	773.643	4.156.357	nee	ja
7610162 SCH-Grond Multifunctioneel centrum	PR-MFC Schelluinen	70.000	70.000	0	70.000	0	nee	ja
7610163 SCH-MFC herinrichten buitenruimte	PR-MFC Schelluinen	391.000	86.458	0	86.458	304.542	nee	ja
7610164 SCH-MFC bouwkosten	PR-MFC Schelluinen	0	3.675.230	0	3.675.230	-3.675.230	nee	ja
7210092 SCH-Openbare Ruimte MFC 2020	PR-MFC Schelluinen	0	327.324	0	327.324	-327.324	nee	ja
		5.391.000	4.982.656	-50.000	4.932.656	458.344		
Overige investeringen								
7210714 Verkeersvrz/vervanging abri's 2020		14.000	2.434	0	2.434	11.566	nee	ja
7210715 Verkeersvrz/vervanging abri's 2021		14.000	0	0	0	14.000	nee	
7010003 Aanschaf audiovisuele apparatuur raad		100.000	0	0	0	100.000	Nee	ja
7030008 LG-Aankoop gronden Langerak-Zuid 2021		98.570	0	0	0	98.570	nee	ja
7030051 SCH-Nolweg 10		485.000	481.298	0	481.298	3.702	nee	
7040038 MLW-Nabij - Inrichting/facilitair 2020		147.482	0	0	0	147.482	nee	ja
7040101 BL - Verplaatsen buitendienst 2019		63.000	28.915	0	28.915	34.085	nee	ja
7040162 GSL-Vervoermiddelen mach BO 2018		259.050	269.055	0	269.055	-10.005	ja	
7040164 MLW-Vervanging TS snippermachine 2019		35.000	34.041	0	34.041	959	ja	
7040168 MLW-Vervanging Verreiker 2020		27.000	34.601	0	34.601	-7.601	ja	
7040171 GSL-vervanging Volkswagen Caddy 2021		18.000	0	0	0	18.000	Nee	
7720212 MLN-Rioolgemalen 2021		58.000	0	0	0	58.000	nee	
7720213 MLN-Drukriolering 2021		504.000	3.183	0	3.183	500.817	nee	
7720214 MLN-Vacuumriolering 2021		452.000	19.562	0	19.562	432.438	nee	
7720222 NLL-Middengebied Nieuw-Lekkerland 2022		0	18.250	0	18.250	-18.250	nee	
7040174 GSL-vervanging hogedruksput riolen 2021		14.000	22.019	0	22.019	-8.019	ja	
7040178 MLW-vervanging Citroën/Jumper 2021		30.000	29.545	0	29.545	455	ja	
7040179 MLW-vervanging Citroën/Jumper 2021		30.000	28.914	0	28.914	1.086	ja	
7040180 MLW-vervanging Citroën/Jumper 2021		30.000	33.125	0	33.125	-3.125	ja	
7040530 Aanschaf I-Pads Giessenlanden 2020		30.000	1.024	0	1.024	28.976	nee	ja
7040531 ICT Vervanging Laptops/Tablets 2020		230.082	230.082	0	230.082	0	ja	
7040532 ICT Vervanging smartphones 2020		44.852	44.915	0	44.915	-63	ja	
7040533 ICT Vervanging Laptops/Tablets 2021		143.177	56.995	0	56.995	86.182	nee	

7040534 ICT Vervanging smartphones 2021	215.542	42.540	0	42.540	173.003	nee	
7040754 Digitale Agenda andere overheid 2020	10.250	10.243	0	10.243	7	ja	
7040756 Investeren webformulieren	90.000	40.961	0	40.961	49.039	nee	
7040805 WRD - Digitalisering archief 2016	155.000	148.598	0	148.598	6.402	ja	
7040830 Doorontwikkeling visie dienstverlen 2020	15.000	4.160	0	4.160	10.840	nee	
7040831 MLN-vervanging software/doorontwikk.2020	171.379	42.358	0	42.358	129.021	nee	ja
7040832 MLN-vervanging software/doorontwikk.2021	50.000	0	0	0	50.000	nee	
7210022 BR-Wegen Gijbelandsedijk 2009/2017	154.874	10.511	0	10.511	144.363	nee	ja
7210030 OT-Wegen Project Nassaustraat e.o. 2017	404.000	36.371	-125.000	-88.629	492.629	ja	
7210040 GA-Wegen Gruttostraat/Fuutlaan 2016	354.000	481.720	-125.000	356.720	-2.719	ja	
7210057 KD-Wegen Molenstraat 2020	50.000	0	0	0	50.000	nee	ja
7210072 MLW-Diverse wegen/asfalt 2019	100.000	114.152	0	114.152	-14.152	ja	
7210076 GA-Beatrixstraat 2019	205.000	0	0	0	205.000	nee	ja
7210090 BR-Anemoon 2020	209.000	5.508	0	5.508	203.492	nee	ja
7210091 MLW-Diverse wegen/asfalt 2020	100.000	47.770	0	47.770	52.230	nee	ja
7210093 GSB-Reconstructie Dorpsstraat 2021	1.160.000	0	0	0	1.160.000	nee	
7210094 SCH-Reconstructie Schelluinen Middn 2021	1.183.000	8.083	0	8.083	1.174.917	nee	
7210096 ARK-Woonwagenlocatie 2021	360.000	49.504	0	49.504	310.496	nee	
7210097 MO-Ocker Repelaerstraat 2021	255.000	5.393	0	5.393	249.607	nee	
7210098 BR-Klimroons/anemoon 2021	305.000	11.630	0	11.630	293.370	nee	
7210101 GO-Assendelftstraat e.o. 2021	792.000	0	0	0	792.000	nee	
7210102 GO-Wetering 2021	331.000	0	0	0	331.000	nee	
7210103 MLW-Diverse wegen/asfalt 2021	100.000	0	0	0	100.000	nee	
7210107 NLL-Hoogaarslaan/Schoenerstraat 2022	0	1.082	0	1.082	-1.082	nee	
7210109 NP-VuurkrHennepstr/Nieuwpoortseweg 2024	0	17.534	0	17.534	-17.534	nee	
7210112 BR-Gijbelandsedijk I en II 2023	0	7.963	0	7.963	-7.963	nee	
7210113 BR-Vuilendam Noord en Zuid 2022	0	23.245	0	23.245	-23.245	nee	
7210121 LA-Wouter van Langherakelaan 2024	0	745	0	745	-745	nee	
7210124 NLL-Middengebied Nieuw-Lekkerland 2022	0	3.527	0	3.527	-3.527	nee	
7210230 BR-Duiker Damseweg Vuilendam 2010	52.719	3.442	0	3.442	49.277	nee	ja
7210232 NLL-Aanpassen Glooiing Veerweg 2012	266.200	91.454	0	91.454	174.746	nee	ja
7210234 OA-Brug Oud-Alblas West 2013	24.200	22.619	0	22.619	1.581	nee	ja
7210237 NP-Brug Np-weg/Vuurkruidstraat 2015	363.000	42.112	0	42.112	320.888	nee	ja
7210243 OA-Brug Brugstraat 2018	650.000	83.243	0	83.243	566.757	nee	ja
7210260 GO-Damwand Postkade 2020	600.000	10.825	0	10.825	589.175	nee	ja
7210263 SCH-Vervanging brug Reigerstraat 2021	750.000	11.300	0	11.300	738.700	nee	

7210264 STR-Betonnen fietsbrug 2021	100.000	45.292	0	45.292	54.708	nee	
7210274 GA-Brug Meeuwenlaan/Molenlaan G13 2022	0	116	0	116	-116	nee	
7210418 Vervanging Openbare Verlichting 2021	116.000	33.758	0	33.758	82.242	nee	
7210511 MLW-Vervanging Zoutmenger 2017 (Oost)	25.000	0	0	0	25.000	nee	ja
7210512 MLW-Vervanging Zoutmenger 2017 (West)	25.000	0	0	0	25.000	nee	ja
7210513 MLW-Vervanging 2 sneeuwschuiven 2018	18.000	9.500	0	9.500	8.500	nee	ja
7220013 BL-tijdelijke parkeerplaats Spil	63.000	2.103	0	2.103	60.898	nee	
7250002 NLL-Uitbreiding veerhalte/grond	320.000	311.450	0	311.450	8.550	nee	ja
7250003 NLL-Uitbreiding veerhalte/damwand	288.000	211.637	0	211.637	76.363	nee	ja
7250004 NLL-Uitbreiding veerhalte/ponton steiger	672.000	21.164	0	21.164	650.836	nee	ja
7250005 NLL-Uitbreiding veerhalte/inrichting	440.000	595	-50.000	-49.405	489.405	nee	ja
7340003 NP-Aanleg krib jachthaven Np 2019	250.000	38.679	0	38.679	211.321	nee	ja
7340004 MLW-De Alblasserpoort	53.834	5.622	0	5.622	48.212	nee	ja
7340101 KD - "Verhaal Kinderdijk/de Waard" 2021	46.950	520	0	520	46.430	nee	
7340102 KD - Herinr.Entreezone Molengebied 2021	137.000	29.279	-30.000	-721	137.721	nee	
7340103 KD - Aanpassing steiger Kinderdijk 2021	367.850	0	0	0	367.850	nee	
7340104 KD - Aankoop pand Windkracht 4	1.779.718	1.685.850	0	1.685.850	93.868	nee	
7340105 KD - Aankoop pand Buena Vista	1.779.718	1.677.430	0	1.677.430	102.288	nee	
7420308 BL-Uitbreiding BBS 2020	671.767	0	0	0	671.767	nee	ja
7420881 GA-Verkenning onderwijshuisvesting	780.000	31.060	0	31.060	748.940	nee	
7510005 NLL-Reconstructie ijsbaan 2019	20.500	20.697	0	20.697	-197	nee	ja
7520263 GA-Renovatie voetbalveld 3 2019	133.100	113.957	0	113.957	19.143	nee	ja
7520301 NLL-Sportvelden 2012-grond	411.012	359.791	0	359.791	51.221	nee	ja
7520381 GSB-Sporthal Giessenburg	3.413.000	3.372.145	0	3.372.145	40.855	nee	ja
7550060 NP-Aanpassingen stadhuis 2019	830.689	976.994	-235.962	741.032	89.657	nee	ja
7550102 KD-Overd. Wisboomgml/aanlegsteiger 2021	17.500	10.000	0	10.000	7.500	nee	
7570004 MLW-Vervanging openbaar groen 2018	56.000	9.012	0	9.012	46.988	nee	ja
7570006 MLW-Vervanging openbaar groen 2019	108.000	51.525	0	51.525	56.475	nee	ja
7570007 Vervanging openbaar groen 2020	87.000	67.056	0	67.056	19.944	nee	ja
7570008 Vervanging openbaar groen 2021	160.000	0	-48.000	-48.000	208.000	nee	
7570009 Vervanging openbaar groen 2022	0	0	-72.000	-72.000	72.000	nee	
7570023 MLN-Bomenproject 2021	98.500	1.030	0	1.030	97.470	nee	
7570219 HBL-Speeltuin 't Hoog	27.900	2.000	0	2.000	25.900	nee	ja
7570309 GA-Duikers/water Julianastraat 2014	100.000	0	0	0	100.000	ja	
7570323 MLW-Duikers/beschoeiingen 2018	171.350	126.133	-5.650	120.483	50.867	nee	ja
7570324 GSL-Beschoeiingen 2018	106.900	4.176	0	4.176	102.724	nee	ja

7570325 GSL-Beschoeiingen 2019	55.000	6.000	0	6.000	49.000	nee	
7570326 MLW-Duikers/beschoeiingen 2019	227.000	124.721	0	124.721	102.279	nee	ja
7570327 Beschoeiing Doornkampstraat Schelluinen	7.000	0	0	0	7.000	nee	ja
7570330 NRD-Beschoeiing Botersloot 2020	45.000	35.817	0	35.817	9.183	Ja	
7570331 GSL-Beschoeiingen 2020	173.000	14.850	0	14.850	158.150	nee	ja
7570332 MLW-Duikers/beschoeiingen 2020	227.000	36.110	0	36.110	190.890	nee	ja
7570333 MLW-Investering beschoeiingen 2021	177.000	133.314	0	133.314	43.686	nee	
7570334 GO-Duikers/water Assendelftstraat 2021	50.000	0	0	0	50.000	nee	
7570340 BR-Duikers/water Vuilendam Nrd+ Zd 2022	0	441	0	441	-441	nee	
7570503 MLW-Baggeren 2018	375.000	321.724	0	321.724	53.276	nee	ja
7610171 GO-verbouwing (horeca/keuken) Multistee	15.000	22.650	0	22.650	-7.650	ja	
7720103 LSV-Riolering dijkversterking 2013	538.733	226.606	-95.892	130.715	408.018	nee	ja
7720116 MLW-Vernieuwen drukriolering 2014	120.000	55.141	0	55.141	64.859	nee	ja
7720131 OA-Riolering Kastanjelaan 2017	100.000	95.204	0	95.204	4.796	ja	
7720139 MLW-Rioolgemalen 2019	49.000	53.726	0	53.726	-4.726	nee	ja
7720140 MLW-Onderzoek mechanische riolering 2019	50.000	24.000	0	24.000	26.000	nee	ja
7720144 MLW-Drukriolering 2019	102.000	21.205	0	21.205	80.795	nee	ja
7720145 BL-Bleskensgraaf Hofwegen 2019	35.000	29.104	0	29.104	5.896	ja	
7720183 NRD-Rioolgemaal Singel-Botersloot	152.000	103.722	0	103.722	48.278	ja	
7720188 GSL-Renovatie 100 minigemalen 2017	958.500	574.485	0	574.485	384.015	nee	ja
7720190 GSL-Waterplan 2017	101.500	46.036	0	46.036	55.464	nee	ja
7720192 GSL-Relining en deelreparaties 2019	203.000	24.615	0	24.615	178.385	nee	ja
7720193 GSL-Waterplan 2019	101.150	1.000	0	1.000	100.150	nee	ja
7720196 Opheffen lozingsproblematiek	100.000	4.000	0	4.000	96.000	nee	ja
7720201 GSL-Investerings riolering 2020	724.900	5.824	0	5.824	719.076	nee	ja
7720203 HBL-Riolering Hofstede/Schoolstraat 2020	120.000	33.852	0	33.852	86.148	nee	ja
7720210 MLW-Rioolgemalen 2020	67.000	13.582	0	13.582	53.418	nee	ja
7720230 SCH - Vervanging Riolering Midden 2021	750.500	0	0	0	750.500	nee	
7720231 SCH - Vervanging Riolering Kerkweg 2021	30.000	26.673	0	26.673	3.327	nee	
7740001 Uitk.reg woningen onder hoogsp.leidingen	0	6.005.729	-6.017.946	-12.218	12.218	nee	ja
7750505 Bouwkundige aanpassingen begraafplaatsen	485.100	50.277	0	50.277	434.823	nee	ja
7750506 Civiele aanpassingen begraafplaatsen	623.050	337.096	0	337.096	285.954	nee	ja
7750507 Beplanting begraafplaatsen	75.100	9.013	0	9.013	66.087	nee	ja
7750605 Materiaal begraafplaatsen 2020	17.500	3.000	0	3.000	14.500	nee	ja
7750606 Materiaal begraafplaatsen 2021	28.800	0	0	0	28.800	nee	

Toelichting overschrijding investeringen groter dan €25.000

Over het verloop van investeringen informeren we de gemeenteraad conform artikel 6 en 7 van de financiële verordening periodiek, bij de Zomernota en de Eindejaarsnota. Daarbij doen we voorstellen over het afsluiten van investeringen en het verwerken van tussentijdse bijstellingen van kostenramingen. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid hebben zich binnen de jaarrekening 2021 geen overschrijdingen > € 25.000 voorgedaan.

Toelichting realisatie investeringen

Van de 146 investeringen die in 2021 zouden worden afgerond zijn er 77 afgerond. De overige investeringen worden in 2022 afgesloten of conform de financiële verordening in 2022 opnieuw aangevraagd. Het voordeel aan afschrijvingslasten dat hierdoor ontstaat in 2022 zal worden verwerkt in de Zomernota.

Overzicht Programma's met taakvelden

Programma 1 Wonen en leven in Molenlanden

T03 Beheer overige gebouwen en gronden
T11 Crisisbeheersing en Brandweer
T12 Openbare orde en veiligheid
T51 Sportbeleid en activering
T52 Sportaccommodaties
T53 Cultuurpresentie,-productie, participatie
T54 Musea
T55 Cultureel erfgoed
T56 Media
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie (gedeeltelijk)
T75 Begraafplaatsen
T81 Ruimtelijke Ordening
T82 Grondexploitatie (niet bedrijventerrein)
T83 Wonen en bouwen

Programma 2 Verkeer en vervoer in Molenlanden

T21 Verkeer en vervoer
T22 Parkeren
T25 Openbaar vervoer

Programma 3 Samenleven in Molenlanden

T41 Openbaar basisonderwijs
T42 Onderwijshuisvesting
T43 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken
T61 Samenkracht en burgerparticipatie
T62 Wijkteams
T63 Inkomensvoorzieningen
T64 Begeleide participatie
T65 Arbeidsparticipatie
T66 Maatwerk-voorzieningen (WMO)
T67 Maatwerkdienst-verlening 18+

T672 Maatwerkdienst-verlening 18-
T681 Geëscaleerde zorg 18+
T682 Geëscaleerde zorg 18-
T71 Volksgezondheid

Programma 4 Beter omgaan met ons gebied

T72 Riolering
T73 Afval
T74 Milieubeheer

Programma 5 Werken en recreëren in Molenlanden

T31 Handel, ambacht en industrie
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
T33 Bedrijfsloket en -regelingen
T34 Economische promotie
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie (gedeeltelijk)

Programma 6 Dichtbij Molenlanden

T01 Bestuur
T02 Burgerzaken

Overige

T04 Overhead
T05 Treasury
T061 OZB woningen
T062 OZB-niet woningen
T064 Belastingen Overig
T07 Alg uitkering en ov uitkering Gem fonds
T08 Overige baten en lasten
T09 Vennootschapsbelasting (VpB)
T010 Mutaties reserves

Bijlage: Rapportage interbestuurlijk toezicht

Interbestuurlijk Toezicht Provincie Zuid-Holland - eindoordeel 2021

Toezichtgebied	Interventieladder	IBT score per toezichtgebied	Toelichting
Financiën		groen	De begroting 2022 voldoet aan de kaders om in aanmerking te komen voor regulier financieel toezicht. Zowel de begroting 2022 als de meerjarenraming 2023-2025 sluiten met een structureel voordelig saldo en de ramingen zijn reëel. Dit betekent dat de structurele lasten worden gedekt met structurele baten.
Huisvesting vergunninghouders	3 Afspraken maken	rood	De gemeente heeft op 31 december 2021 een achterstand van 9 vergunninghouders en is daarom op 1 januari 2022 op trede drie van de IBT-ladder geplaatst: afspraken maken over acties en termijnen, bestuurlijk.
Informatie- en archiefbeheer		oranje	Verslag van gemeentearchivaris over 2020 is aan provincie aangeboden nadat het in college van B&W is behandeld en aan de raad gestuurd was. Er wordt een roadmap ontwikkeld waarin ook de verbeteracties uit het verslag worden verwerkt.
Monumentenzorg		groen	In afwachting van de nadere uitwerking en toepassing van de indicatoren voor Monumentenzorg en Archeologie uit het Uitvoeringsprogramma IBT 2022 is dit oordeel gebaseerd op het oordeel per 31 december 2020.

Omgevingsrecht		groen	De gemeente voldoet aan de minimale procescriteria die de provincie hanteert op grond van het Besluit omgevingsrecht voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Molenlanden beschikt over een actueel operationeel beleidsplan en visiedocument VTH, een uitvoeringsprogramma 2021 en een jaarverslag 2020. Deze zijn tijdig vastgesteld en de raad is tijdig geïnformeerd.
Ruimtelijke Ordening		groen	In 2021 heeft Molenlanden BP Grootewaard 33a aangepast door middel van een herstelbesluit en daarmee voldoen alle bestemmingsplannen aan de Omgevingsverordening